

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica št. 51.
Telefon št. 2072 in 2804; ponoči tudi
št. 2074.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036Inseratni oddelek: Ljubljana, Preše-
rnova ulica št. 4. — Telefon št. 2428Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštneem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 78.180
Wien, Nr. 105.241

Ljubljana, 7. maja.

16. t. m. odpotuje predsednik francoske republike Doumergue v London na oficijelni poset k angleškemu kralju. Ker ga bo spremljal zunanji minister Briand, se temu potovanju posveča velika pozornost. Res je sicer, da francoski predsedniki nikoli ne delajo uradnih obiskov v inozemstvu brez spremljavanja zunanjega ministra, vendar je Briandova pot ne bila nič nenavadnega. Toda obisk predsednika Doumergue se bo vršil v tako važnem času, da je izključeno, da ne bi angleški in francoski zunanji ministri pri tej priliki obravnavala v ustnem razgovoru vseh velikih nerešenih vprašanj, ki sedaj razburjajo Evropo in svet.

Iz Pariza sporočajo, da se bodo ti razgovori tikali v prvi vrsti vprašanja skupnega nastopa na Kitajskem, predčasne izpraznitve Porenja, ki jo Nemčija iznova forsira, angleško-francoskih diferenc glede razorožitvenega vprašanja in konflikta med Jugoslavijo in Italijo. Od zblizanja v teh problemih je odvisna tudi poglabitev francosko-angleške «entente cordiale», ki je do leta 1920, obrodila toliko izbornih sadov za obe zapadno-evropski velesili.

Francosko-angleški sporazum formalno prav za prav še danes obstoji — vsaj preklican ni nikoli bil — in se govori o njem pri vsaki slovesni priložnosti. V resnici pa se je zadnjih sedem let pri vsakem količnjem važnem vprašanju izkazalo, da nimata Francija in Anglija skoro nikoli istega naziranja. Tako rekoč vedno smo imeli po vojni opraviti z različnim angleškim in različnim francoskim stališčem. Lahko bi se dejalo, da je bistvo velike povelje politike o divergencah med zaveznicama, Francijo in Anglijo. Od cele vrste primerov naj jih samo nekaj zadostuje za ilustracijo. V grško-turški vojni je Anglija podpirala Grke, Francija pa Turke. Kadar je imela Anglija svoje kolonialne težave, n. pr. v Egiptu, na vseh eksponiranih točkah prednje Azije itd., je Francija gledala na te dogodke prekrižanih rok, kar ji je Anglija plačevala s popolno apatijo, ko so se francoske čete borile v Maroku in Siriji. Pa tudi v Evropi niso bila niti izhodišča niti cilji angleške in francoske politike skoro nikoli iste vrste. Takoj po sklepu versajske in drugih mirovnih pogodb je začela Anglija sistematično in vztrajno rušiti vse pakte, pri katerih je sodelovala. Da oslabi Francijo kot po vojni najmočnejšo kontinentalno silo, je podpirala več ali manj očitno vsa stremeljenja po reviziji mirovnih pogodb. Za to je nešteto dokazov. Eden med njimi je ta, da je Anglija spravila polagoma Francijo tako rekoč ob vsjo vojno odškodnino, Francija je morala vzpostaviti razdejane pokrajine na lastne stroške, London je skupaj z New Yorkom podprl sanacijo ruševine nemške valute, dočim je rušil francoski frank. V vprašanju medzavezniških dolgov je Anglija prva izdala enotno fronto in se pogodila z Ameriko. Anglija je zrušila ženevski pakt iz l. 1924. Ob temeljnih razlikah med francoskim in angleškim naziranjem se je nedavno izjavila razorožitvena predkonferenca. V ruskem vprašanju nista zapadni velesili ravnavi enotno in ne ravnavi niti danes. Takih primerov je nebroj. Anglija in Francija sta po vojni hodili razna pota.

Kakor so bile posledice predvojne in medvojne «entente cordiale» za obe državi velekoristne, prav tako se je francosko-angleški razhod po vojni izkazal kot silno škodljiv. Anglija je nagajala Francijo, da se je začela približevati Nemčiji in Rusiji, dočim si je sama izbrala za pomagatelja največjega sovražnika miru in reda v Evropi, fašistično Italijo. Zadnji dogodki so opozorili obe zapadni sili, da vodi razdor med njima naravnost v katastrofo. Uvideli je morala to najbolj Anglija, ker Francija je prav za prav vedno želela, da ostane «entente cordiale» v popolni veljavi. Vse njene protipoteze so bile v bistvu samo odgovor na angleško odnehanje.

Isto, kar Francija stalno naglašala, se zdi, da se je zdaj začelo svitati tudi Angležem. Najsigurnejše jamstvo za red in mir v povojni Evropi bi bila obnova sporazuma in enotne politike med Veliko Britanijo in Francijo. Vzpostavitev «entente cordiale» bi namah podrla vse revanšne načrte, ki so črpali svojo hrano iz francosko-angleškega razkola. Tudi ne bi prav nič škodila zblizanju Nemčije z bivšimi sovražniki, marveč bi ga pospešila, ker bi ga postavila na realna tla. Italijanski napuh bi se moral poleči, sanje madžarskih monarhistov bi se razblinile, Mussolinijev obroč okrog Jugoslavije ne bi držal.

Pretirano je morda upati že zdaj, ob priliki Doumergueovega obiska v Londonu, na konec francosko-angleškega razdora. Toda že nekaj znakov o razčiščenju sedanjih težav bi vplivalo zelo blagodejno.

V znamenju sestankov in konferenc

Včeraj so se vršile le živahnejše konference voditeljev vladnih strank, na katerih se je mnogo ugibalo o razvoju politične situacije. — Pri ministrskem predsedniku Velji Vukičeviću je bilo sprejetih več politikov iz Slovenije

Beograd, 7. maja p. Tudi današnji dan je potekel brez velikih političnih dogodkov. Opažene so bile le številne konference, ki so se vršile na raznih krajih.

V kabinetu zunanjega ministra dr. Marinkovića je bila zvečer seja odbora poslancev in ministrov demokratske stranke. Na tej seji so razpravljali o raznih osebnih zahtevah, ki naj jim ustrezne vlada. Govora je bilo tudi o imenovanju novih demokratskih uradnikov.

Pašičevići so se zbrali okoli Marka Trifkovića. Bosanci pa so se sestali z dr. Milanom Srškićem. Čeprav se ravno s službene strani uporno trdi, da ima vlada zasiguran volilni mandat, del političnih krogov, zlasti pa pašičevići tega nikakor nočejo verjeti. Pravijo, da je to samo načrt in želja sedanje vlade. Tudi menijo, da bi drugi ustavni činitelj na to ne mogel pristati. Pašičevići kažejo tudi izpolnjeno listo vlade, v kateri bi prevzel ministristvo za narodno zdravje dr. Milan Savić, minist-

strstvo notranjih del Simonović. Na tej listi se nahajata tudi Ranko Trifunović in Krsto Miletić. Politični krogi, ki so prepričani, da ima sedanja vlada pristanek drugega ustavnega činitelja za razpust Narodne skupščine, pa ne verujejo v to kombinacijo.

Ministrski predsednik Vukičević je sprejel danes več politikov iz Slovenije. Najprej bi imel sprejeti dr. Korošca, ki pa je odpotoval v Ljubljano na jutrišnje zborovanje stranke in ga zato sprejme, ko se povrne v Beograd. Pri predsedniku vlade je bil bivši minister Kristan, za njim bivši veliki župan dr. Lukan, od 4. do 5.30 pa direktor »Jutra« in bivši minister dr. Kramer, ki se je zvečer povrnil v Ljubljano. Pred svojim odhodom je izjavil novinarjem, da je na sestanku z min. predsednikom razpravljaj le o zasebnih stvareh.

Beograd, 7. maja p. Ministrski predsednik Vukičević je izjavil v razgovoru z vašim novinarjem, da se prihodnji teden odpelje v Vrnjačko Banjo, kjer poroča kralju o situaciji.

Uredba o organizaciji krajin in oblastnih šolskih odborov

Na podlagi pooblastila finančnega zakona je minister Marković izdal uredbo o sestavi ter delokrogu krajin in oblastnih šolskih odborov

Beograd, 7. maja p. Današnje »Službene Novine« objavljajo uredbo o krajin in oblastnih šolskih odborih za osn. in mešč. šole. Čl. 1. ugotavlja, da se je ta uredba izdala na temelju pooblastila v finančnem zakonu za leto 1927-28, ki predpisuje uredbo o ustanovitvi krajin in oblastnih šolskih odborov, za osnovne in meščanske šole v kraljevini SHS. Čl. 2. Krajni šolski odbor obstoja v onih krajih, kjer obstoja osnovna in meščanska šola. Čl. 3. Krajni odbor sestavljajo: a) predsednik politične občine (župan) ali njegov namestnik, b) upravitelj osnovne šole, ki je hkrati poslovođa šolskega odbora, c) občinski zdravnik in inženjer, ako sta na sedežu krajnega odbora, d) pet pismenih prebivalcev, ki naj bodo po možnosti obenem tudi občinski odborniki raznih krajev, iz katerih obstoja dotična šolska občina. V krajih, kjer je sedež sreskega šolskega nadzornika, vstopa v krajni šolski odbor tudi on, nadalje upravitelj meščanske šole in upravitelj učiteljskega, rektor višje pedagoške šole, v mestih, kjer ni učiteljskega, pa ravnatelj gimnazije ali realke, ako je v dotičnem kraju. Ako je več oseb, ki po svojem položaju vstopajo v krajni šolski odbor, vstopa vanj najstarejši po činu. Čl. 4. Člane krajnega šolskega odbora razen onih, ki vstopajo vanj po svojem položaju, voli občinski odbor za ono dobo, za katero je izvoljen tudi odbor. Prazna mesta se imajo spopolniti tekom enega meseca na način, kakor ga predpisuje uredba. Čl. 5. Predsednik krajnega šolskega odbora je redno predsednik politične občine (žu-

pan). Blagajnik ne more biti obenem poslovođa mestnega šolskega sveta. Čl. 6. Redno se vrše seja vsak mesec, na zahtevo predsednika ali njegovega namestnika pa tudi drugače, ako se izkaže potreba. Čl. 7. predvideva dolžnosti krajnega šolskega odbora.

Čl. 16. Oblastni odbor obstoja v vsaki občini in je vedno na sedežu velikega župana. Mesto Beograd tvori posebno šolsko oblast. Čl. 17. Oblastni šolski odbor tvorijo: a) veliki župan, v Beogradu pa predsednik občinskega sodišča ali njegov namestnik, b) prosvetni inspektor, v Beogradu pa oblastni šolski inspektor za mesto Beograd, c) oblastni inspektor, d) oblastni sanitetni in gradbeni referent, ako pa jih ni, načelnik gradbene sekcije, e) rektor višje pedagoške šole, upravitelj učiteljske ali srednje šole, ako tam ni učiteljske, ter meščanski šol, kolikor jih je na sedežu dotične oblasti, v Beogradu le rektor višje pedagoške šole in po činu najstarejši upravnik učiteljske, f) načelnik mestne finančne uprave, v Beogradu pa načelnik finančnega oddelka mestne občine, g) sreski šolski nadzornik, h) dva upravitelja ljudskih šol, ki jih imenuje oblastni prosvetni oddelek dotične občine, v Beogradu pa oblastni učiteljski svet za mesto Beograd, i) po en pismeni državljani iz vsakega sresa dotične oblasti, ki jih voli oblastna skupščina na svojem rednem zasedanju. Uredba našteva nadalje dolžnosti oblastnih šolskih odborov itd. Uredbo je podpisal fin. minister dr. Marković kot zastopnik prosvetnega ministra.

Povratek naših letalcev

Danes dospeta v Beograd naša hrabra letalca, ki sta povzdignila slavo naše zastave v Evropi in Aziji

Beograd, 7. maja p. Aeroklub je dobil danes od komande letalskega oddelka v Petrovaradinu naslednjo informacijo: Zvečer je komanda letalskega oddelka dobila od kapetana Sondermayerja iz Alepa v Siriji nastopni radiogram:

»Dne 6. maja sva preletela etapo Basora-Alep. Radi nasprotnega vetra sva za vožnjo po tej razdalji potrebovala celih 11 ur. Vremenska poročila napovedujejo, da ostane ta nasprotni veter do Beograda. Zato nastopiva v soboto predzadnjo etapo Alep-Carigrad v nedejo pa poletiva iz Carigrada tako, da bova na aerodromu v Beogradu okrog 15. popoldne. O prihodu v Carigrad bova brzojavno poročala. Sondermayer«.

Na progi Beirut-Basora, kakih 1200 km sta naša letalca preko sirske puščave letela s povprečno brzino 200 km na uro. Na povratku sta mogla na etapi Basora-Alep preko sirske puščave in skoraj v isti razdalji, leteti le s hitrostjo 110 km na uro. Ker sta imela močan veter proti sebi. Čim dobi komanda letalskega oddelka poročilo o prihodu naših avijatikov v Carigrad, izda naknadno komunique in objavi čas prihoda na aerodrom v Beogradu.

S posebnimi letaki se občinstvu naznanja, da se jutri povrne naša letalca. Jugoslavija je lahko ponosna, da je naša narodna trobojnica poletela iz Pariza preko vse Evrope, divje Male Azije, vroče Sirije, pešene Arabije, zgodovinske Mezopotanije, velike Perzije, Belučištana do središča ogromne Indije, Bombaya. Jugoslovnsko letalo je poneslo slavo našega naroda svetu. Aeroklub pozivlja meščanstvo, naj dostojno sprejme naša hrabra letalca, ki sta s svojo junaško pozhrtvovalnostjo in nadčloveškimi napori dokazala vsemu svetu, da je naša letalska obramba na višini svoje naloge. Vsi današnji listi, zlasti pa »Reč« zelo simpatično pišejo o naših letalcih. Njun sprejem bo res narodna manifestacija.

Proslava topliške vstaje

Beograd, 7. maja. p. Zvečer ob 11.30 je odpotoval vojni minister general Hadžić kot delegat vlade v Prokuplje, kjer se udeležijo jutri in pojutrišnjem proslave 10letnice topliške vstaje. Spremljajo ga kot predstavniki Narodne skupščine njen predsednik Marko Trifković, podpredsednik Nikola Subotić in tajnik Stojan Pavlović. Pri proslavi se odkrije tudi spomenik.

Skupščina četnikov iz cele države

Beograd, 7. maja. r. V lovski dvorani hotela »Imperial« se je včeraj vršila letna skupščina Uduženja četnikov, ki so ji prisostvovali delegati četniških podoborov iz cele države. Skupščini je predsedoval Milivoje Capura, učitelj iz Vranje, star četnik. Po predstavljanju najstarejšemu poročilu so govorili predsednik Uduženja četnikov Alimpije Marjanović, polkovnik v pok.; vojvoda Devozenski, Anta Todorović, advokat Dule Dimitrijević, vojvoda Ilija Birtanin in drugi. Razpravljalo se je o mnogih internih vprašanjih uduženja. Skupščina je sprejela predlog predsednika Marjanovića, da se sestavi zgodovina srbskega četništva, ki naj obnavlja pozabe velike nacionalne podvige četniške organizacije.

Italija zahteva brezpogojno ratifikacijo nettunskih konvencij

nakar bi bila pripravljena po svoje interpretirati tiransko pogodbo! — Protijugoslovenska politika Italije naperjena tudi proti Franciji in Angliji. — Anglija mora podpreti Jugoslavijo

Pariz, 7. maja, s. »Petit Parisien« poroča: Sestanek med Mussolinijem in jugoslovnskim poslanikom Rakićem se bo vršil že prihodnji teden. Po informacijah iz londonskega diplomatskega vira je verjetno, da bo Italija zadovoljna razpravljati o interpretaciji tiranskega pakta. Ako bo imela ta interpretacija uspeh, bo italijanska vlada v not, ki bo namenjena samo za Beograd, podala izjavo o besedilu in duhu tiranske pogodbe. Dobro informirani krogi menijo, da se bodo na ta način uredila italijansko-jugoslovnska nasprotstva. Italijanska vlada je kot kompenzacijo zahtevala brezpogojno ratifikacijo nettunskih konvencij.

London, 7. maja. b. Konservativni list »Referee« piše o jugoslovnsko-italijanskem konfliktu:

«Sledeče dejstvo je še malo znano: Ko se je jadransko vprašanje začelo rešiti s rimskim paktom l. 1924., je Mussolini ponudil Jugoslaviji podporo za dostop na Solun pod pogojem, da bi Jugoslavija s svoje strani pristala na delitev Albanije z Italijo. Jugoslavija je bila dovolj poštena, da je odklonila to ponudbo. Odtlej postaja italijanski načrt zelo jasen v celoti. Njegova vodilna misel je želja po osamljenju Jugoslavije na Balkanu, Francije v Evropi in Velike Britanije v svetu.

Zato zahtevajo sedaj očitvidni angleški interesi, da se Velika Britanija skupno s Francijo potrdi doseči pravico za Jugoslavijo s tem, da podvzame korake, ki bodo prisilili duceja k malce zmernosti.»

Gospodarski pomen Rusije za Evropo

Prvi sovjetski glas v Društvu narodov

Sovjetski delegati poveljujejo ruski gospodarski sistem in opozarjajo Evropo na neizčrpna prirodna bogastva Rusije. — Francoski delegat apostrofirja sovjetske zastopnike

Ženeva, 7. maja, s. Bivši nemški minister dr. Hermes je imel na današnji seji gospodarske konference govor v nemškem jeziku, v katerem je izvajal med drugim: Čeprav se opaža svetovna gospodarska kriza v prvi vrsti na polju industrije, vendar trpi poljedelstvo in kmetstvo prebivalstvo enako vsled splošne bede. Korenine tega zla so v velikih strukturnih izpremembah, ki so nastopile kot posledice vojne. Zlasti zmanjšanje izmenjave blaga z veliko rusko državo ni ostalo brez posledic za obe državi. Zaradi tega pozdravlja odkritosrčno sodelovanje zastopnikov Rusije na tej konferenci. Govor je bil preveden na francoski jezik.

Nato je ob splošnem zanimanju povzel besedo ruski delegat Sokolnikov. V svojem govoru je najprej opozarjal na napačna prorokovanja o popolnem polomu socijalističnih organizacij sovjetske unije ter je podal sliko obnove gospodarskega življenja pod sovjetskim režimom. Sedanja gospodarska konferenca, je nadaljeval Sokolnikov, naj bi poskušala odstraniti težave z novimi gospodarskimi poti. Eden teh potov je brezdvomno, da se vzpostavijo gospodarski odnosi s sovjetsko Rusijo, ki ima veliko bogastvo na sirovinah, nadalje industrijo, ki vedno bolj napreduje ter važno poljedelsko produkcijo. Sovjetska Rusija hoče v kratkem likvidirati pretežno poljedelski značaj ruskega gospodarskega življenja ter svoje zastarele industrijske forme. Novi trgovinski monopol nikakor ne izključuje tuje industrije na ruskem trgu. Sporazum s sovjetsko Rusijo otvarja tuji industriji trajen in soliden trg. Nekatero državo so se že podale na to pot. Sokolnikov je poudarjal, da ne daje sovjetska unija tujemu kapitalu samo možnosti vpustiti široke gospodarske odnose, temveč tudi možnost udeležbe na svojem gospodarskem življenju in to v obliki koncesij, ki bodo dale na razpolago velikanska naravna bogastva Rusije, torej brezmejne možnosti. Dejstvo, da je bila sklicana svetovna gospodarska konferenca, je dokaz za to, da je razvoj produkcijskih sil posta-

vil človeštvo pred popolnejše gospodarske organizacije nego dosedanje organizacijske forme.

Govor, ki ga je imel Sokolnikov v francoskem jeziku, je bil nato preveden v angleščino, nakar se je seja odgodila do treh popoldne.

Ob splošnem interesu udeležnikov je imel na popoldanski seji vodja ruske delegacije Osinski govor, v katerem je obrazložil splošni gospodarski položaj sovjetske Rusije. Pri tem je opozoril na razlike med produkcijsko zmoglostjo industrije ter zmoglostjo trgov, ki nastajajo v vseh državah radi nepopolnega izrabljanja produkcijskega aparata. Nasprotstva med kapitalističnim in sovjetskoruskim gospodarskim sistemom ne zahtevajo boja med tema sistemoma, temveč je sporazum prav lahko mogoč. Majhna udeležba Rusije na svetovni trgovini je predvsem posledica manjkajočih ponudb. Ta udeležba pa se more celo v primeri s predvojno celo ojačiti. Končno je Osinski izrazil svoje mišljenje, da je iz gospodarskih nasprotstev v kapitalističnem sistemu samo en izhod, namreč izhod k socijalističnemu sistemu.

Bivši francoski finančni minister Loucheur, ki je imel zaključno besedo, je kot edini govoril brez koncepta. Misel ustanovitve evropskih Zedinjenih držav je kot nemogočo odklonil. Enotni sistem carinskih tarifov bi mogoč popolnoma zmanjšati carine. Obrnjen k ruskim delegatom jih je Loucheur prosil, naj opustijo v Ženevi polemiko o koristih ali škodah kapitalističnega gospodarskega sistema.

Dunaj, 7. maja, s. Napram interpretacijam ženevskega govora bivšega generalnega komisarja dr. Zimmermanna o Srednji Evropi se izjavlja na merodajnem mestu, da so vesti, da je prišlo med nasledstvenimi državami do tesnejših stikov glede gospodarske skupnosti in da je Českoslovaška diplomatskim putem ponudila carinsko unijo, docela neresnične. Ugotovilo se je, da so nekatera mesta v govoru doktorja Zimmermanna povzročila pri nasledstvenih državah nezadovoljstva.

Odprava smrtnih kazni v ČSR

Praga, 7. maja. Načrt novega češkoslovaškega kazenskega zakona je vzbudil veliko pozornost domačih in tudi inozemskih juristov. Važno so zlasti določbe o smrtni kazni, pridržanje v prisilnih delavnicah brez kazenskega značaja, predelanje § 144 in zakonskih določb o homoseksualnosti. Na te točke so zlasti postali pozorni znani strokovnjaki kazenskega zakona in kriminalisti, ki so zelo pohvalili načrt novega zakona.

Jesensko zasedanje Društva narodov

Ženeva, 7. maja. d. Za 5. septembra t. l. je sklicano letošnje jesensko zasedanje Sveta Društva narodov. Na dnevnem redu je kakih 25 točk, od katerih pa ni nobena izredne mednarodno-politične važnosti. Razen običajnih poročil se bo razpravljalo tudi o delokrogu Društva narodov, o uspehu sedanje svetovne gospodarske konference in o ustanovitvi upravnega sodišča za urejanje službenega razmerja uradnikov, zaposlenega pri raznih ustanovah Društva narodov. Tudi bo treba znova izvoliti tri države za nestalne članice Sveta. Lani so bile za eno leto izvoljene Českoslovaška, Holandska in San Salvador. Sedaj se izvolijo za tri leta.

Danes nevaren dan v Berlinu

Berlin, 7. maja. (be.) Zaradi bojkota gostilničarjev in hotelierjev, ki je naperjen proti jutrišnji demonstraciji »stahlhelmovcev«, je postalo nemogoče, da se prenoči in prehrani 80.000 članov te organizacije. Zato so »radni socialisti« prisiljeni, da omeje prvotni obseg demonstracij, ki bodo trajale mesto dva dni samo en dan. Glavni del demonstrantov pride v mesto jutri zjutraj.

Demonstracije angleških delavcev

London, 7. maja. a. Vlada je predložila zbornici dva spreminjevalna predloga k zakonu o strokovnih organizacijah, po katerih se splošno izprijte in izprijte iz simpatije obravnava ravno tako, kakor splošne stavke in stavke iz simpatije. Predlagala je tudi, naj se stavka proglasi za nezakonito, ako lahko škodi splošnosti.

Delavci prirede danes dopoldne in jutri po vseh industrijskih središčih Anglije demonstracijska zborovanja proti novemu zakonu o strokovnih organizacijah. Na koncu bodo svezano zaobljubili, da bodo neumorno delovali za neokrnjenost strokovnih organizacij in da bodo skušali učvrstiti stranko in ji omogočiti večji razmah.

Rumunija in zapad

Bukarešta, 7. maja. (be.) »Lupta« poroča, da namerava Averescu posetiti prihodnji teden Pariz, London in Rim.

Italija in Poljska

Po italijanskem časopisu so se pričele pojavljati vesti, da sklene Italija prijateljski pakt tudi s Poljsko. To smatra fašistično časopisje hkrati kot napoved, da se med obema državama sklene zveza in celo da postane Poljski ta zveza — nadomestilo za zvezo s Francijo.

Prve vesti te vrste so se pojavile že ob času Bethlenovega poseta v Rimu. Takrat so poročali iz Rima, da namestnik v kratkem grof Bethlen potuje v Varšavo, seveda v politični misli; vest se je interpretirala, kakor da se s tem posetom napravi osnova za italijansko-madžarsko-poljsko zvezo, ki bi se ji avtomatično pridružila še Rumunija.

Vsak preudaren človek je moral te in slične vesti takoj označiti za fantastične kombinacije, ki izražajo pač želje mnogih v Italiji, brzokone tudi v Madžarski, ki pa seveda nimajo in ne morejo imeti temelja.

Demantirale pa so se kmalu same in s faktu, Poljsko oficijozno časopisje je prav krepko posvarilo Madžare, naj nikar ne sanjajo o reviziji mirovnih določb, ki so ustvarile sedanje politično stanje v Podonavju. Zakaj vsakršnemu madžarskemu poskusu v tej smeri bi se Poljska prav tako energično uprla kakor Mala antanta, dobro se zavedajoč, da bi bil z revizijo trianonske pogodbe postavljen opasen precedens za revizijo versailleskega mirovnega dogovora, kar bi moglo biti za Poljsko katastrofalnega pomena.

S tem poljskim naziranjem je dovolj jasno demantirana osnova madžarsko-italijanskih računov, če so jih v Rimu zares sestavljali. Vrh tega se je tudi formalno demantirala napoved Bethlenovega poseta v Varšavi.

Najnovejša vesti o snuoci se prijateljski pogodbi med Poljsko in Italijo bi mogle imeti nekaj več podlage, saj so take pogodbe danes v Evropi v modi. Ali vse drugo, kar se napoveduje s tem v zvezi, je sama fantazija. Italijansko-poljski prijateljski pogodbi se ne more pripisovati nikakršna posebna interpretacija, kakor n. pr. italijansko-madžarski; težko si je predstavljati, kje bi se mogla perfekuirati. Napram sovjetski Rusiji Poljaki pač ne bodo iskali pomoči in zaslonbe pri Italijanih. Glede Češkoslovaške ni vredno izgubljati besede; v Poljski so sicer našli pribežališče ekstremni slovaški separatisti, ali to pač ne more pomeniti ničesar v vnanjepolitičnih odnosih. Menda v Italiji ne fantazirajo o tem, da bi Poljska skušala kriti Madžarski hrbet za slučaj, da bi bojno razpoloženje zoper nas morala krotiti ČSR; to bi ji preneslo slabo obneslo.

V Rimu so se povzpeli do samozvestne interpretacije, da bi Italija garantirala Poljski njene zapadne meje napram Nemčiji, češ da jih je Francija po locarnskem aktu ne štiti dovolj. O tem poglavju, ki more bodisi v Poljski kot v Berlinu vzbuditi samo pomilovanje na italijanski račun, prav gotovo ne kaže tritati besede. Italija težko da bi mogla komu drugemu kaj garantirati kot — Albani; z Balkanom se neha območje, dokler sega rimsko intrigantstvo; ostalo je vse sama megalomanija.

S tem je za nas razgovor o vrednosti italijansko-poljskega zavezništva pač izčrpan.

Pismo iz ČSR

Akcija posl. Stříbrného.

H. — Praha, 5. maja.
V nedejo, dne 8. maja se bo vršil sestanek onih politikov, ki se strinjajo s poslanecem Jiřím Stříbrným; ker pa se narodno-socialistična stranka neče pomiriti s Stříbrným in spor poravnati, se bo toga dne ustanovila nova stranka. Stříbrný je izdal za nedeljski sestanek programatične smernice, ki nam nudijo približno sliko, kakšna bo ta stranka.

V prvi vrsti ima biti stranka Stříbrného socialistična, stranka srednjega stanu; štiti naj malega in srednjega človeka z današnjimi sredstvi; novih potov in nazorov o tem ne kaže. Strankin socializem je izražen poglavitno v socialnem programu, ki zahteva dosledno izvedbo socialne pravice. Izreka se z vsjo odločnostjo zoper marksizem in zgodovinski materializem, povdarja individualno lastništvo in stavi nasproti velikemu kapitalu, trdom in podobnim pojavom sodobnega gospodarskega življenja družabno organizacijo. Program se izreka zelo odločno zoper diktaturo in zahteva pošteno uveljavljanje demokratičnih načel v vseh smereh, osobito pa v gospodarstvu. Odklanja sedanji sistem vezanih kandidatnih list in je za svobodno volilo. Senat naj se izpremeni v zbornico gospodarskih strokovnjakov. Predvsem in na največji meri pa se izreka program zoper namišljeno avtoritativnost, ki pretvarja stranko v nekakšno cerkev in ki ji ni mesta v demokratičnem življenju. Stranka bodi narodna; na zaključku programatičnih smernic je izrecno omenjeno, da je za koalicio vseh čeških strank, torej zoper koalicio z Nemci. Slednjic naglašajo program slovaški značaj socializma. Programatične smernice skupine Stříbrného pričujejo, da je njih podlaga konstrukcija bivešega predvojnega teoretičnega narodnih socialistov Choca. Ta konstrukcija se je zdaj prilagodila, polemično zaostala in pripravila za strankarski boj in za polemike, ki jih je pričakovati v sedanjem času.

Česke Slovo, službeno glasilo narodno-socialistične stranke in list legionarske levice «Narodni Osvobodenci» sta otvorila te dni proti Stříbrnému in njegovi skupini napadalno akcijo. Vidi se, da se sedanji strankini predstavitelji in njeni bivši vrhovi Stříbrný ne bodo nikdar več pomirili. Jasno je, da tedaj Stříbrný hoče ali prav za prav mora — kakor mnogi politiki pred njim pri nas in v Jugoslaviji — osmisliti novo stranko. Pogoj take akcije so vedno in povsod enaki: težki, skoraj da brezupni. Znano je, da je neuspela Šusteršičeva akcija; pri nas so običajni pri smenjanju novih strank Hu-

dec, komunist Bubník, Prášek; prav tako je doživel neuspeh dr. Vrbenač. Nove stranke ni dosegel še nihče osmoval, bržkone zato ne, ker ni imel finančnih sredstev. Stříbrný jih ima in jih bo rad položil na oltar nove stranke. Pa je verjetnost uspeha vzile temu majhna.

Hkrati to akcijo, ki že več ko leto dni vznemirja naše politično življenje, stopa na plan nova akcija mož, ki so politično blizu Stříbrnému. Proti tedniku dr. Stranského «Přítomnost» bo izdal pisatelj Karel Hordy z redakcijskim krogom tednik «Fronta». Za prvo številko se obetajo prispevki V. Dyka, urednika Sadeckého, Leva Borského in R. Medka. Vest je povzročila izvestno senzacijo. Karel Hordy je veljal pred vojno kot «nevaren» pisatelj in žurnalist. Med vojno je spisal «Poslanec» v domovino, ki se je tajno razširila in vzbudila v češki javnosti ogromno vznemirjenje. Živel je v Ameriki, sprl se z Masarykom in njegovo smrtjo ter se vrnil po vojni na Češko kot človek, ki je blizu boljševikom. Vse to pa zbog opozicije in osebnih nasprotij napram Masaryku. Hordy je zet nedavno umrlega poslanca Durycha. Po vrnitvi v domovino ni javno nastopal in je stal ves čas v ozadiju. Zdej stopa zopet v fronto, ki je očitno naperjena proti gradu, t. j. proti Masaryku in Benešovi smeri. Njegova akcija gre paralelno z akcijo Stříbrného; druga drugo izpopolnjuje.

Egipt in Društvo narodov

Zeneva, 7. maja. (be.) Egipiski delegat je izjavil, da vstopi Egipt v kratkem v Društvo narodov.

Revolucionarni pokret v Boliviji

Newyork, 7. maja. d. Po brzojavkah iz La Paza je predsednik Siles podpisal odlok, s katerim se proglasi obsedno stanje, ker se pojavljajo revolucionarni nemiri. Predsednik pravi, da hočejo revolucionarji agitatorji izbrabiti zaježene svobodno in da pripravljajo puč, misleč, da je vlada brez moči. Kljub proglasitvi obsednega stanja trajajo nemiri še vedno dalje. Bas je so se strokovne organizacije že pridruže opoziciji, kar splošno opasnost le še poveča.

Buenos Aires, 7. maja. (pa.) V mestu La Paz so izbruhnili nemiri. Čete so streljale na demonstrante in ranile več ljudi. V mestu je bilo razglašeno obsedno stanje. Nemire so povzročili dijaki, ki so demonstirali proti vladi.

Vprašanje izpraznitve Porenja

London, 7. maja. l. «Daily Telegraph» razpravlja o pogajanjih med Nemčijo in Francijo glede izpraznitve Porenja po zasedbenih četah. List pravi med drugim, da so tudi druge države zainteresirane na stvari. Nemčija in Francija bi morali v smislu versailleske pogodbe vprašati tudi Anglijo, ker ni samo zaveznica, ampak tudi sosednica. Gotovo je, da se bo treba v tem pogledu obrniti tudi do Italije kot zaveznice. Ni dvoma, da bo Mussolini, ako se to ne stori, takoj dal Parizu in Berlinu čutili, da se stvar ne tiče le zasedbenih držav, ampak tudi zaveznikov.

Avstrijsko-italijanska trgovina

Zeneva, 7. maja. d. Med avstrijsko in italijansko delegacijo na gospodarski konferenci se je dosegel sporazum, po katerem se sklene dodaten dogovor k že obstoječi trgovinski pogodbi med obema državama. V tem dogovoru so predvidene gotove olajšave pri obojestranskem izvozu. Tako se s tem dodatnim dogovorom znižajo na avstrijski strani izvozne carine za razne kemikalije in druge predmete, na italijanski pa za živila itd.

Pred vladno krizo v Franciji?

Pariz, 7. maja. (pa.) Desničarski listi prorokujejo bližnji padec Poincaréjeve vlade. Zbornica se sestane v torek.

Državljska vojna na Kitajskem

Sanghaj, 7. maja. (be.) Gangkajšek protidira proti Hankovu. V bližini reke Han je Čangsolin porazil kantonske čete.

London, 7. maja. (be.) Kakor poročajo, se Francija ne bo udeležila diplomatske akcije na Kitajskem, ker sta se Japonska in Amerika izjavili proti.

Poljski demanti

Varšava, 7. maja. (be.) Poljska vlada kategorično zanika vest, da bi odposlala ali pa da namerala odposlati Nemčiji no to radi Hergtsovega govora.

Kdo je kriv redukcij na železnici?

Črnogorski dinastiji je SLS lahko izglasovala 42 milijonov Din, za slovenske železničarje pa še par milijonov SLS ni hotela rešiti. — Sedaj je «Slovenec» rad tolažil železničarje z zvonenjem po toči

«Slovenec» se je po dolgem času vendarle spravil na strahovite redukcije na železnici in posaga pri tem po vseh mogočih jezuitskih trikih in lažeh. Kako smešno je pri tem «Slovenec» izmotavanje, kako brezuspešni so njegovi poizkusi, odvrtni krivdo za redukcije od SLS. Ogledimo si samo nekaj «Slovenčevih» fint! Tako piše na primer:

«Zato sedaj v proračunu prometnega ministrstva preostaja okroglih 100 milijonov, ki se na podlagi pooblastilnega amandmana lahko prenesejo na tiste postavke v železniškem proračunu, ki so bile nezadostno dotirane.»

Vprašamo «Slovenca», zakaj je njegova vlada te postavke v državnem proračunu «nezadostno» dotirala? Ali morda kleroradikalna vlada ni imela dovolj denarja na razpolago? I, zakaj pa je potem SLS glasovala za odškodnino bivši črnogorski dinastiji v znesku 42 milijonov dinarjev? Za črnogorsko dinastijo je bilo denarja dovolj, zato pa so klerikalci na drugi strani brezdušno črtali kredite za železničarje.

Tega dejstva ne more prikriti nobena, še tako prevejana rabulistika. Klerikalci so glasovali za proračun in v finančnem odboru in v narodni skupščini in s tem uzakonili vse sedanje krivice.

Somborski radikali za Marka Trifkovića

Sombor, 7. maja p. V prostorih radikalnega kluba se je vršila konferenca okrožnega odbora radikalne stranke za somborsko okrožje. Pred prehodom na dnevni red je bila odposlana Marku Trifkoviću, nositelju radikalne liste sledeča pozdravna brzojavka: G. Marku Trifkoviću, predsedniku narodne skupščine. Okrožni odbor radikalne stranke za somborsko okrožje je sklenil na današnji svoji seji, da pozdravi predsednika narodne skupščine Marka Trifkovića kot nositelja radikalne liste tega okrožja z izjavo, da stoji organizirani radikali tega okrožja na politični liniji, ki jo zastopa g. Trifković in da od te ne bo nikoli odstopil. Obenem vam, g. predsednik izražamo svojo ljubezen in privrženost. Na tej konferenci je bila nadalje sprejeta izjava, s katero se zavračajo vesti o razkolu med radikali somborskega okrožja.

Minister dr. Kumanudi v Zagrebu

Zagreb, 7. maja. n. Beograjski župan in minister dr. Kumanudi, ki se udeležuje kongresa Saveza mest, je odklonil vsako daljšo politično izjavo tukajšnjim novinarjem ter je le dejal, da je sedanji kabinet delovna vlada, kakor vsakdo vidi. O novih volitvah ne ve ničesar. Savez mest se bo, kakor vse kaže, ustanovil. Vlada mu ne bo delala sitnosti pri potrditvi pravil. Župan misli, da bo kmalu donešen zakon o občinah. Po njegovem mnenju morajo biti glavna mesta izvzeta iz oblastne uprave.

Velik shod SDS v Skoplju

Beograd, 7. maja. p. Danes se je odpeljal g. Pribežić v spremstvu poslancev Gligorije Boškovića in Jurija Demetrovića v Skoplje, kjer je za jutri sklican velik shod samostojne demokratske stranke.

Kongres Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Beogradu

Beograd, 7. maja. p. Jutri se začne tu kongres vseh odborov Češkoslovaško-jugoslovenske lige. Glavna referenta bosta poslanca Miša Trifunović in dr. Pivko.

Grof M. Kulmer umrl

Celovec, 7. maja. s. Po daljši bolezni je umrl tukaj polkovnik v pokoj Friderik grof Kulmer.

Onemogočen zemljoradniški shod

Valjevo, 7. maja. r. Za večeraj je bil sklican zemljoradniški shod v Osečini, okraj Valjevski. Komaj je začel bivši zemljoradniški poslanec in voditelj Voja Lazić govoriti in razvijati zemljoradniški program, je vstopil v kavarno policijski pisar Davidović z žandarji ter razpustil shod. Voja Lazić je nato odposlal notranjemu ministru protestno brzojavko.

Ženski delegati na svetovni gospodarski konferenci

Med številnimi delegati na svetovni gospodarski konferenci so tudi štiri ženske. Avstrijka, ga. Freundlichova, je bila določena že poprej za to mesto. Nemški zunanji minister dr. Stresemann pa je kot predsednik poslednjega zasedanja Sveta Društva narodov predlagal, naj bi se udeležilo ženevske konference še nekaj žensk. Zato je bilo sklenjeno, da se povabijo tudi ženske kot izvedenke za gotova vprašanja, zlasti za ženska in za gospodinjstvo. Tako so bile sedaj za delegatnje določene razen Avstrijke tudi nemška poslanka dr. Lüdersova, angleška strokovnjakinja za narodno gospodarstvo dr. Woottonova in holandska vsučiliška profesorica dr. van Dorpova. Dr. Lüdersova je strokovnjakinja v raznih gospodarskih vprašanjih, zlasti pa v domačem gospodinjstvu. Zato jo je pred kratkim izvolil nemški parlament za članico posebnega odbora za poenotenje gradbe stanovanj. Angležinja dr. Woottonova je stara 30 let in je bila svojčas pod Macdonaldovo vlado članica odbora za proučevanje državnih dolgov in se že dolgo zanima za delavski pokret. Nizozemka dr. van Dorpova je znana voditeljica ženskega gibanja in slovi kot taka tudi v inozemstvu.

Kongres jugoslovenskih mest

Kongres je prvi dan sprejel pravilnik o ustanovitvi zveze in razpravljal o zakonskem načrtu samouprave in uprave mestnih občin

Zagreb, 7. maja

Za danes svečano odprt kongres zveze jugoslovenskih mest je zavladovalo v javnosti živo zanimanje. Vsa javnost brez razlike strank uvideva potrebo medsebojnega podpiranja in skupnega napredka jugoslovenskih mest, ki so v težkem gospodarskem položaju. Kongres bo trajal tri dni in bo zaključen v ponedeljek. Kongres bo razpravljal o ustanovitvi saveza jugoslovenskih mest, izvolil nato prvi upravni odbor ter pretesel zakonski načrt o mestnih občinah, ki ga bo vlada nato postavila na dnevni red Narodne skupščine v najkrajšem času. Pripravljalni odbor je povabil 98 mest, pozivu se je odzvalo 74. Največ se jih je odzvalo iz Voivodine, ki je poslala vse svoje zastopnike, iz Slovenije so bila povabljena štiri mesta. Najslabši je odziv iz oddaljenih pokrajin države.

Skupščina je bila odprta malo po 9. uri v veliki dvorani mestne posvetovalnice. Otvoritveni nagovor je imel zagrebški župan arh. Heinzl, ki je podal kratko predgovorno kongresa. Na predlog arh. Heinzla je bila odposlana kralju Aleksandru sledeča udanostna brzojavka:

Nj. Vel. Aleksandru, kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev, Vrnjaka Banja. Kongres mest kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je danes prvič sestel v Zagrebu, da ustanovi zvezo mest v svrhu gospodarskega, socialnega in kulturnega napredka naših mest in s tem cele kraljevine, pošilja Vašemu Veličanstvu izjavo svoje popolne udanosti in zvestosti. Živelo Nj. Vel. Aleksander I., kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, živel kraljevski dom!

Po končani verifikaciji polnomočij je bilo izvoljeno predsedstvo kongresa: predsednik arh. Heinzl, podpredsedniki dr. Tartaglia (Split), dr. Leskovar (Maribor), Nikola Marković (Bitolj).

Nato se je prešlo na dnevni red. Zagrebški senator Sario je predložil načrt pravilnika za savez mest. Skupščina je takoj prešla na specijalno debato. Predlagani I. člen o sedežu zveze je bil izpremenjen toliko, da odreja njegovo vsakoletno mesto redna glavna skupščina saveza. Sprejeta je bila glavna skupščina saveza. Sprejeta je bila glavna skupščina saveza. Sprejeta je bila glavna skupščina saveza.

Obrotni dan v Mariboru

Maribor, 7. maja

Mariborski in okoliški obrtniki so imeli danes troje važnih zborovanj, ki se jih je udeležilo obrtništvo v lepem številu.

Popoldne je bil v Narodnem domu sestanek mariborskih in okoliških delničarjev Državne obrtne banke. Prisotnih je bilo 37 delničarjev, ki so imeli 1467 glasov. Po otvoritvenem govoru predsednika Zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. Bureš je podal član centralnega odbora Državne obrtne banke g. Franchetti iz Ljubljane kratko poročilo. Potem se je razpravljalo o kandidaturah v upravni svet ljubljanske gospodarske Državne obrtne banke. Predlagani so bili g. Jakob Zadavec iz Središča, Jakob Volk iz Šoštanja in Franc Novak iz Maribora.

Po končanem sestanku delničarjev Drž. obrtne banke se je vršil redni občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Mariboru. Zadruga je živahno delovala, kolikor je bilo v danih razmerah sploh mogoče. Občni zbor je odobril poročilo funkcionarjev. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Bureš, urar v Vetrinjski ulici v Mariboru. Zaključek obrtniškega dne je tvoril prijateljski večer v mali dvorani Narodnega doma. Otvoril ga je predsednik Slovenskega obrtniškega društva v Mariboru g. Vahar, ki je pozdravil domače obrtnike in zunanje goste, med njimi posebno zastopnike iz Celja in Ljubljane. Naglašal je, da se hoče obrtništvo s tem večerom vsaj deloma oddolžiti požrtvovalnemu delovanju obrtnega nadzornika g. Založnika, katerega je celjsko obrtniško društvo poklonilo v znak svoje zahvale krasno diplomu. Med živahnimi ovacijami je povzel besedo prvobornilci obrtništva na Štajerskem g. Ivan Rebek iz Celja, ki je orisal nesebično delovanje g. Založnika in ga prosil, naj posveti svoje moči in svoje velike zmožnosti tudi v bodoče prosperu našega obrtništva. Govorili so še g. Volk iz Šoštanja in Horvat iz Ljutomerja in drugi, nakar se je obrtni nadzornik g. Založnik prisrčno zahvalil za odlikovanje in priznanje in objubil, da bo njegovo življenje tudi v bodoče posvečeno interesom obrtniškega stanu.

Proti lastnim interesom

Pri naših klerikalcih je najbolj značilno to, da so v vsakem primeru na strani Vatikana, pa naj bo to koristno zanje same ali ne, oziroma v škodo države ali naroda. Tako je bilo v sporu med našo državo in Vatikanom zaradi zavračanja sv. Jeronima v Rimu, kjer je šlo samo za to, da se ta zavod ohrani katoličanom iz Jugoslavije, in tako je tudi v vprašanju zaščite slovenskih in hrvatskih katoličanov v Italiji, kjer dopušča Vatikan, da se slovenski jezik izganja iz cerkve. Klerikalci so vedno za Vatikan, četudi ne gre za obrambo vere ali cerkve same, temveč le za enakopravnost, ki bi morala v katoliški cerkvi veljati tudi za vernike, ki govorijo slovenski ali hrvatski jezik. Katoliška cerkev s ponosom povdarja, da je vesoljna, da hoče biti vsem vse, pa ne vemo, zakaj se klerikalci razburjajo, kadar kdo zahteva, da naj se Vatikan tudi po tem ravna. Klerikalci so isto tako tudi sedaj v zadevi imenovanja škofa za Bačko brez škofije zavzeli stališče, ki odgovarja mogoče namenom Vatikana, ne pa koristim naše države in katoliške cerkve same v Jugoslaviji. «Slovenec» sicer ne zagovarja dejstva, da ostane Bačka še nadalje v katoliški škofiji, ki ima svoj sedež izven naših mej v Madžarski, pač pa pripisuje krivdo za to svobodomislemcem, ki da one-

la nadalje stilizacija člena, ki govori o mestih s komisariati. Po novi stilizaciji bodo tudi ta mesta lahko zastopana v zvezi. Pravilnik je bil končno sprejet soglasno in bo predložen vladi v potrdilo. Na predlog podpredsednika beograjske občine Jovanovića je bilo sklenjeno, da vodi do potrdila pravilnika in do sklicanja ustanovne skupščine zveze vse priprave dosedajni akcijski odbor z načelnikom arh. Heinzlom na čelu.

Sledila je razprava o zakonskem načrtu o upravi in samoupravi mest. Poročilo o tem načrtu je podal vseučiliški profesor dr. Ladislav Polić. Po dr. Polićevem referatu je bila dopoldanska seja prekinjena.

Popoldanska seja kongresa jugoslovenskih mest se je začela ob 14.30. Razpravljal jo so o načrtu zakona o mestih. Razvila se je debata, kateri kraji naše države so mesta. Sklenilo se je, naj se vsako mesto, ki želi biti kot tako priznano in sprejeto v zvezo, prikladi začasnemu vodstvu zveze, da ga bo mogoče uvrstiti v novi zakon. Obširna je bila debata o posrednih spopletih in spremembah novega zakona. Večinoma so bile sprejete spremembe v smislu predlogov zagrebške občine. Ugotovilo se je tudi, da kolidirajo interesi oblasti in mest, kar se tiče davščin. Sprejet je bil predlog, kjer je rečeno: «Razen Zagreba in Beograda so ostala mesta izvzeta kot posebne samoupravne enice iz oblastne in sreske samouprave. Kot samoupravne enice so izvzete iz teritorialne kompetence sreskih uprav in neposredno podrejene oblastni upravi one oblasti, v kateri se nahajajo.» To pomenja z drugimi besedami, da se sploh vsako mesto osvobodi oblastne samouprave. Predlog je bil z velikim odobravanjem sprejet z večino glasov.

Zastopniki Slovenije so zahtevali skupaj z zagrebškimi delegati, naj mestni grbi ostanejo še nadalje v veljavi in naj se ne uporabljajo državni grbi, kakor to določa načrt novega zakona. Sprejeto je bilo nadalje tudi nekatere določbe zakonskega načrta o pristojnosti, nakar se je zvečer ob 9. seja zaključila in se jutri dopoldne nadaljuje.

mogočajo zaključitev konkordata z Vatikanom, kakor da bi bila ustanovitev nove škofije odvisna od konkordata ali pa od države same. Kaj ima tu opraviti konkordat? Kakor je Beograd dobil sivega katoliškega nadškofa brez konkordata, prav tako bi se tudi za Bačko lahko ustanovila posebna škofija. Saj Vatikan tudi nima z Italijo sklenjenega konkordata, vendar pa je Reko takoj izločil iz senjske škofije ter ustanovil zanj posebno škofijo. V obsojbi postopanja Vatikana v zadevi Bačke si je skoro vsa latinska edina, ker vidi v tem postopanju samo njegovo nenaklonjenost napram naši državi. Saj je mogoče, da hoče Vatikan vprašanje ustanovitve posebne škofije v Bački ter njene izločitve izpod jurisdikcije škofa na Madžarskem izkoristiti kot koncesijo pri pogajanjih za konkordat, kakor se je poslužil v to svrhu tudi vprašanja zavoda sv. Jeronima v Rimu, npr. pa ne vidimo vzroka, zakaj bi morali katoličani v Jugoslaviji nastopati v tej stvari proti svojim koristim in proti lastni državi. Tu ne gre za nobene dogme, za nobeno svobodomiselnost ali frazazmonstvo, s katerim straši zadnje dni «Slovenec», pač pa za korist naših ljudi, za naše dobro. Naši klerikalci morajo seveda ob vsaki priliki manifestirati, da so pasje vdani rimski hlapci in da so bolj papeški kakor papež sam. Kaj bi ne bilo bolj pametno in pošteno, če bi se «Slovenec» zavzel za ustanovitev samostojne škofije za Bačko in za njeno izločitev iz katoliške škofije na Madžarskem? S tem bi ne pomagali samo novo imenovaneu naslovomu škofu priti do škofije, ampak bi tudi pokazal resnično patriotično mišljenje.

Klerikalci in radičevci izgubili vsako upanje, da pridejo v vlado

Beograd, 7. maja. p. Današnje «Vreme» objavlja daljšo poročilo o razmerju opozicije do vlade. Glavna pozornost je obrnjena na stališče, ki ga mislija zavzeti dr. Korosec in Stepan Radić. List piše med drugim: Zanimivo je, da radičevci in klerikalci v zadnjem času ne kažejo prevelike naklonjenosti do vlade Velje Vukičevića. Podoba je, da so po vsej priliki izgubili vsako upanje, da jih Velja Vukičević pokliče k sodelovanju. Zato se iz njihovih vrst pričenja govoriti o možnosti, da opozicija organizira borbo proti vladi in da izkoristi pri tem tudi nezadovoljnost, ki obstoja tako med radikali kakor med demokrati. Neki med njimi, ki govorijo o tem povsem odkrito, smatrajo, da je za tako akcijo sedanji trenutak posebno ugoden. Oni računajo na nezadovoljnost, ki vlada v okolici Davidovića in demokratov Hrvatov s sedanjo vlado, zatem pa tudi z nezadovoljstvom v radikalnem klubu, o katerem pravijo, da je mnogo lažje, kakor misli široka javnost. Oni smatrajo, da se je položaj sedanje vlade poslabšal zlasti napram radikalom, odkar je Vukičević pokazal, da ne mara sodelovati ne s pasičevci, s katerimi je prvotno sklepal sporazum, ne z radikalnim centrom, napram kateremu je tudi prevzel gotove obveznosti. S tem, da ni sprejel v vlado ne predstavnikov pasičevcev, ne zastopnika radikalnega centra, Bože Maksimovića, je Vukičević, kakor trdijo radičevci in klerikalci, odklonil obe radikalni skupini.

Še en poslanec zapustil davičevce

Beograd, 7. maja. p. Demokratični poslanec Jeremija Radojević je odstopil kot poslanec. Njegov odstop je v zvezi s spori med raznimi skupinami demokratske stranke. Na njegovo mesto pride kot poslanec trgovec Milan Zivanović.

Naši kraji in ljudje

Zadnje slovo od triglavskega pevca

Pomlad, cvetje in gorski velikani v vsem svojem razmahu so zapeli včeraj zadnje pesem starosti planincev-pevcev Jakobu Aljažu, ki je odkrival čare naših pokrajin in izlil slovensko dušo v lepo melodijo. Pod vnožjem očaka Triglava, v prijaznem Dovju, že dolgo ni bilo zbranih toliko planincev in naroda, ki je prihitel od blizu in daleč, da se pokloni ob grobu manom svojega miljenca in idealista. Tužno, a veličastno je bilo slovo.

Na dovško pokopališče se je počasi pomikal sprevod, kakršnega Gorenjska že dolga leta ni videla. Tiho in zamišljeno je korakalo ljudstvo. Svečeniški, planinci v priprostitih planinskih krojih, v kakršnih jih je rajnik najraje videl, pevci, sportniki, gasilci, razna društva z zastavami, vsi, prav vsi so bili zbrani, ki znajo ceniti velike pokojnikove zasluge. Glasbena Matica iz Ljubljane se je poklonila korporativno svojemu častnemu članu pod vodstvom pevovodje, ravnatelja Hubada. Zelo častno je bilo zastopano Slovensko planinsko društvo s predsednikom dr. Tomiškom na čelu in dr. Z. Skalaš iz vseh krajev Slovenije. Hrvatsko planinsko društvo je odposlalo na pogreb svojega predsednika dr. Josipa Poljaka in več odbornikov, planinsko društvo »Slieme« pa je zastopal g. Ivanovič. V imenu Zinsko-sportnega saveza se je udeležil žalnega sprevoda g. Ante Gnidovec, skavti pa so prihiteli pod vodstvom svojega načelnika »Sivega volka«. Orli so stali v sprevodu v kroju, Sokoli z znaki, Velikega župana je zastopal vladni svetnik dr. Andrejka, ministarstvo trgovine in industrije dvorni svetnik dr. Mar. radovljiški srezko poglavarstvo g. Vavpotič, sodnijo pa dr. Kranjc. Navzoč je bil dalje zastopnik planinske zaščitne oblasti, agrarni komisar dr. Spiller-Muys, za planinski odbor pa župnik Piber in gospod Ažman. Skoro vse občine radovljiškega okraja so poslale k pogrebu svoje župane.

Ob grobu tišini so bili izvršeni pred župniščem duhovni obredi, nakar je Glasbena Matica zapela v srce segajočo Pavličovo »Pomlad«. Marsikomu so se v trenutku zalesketale solze v oči in je mislil, da je bila ta pesmica zložena prav za to poslovitve. Krsto so dvignili domači gasilci. Ogromna povorka se ne bi mogla razviti od župnišča do pokopališča in je šel zato sprevod skozi vas. Sprejaj šolska deca, dečki in deklice z velikimi šopki cvetja, za njimi vrste planincev. Krasen je bil venec, ki so ga poklonili pokojnikovi dobri prijatelji, planinski vodniki in lovci. Pred krsto je bilo okoli 50 svečnikov, večina v obrednih oblačilih. Pogrebne obrede je vodil radovljiški dekan Fatur ob asistenci župnikov iz Koroške Bele, Kranjske gore in župnika iz Ratač. Sredi obredov se je odprlo nebo in zlilo solze na sveži grob. Glasbena Matica in pevsko društvo »Ljubljana« sta zapela veličastno Mendelssohnovo »Beati mortui«, ki je mogočno odmevala ob močnih cerkvenih obokih. Sledila je mehka Aljaževa »Divna noč«, v kateri je triglavski pevec izlil toliko svojih lepih čustev.

Na obrazih vseh je ležal mir in velika tišina je vladala. Ni bilo običajnega srce trgajočega ihtenja, pač pa splošna potrtost. Nad gorami, do sredine opasanimi s svežim bujnim zelenjem, ki je podajal roko debelim sneženim plastem, so se vlačile in trgale sive megle, ki so kakor pajčolani pokrivala glave gorskih velikanov, katere je Aljaž vsak dan pozdravljaj iz doline in pa tudi nešteto krat posetil. Sem pa tja je veter raztrgal megle, nakar so se pokazali vrhovi, ki so zrlj žalostno v drugače tako lepo dolino. Oče naših gora, sivoglavi Triglav, pa je bil ves čas zastrt in se sploh ni pokazal. Toda ravno v trenutku, ko je prof. Mlakar govoril

imenom SPD svojemu najboljšemu prijatelju nagrobno, se je v smeri Triglava zabliskalo, nakar se je razlegel rezek grom. Ko se je v imenu Hrvatskega planinskega društva poslavljaj od Aljaža dr. Poljaka, so že jele padati prve kaplje, ki so se prav kmalu izpremenile v novo ploho, tako da so morali vsi naslednji govorniki naglo zaključiti svoje poslovinne govore. Imenom »Skale« je izpregovoril prof. Ravnik, za Glasbeno Matico predsednik pevskega zbora Silvin Pečenko, dr. Kimovec pa je posebno poudarjal pokojnikove zasluge za našo glasbo. Med viharjem in nalivom je sprejela zemlja zadnje Aljaževe ostanke.

Naša izvozna proga Beograd-Ljubljana

Nujna potreba preureditve postaje Zidani most.

Razne veleznarstvene izjave glede uporabe Blairovega posojila za gradnjo novih železniških prog proti Jadranu so že padle v zadnjem času, žal, pa nismo dosedaj zasledili še nobenega zanimanja za ureditev in boljšo usposobitev obstoječih glavnih prog. Osobito telja to za našo prvo izvozno progo Beograd-Zagreb-Ljubljana, na kateri se vrši zadnja leta vedno večji tovarni in razveseljivo naraščajoči potniški promet. Od Zagreba, kjer se priključi glavni progi madžarski promet pa do Zidanega mosta je proga tako potrebna pregraditve in nameščenja še drugega tira, da smatramo mirne duše dosedanje omalovaževanje tega vprašanja kot zelo riskantno in absolutno neprimerno.

Krona vseh nedostatkov proge Zagreb-Ljubljana je postaja na Zidanem mostu, kjer nastaja leto za leto vedno večja zagozditve prometa radi silno neokretne lege cele postaje in radi pomanjkanja direktne zveze iz beogradske strani proti Ljubljani. Vsi vlaki, ki prihajajo proti Ljubljani iz Zagreba, morajo najprej zapeljati na progo proti Mariboru, nakar se priključi na sklep vlaka nov stroj, ki odpelje vlak proti Ljubljani. Neokretna lega postaje zahteva tedaj najmanj podvojeno strojno službo in vse priprave za njo. — Poleg tega je postaja vsled pomanjkanja prostora na vseh koncih in krajih nespodobna sprejeti večje število vlakov hkrati, ne glede na dejstvo, da se potrebuje tudi gotovo število tirov za premikanje in za lokalne potrebe postaje kot take.

Iz navedenih dejstev lahko konstatiramo, da je postaja Zidani most v današnjih razmerah, ko se v njej stekata dve važni, skorajda najvažnejši jugoslovenski progi, popolnoma zastarela ter jo lahko smatramo kot prometno oviro, ker vsled njene napačne lege, premajhnega prostora gladki potek vlakov samo zakasnjuje, poleg tega silno povečuje stroške za mašinsko službo neglede na dejstvo, da zahteva ravno radi navedenih neugodnih svojstev silno pazljivo in zelo številno osebje, da se kaj ne pripeti.

Govori se že nekaj časa in tudi pisec teh vrstic je pred leti opozarjal merodajne činitelje na absolutno nesposobnost postajnih naprav na Zidanem mostu, toda dosedaj se ni v praktičnem oziru storilo še ničesar za absolutno likvidacijo zidanmoškega vprašanja. Tu, kjer se steka dnevno velikanska masa tovorov, prihajajočih iz notranjosti države, iz Madžarske, Češkoslovaške, Poljske in Avstrije za Jugoslavijo in tranzitno za Italijo, bi se moralo nekaj odločilnega ukreniti. Samo pomisliti je treba, da preteče Zidani most mesečno nad 60. do 70.000 tovornih vozov. Koliko pa je potniškega prometa?

Korenito bi se odpravilo zidanmoškemu zlu na ta način, da se zgradi poleg obstoječega še nov dvotirni most, ki bi spajal direktno progo Zagreb-Ljubljana, ne da bi trajal postanek na

tej postaji nad par minut. Baje so za ta most že vsi načrti izgotovljeni in je bil menda že celo enkrat zakoličkan na licu mesta — toda od vsega tega nimamo ničesar, ako za zgradbo ni najti potrebnih denarnih sredstev. Brez denarja so padli še vsi načrti v vodo. In gre menda za nekaj nad 20 milijonov dinarjev...

Danes, ko se govori o raznih novih zgradbah, se je na Zidani most pozabilo. Da pa ne bi kdo mislil o nerentabilnosti novega mosta, bodi spregovorjenih še par besed glede stroškov, ki jih ima železnica s tem, da nastajajo na predmetni stanici silne zamude, ki jih po raznih virih lahko pri normalnem prometu cenimo na okroglo 12 ur dnevno. To se pravi, da bi blago, ki bi prehajalo iz ljubljanske na zagrebško progo, rabilo dnevno 12 ur manj v namembne postaje, neglede na to, da delajo poleg tega še vsi brzi in potniški vlaki skupno okrog 3 ure zakasnitve s samo manipulacijo na Zidanem mostu. Brzi vlak bi preko novega projektiranega mostu skrajšal svojo pot iz Ljubljane v Zagreb za skoraj pol ure. Ravno tako potniški vlaki. Ako izračunamo, da v teh 15 urah dnevno zakasnitve prometa stane naše narodno premoženje le 5 tisoč dnevno, naraste ta vsota letno na poldrug milijon dinarjev

in še več. Vsota pa je prej vzeta prenikzo kot previsoko.

Kurilnica v Zidanem mostu stane mesečno na materialu in osebju najmanj okoli pol milijona dinarjev, t. j. letno 6 milijonov. Ako računamo, da z otvoritvijo novega mosta postane dve tretjini vsega kurilniškega aparata popolnoma odveč radi pravilne, po slabih legi sedanje postaje neodvisne izrabe strojev proti Zagrebu, lahko računamo, da bi se z novim mostom prihranilo letno okrog 4 milijone v strojni službi. Promet preko novega mosta bi zmanjšal sedanje prometu relativno nevarno stanje in bi imelo to kot posledico zmanjšanje staleža tudi na ostalem osebju ter na s tem spojenih stroških za gotovo stotisoč letno.

Končujoč z ugotovitvijo, da bi se 20 milijonov drag most preko Savinje in Save na postaji Zidani most izplačal najkasneje v petih letih ter bi še ostalo nekaj drobja vsakoletno za drugi tir med Zidanim mostom in Zagrebom, priporočamo merodajnim faktorjem v železniškem ministruvju v Beogradu, da resno premislijo situacijo na predmetni točki naše glavne proge, uvažujejo vse vzroke, ki smo jih našli kot oviro prometa, pomislijo naj še na druga dejstva in potrebe za gotove slučaje — ter naj odločijo, da se čimprej osigura denar za preureditev postaje Zidani most v citiranem smislu. Preureditev se da izvesti v dobrem letu! Vsako čakanje bo edino nam samim v škodo.

„Borovo gostüvanje“ v Prekmurju

Borovo gostüvanje s svati in »sodnijo«

Podiranje bora

Prekmurci, ki jih je meja ločila od ostale Slovenije, jezik pa od madžarskih in nemških sosedov, so razmeroma ohranili največ starih slovanskih, poganskih običajev. Fantu ali dekletu, ki sta v predpustu brez uspeha čakala na poroko, pri nas na pepelnico vlečejo ploho. Nekaj podobnega imajo Prekmurci v svojem »borovem gostüvanju«, ki se priredi, če se v kakem kraju tekom predpusta nihče ne poroči. Tako se v vasi Martjanci v Prekmurju ni letošnji predpust nihče ne oženil mihi nobena ne omožila. Zato so priredili vsakomur nedavno tako »borovo gostüvanje« (svatovanje, očet). Udeleženci prireditve so se s funkcijonarji zabave

podali v gozd, kjer so posekali bor. Nihče ne sme pri tem odločiti z bora kaknega vršiča, sicer bor ni nedotakljen in dober, ločilec pa se kaznuje po posebnih sodniji. Bor nato vlečejo po vasi ter oznanjajo na treh mestih, da se vrši poroka borove neveste. Ves zbor se je nato podal v znano gostilno g. Vezerja, kjer se je poročila borova nevesta. Kmalu po poroki se izvrši razpoka, nakar se bor proda na licitaciji in izkupiček pokloni v dobrodelne namene. Letos so izkupiček poklonili za nabavo novega zvona pri evangelijski kapelici v Martjancih.

Literarni večer v mariborskem gledališču

V Mariboru, 7. maja. Sinoči je bil zopet prazničen večer za ljubitelje slovenske književnosti, v prvi vrsti seveda za študirajočo mladino vseh šol. Že tretjič so namreč stopili naši prvi književniki v ožji stik z občinstvom, in sicer tokrat s čitanjem lastnih literarnih proizvodov. To je srečna misel, tembolj pa še v naših časih, ko vsled nove povelje razdelitve materijalnih dobrin izgubljajo nekdanji ljubitelji slovenskih knjig čedalje več stikov s svojimi ljubljenci, dočim drugi iz lastne inicijative še morda niso dobili trajajočih in globljih zvez s predstavitelji duševne kulture.

Sinočni literarni večer je bil za ene kakor za druge prav zanimiv in bo gotovo pripomogel do boljšega umevanja naših še lelujočih pisateljev, ker je s psihološkega vidika naravno, da je vsak pisatelj najboljši interpret lastnih duševnih proizvodov. Zanimljivo pa je brez dvoma tudi širše občinstvo za našo lepo knjigo, kar je v teh časih želja pisateljev in založnikov.

Najmarkantnejša točka večera je bila brez dvoma prva, ko nam je F. S. Finžgar v prvem poglavju svoje povesti »Strice« predstavil obitelji Podlogarjev, da so vse osebe stale kakor žive pred očmi poslušalcev. Račji tega je moralo stopiti v ozadje prvo poglavje nove povesti »Domačija ob Temenici«, pisatelj Ivana Zorica, ki natančneje, a manj jedrnatno opisuje in v kateri pisatelj več govori nego njegovi junaki.

Igo Gruden se je predstavil s nekaterimi točkami iz svoje zbirke »Primorskih pesmic«, opozarjajoč ob severni meji na naše morje in brate onstran italijanske granice, Tone Seliškar pa nam je podal slike iz

Velikanski uspeh velikega dvojnega programa pri včerajšnji premijeri!!

16 DEJANJ NAENKRAT!

Danes predstave ob pol 11., dopoldne ter 3., 5., 7. in 9. uri

PRVA UČINKOVITOST:

Hugo Bettauerjev slovit roman:

Črni petek

(Bankkrach unter den Linden.)

V glavnih vlogah elite nemških igralcev: Alfred Abel, Margerita Schlegel, Hans Albers, Margarete Kupfer. — Verna karakterizacija šiberja. — Eleganca! — Sijaj!

DRUGA UČINKOVITOST:

Grom ga... Buster Keaton

Smehapolna burka v glavni vlogi najbolj komični traged-filozof in najboljši tragični filozof-komičar

BUSTER KEATON.

16 dejanj naenkrat!

Pri vseh predstavah umetniški orkester!

Telefon 2730.

Kino »Dvor«.

proletarskega življenja; njegov »Rudnik« in »Sedmorjenčiki« ostane vsakemu neizbrisna v spominu.

Anton Novčan, v Mariboru znana osebnost, je prečital prve prizore III. dejanja »Celjske kronike«, katere odlomki so že svojčas vzbudili v Ljubljanskem Zvonu veliko pozornost tako po svojem krepkem jeziku, kakor po svoji izborni karakterizaciji nastopajočih oseb. Zeleli bi si samo Novčanovo »Celjsko kroniko« čimprej videti na odru, kjer bo mnogo učinkovitejša nego pri samem čitanju.

Višek večera je bila zadnja točka, nastop Otona Zupančiča, ljubljence naše mladje in najmlajše generacije, dasi bi bile marsikateri njegove druge pesmi morda značilnejše in tudi učinkovitejše nego prečitane. A vseeno je občinstvo z burnim aplavzom pokazalo, kako visoko ceni Zupančiča in vse ostale sodelujoče literate. Marsikateri je le obžaloval, da nismo mogli pozdraviti še nekaterih drugih naših književnikov.

Gledališče je bilo polno inteligence in mladine iz Maribora in okoliških krajev.

„Les Miserables“ (Bedni)

Občekoristna uradniška stavbna zadruga v Celju

V restavracijskih prostorih celjskega Narodnega doma se je vršil v petek, dne 6. t. m. 16. redni občni zbor uradniške stavbne zadruge v Celju, ki je praznovala hkrati 15letnico svojega obstoja. Ob zadovoljivi udeležbi članov je predsednik zadruge g. prof. Mravljak ugotovil to dejstvo obširnejši zgodovinski pregled o dosedanjem delu pa je podal zadrugi književodja g. nadupravitelj Cvahit.

Zadruga se je ustanovila ob navzočnosti 18 zadrugnikov in 2 zastopnikov celjskega občinskega sveta dne 25. aprila 1911. Mešna hranilnica celjska je obljubila, da prevzame deleže za 20.000 K, kar pa se kljub privolitvi bivšega namestništva v Gradcu ni realiziralo. Odbor mesne občine je sklenil, da prevzame deleže za 30.000 K, a je ostalo tudi samo pri sklepu. Na občnem zboru meseca januarja 1912 so se sprejeli pripravljene načrti za zidavo ene rodbinske hiše s 4 stanovanji ter 3 lastnih hiše. Do l. 1917 je zadruga zgradila 3 rodbinske hiše ter 4 enostanovanjske lastne hiše, ki so vse že prešle v last zadrugnikov. Po svetovni vojni dolgo časa ni bilo mogoče misliti zaradi valutarnih razmer na zgradbo novih stanovanj. Ob prevratu l. 1918 je bilo v zadrugi vključenih 51 članov, leta 1919, ko je prevzelo od prejšnjih nemških članov zadruge vse premoženje novo slovensko načelstvo, je pristopilo tokom leta k zadrugi še toliko članov, da je zadruga štela 80 državnih nastavljenecv in upokojencev, 8 privratnih nastavljenecv ter 7 članov iz drugih poklicev. Zadrugi deleži znašajo danes Din 100. V zadrugi hišah stanuje 12 stnikov. Na anketi l. 1925 je zadruga začela razmotrivati vprašanje, kako bi mogla svojim članom graditi preprosta stanovanja. S pomočjo mestne občine, ki je prevzela garancijo za posojilo pri Mešni hranilnici v znesku Din 1.000.000, je komu zadruga leta 1926 prišla do pozitivnih sklepov. Sedaj gradijo s pomočjo zadruge lastne enostanovanjske hiše že trije člani, pričakovati pa je tokom letošnjega leta še nadaljnega stavbenega gibanja. Ako bi razni amandmani k činovniškemu zakonu ne bili ukinihi staknosti javnih nameščencev čer ustvarili neko nesigurnost tudi glede službenih prejemkov, bi danes v Celju zidalo lastne hiše najmanj 15 zadrugnikov.

Letni račun in poročilo načelstva ter nadzorstva je vzel občni zbor brez debate na znanje. V načelstvu in v nadzorstvo so se izvolili zopet stari člani. Samo v nadzorstvo je prišel na novo g. Zorko. Prečitalo se je revizijsko poročilo revizorja celjske Zadruge zveze, pri kateri je Zadruga vključena, ter odobril tudi novi pravilnik za dovolitev kreditov reflektantom na lastne hiše. Pri predlogih načelstva in nadzorstva se je priporočalo, in sklenilo, da nabavi zadruga še nekaj ratne štete. Pri slučajnostih se je poudarjalo, da je lanska povodej prizadejala zadruginim hišam mnogo škode in da bo treba marsikaj še popraviti.

Zadruga se zaveda, da je vršila v težkih razmerah svojo dolžnost, s stanovanjsko akcijo se ji pa odpira bodoča leta lepo polje obče koristnega udejstvovanja

U boji! Redovi-djaki igrajo viteške igre pri praznovanju gjurgjevskega uranka 6. t. m. na vojaškem vežbališču pri Zaloğu.

Francoski večer v Mariboru

Maribor, 7. maja

Nocoj je priredil francoski krožek intimen večer. Iz Zagreba je prišel g. francoski konzul z ženo, iz Ljubljane pa g. prof. Martel. Najprej je prof. Gasperin pozdravil konzula in ženo ter prof. Martela, nakar je g. dr. Dornovska izjavila, da francosko pesem na gosli, na klavirju pa jo je spremljala gospa Brandiova. Mala Sonja Kotnikova je prav ljubko deklamirala pesmico »La France est belle«. Prof. Martel je nato imel obširno predavanje s skopičnimi slikami o Južni Franciji. Predavanje je bilo zelo zanimivo in poučno. Sledila je šalovita, ki so jo izvajali dijaki. Občinstvo, ki je prišlo v velikem številu, je živahno aplaudiralo nastopajoče.

Zagreb grad

Ljubljancem, ki približno pol leta ni videl drugega mesta, je v Zagrebu prijetno presenečenje in ne veruje, da je Zagreb le dva šena enkrat večji, kakor Ljubljana. Zagreb je šumen, bučen, temperamenten, kakor da krize v njem sploh ni. Avtomobili brne in trobentajo, trobentajo pred kavarnami so zastavljeni s stolci, klima je mlačna, okrog mesta košati zeleni kostali.

Hlica, Jelačićev trg, Zrinjevac vse do Esplanade mrgoli opoldne do dveh in ob petih se promena ponovi do sedme. To vrvi in ščebeta, hiti, se gnete, postaja pred izložbami, kakor v kakšnem polmilionem mestu. Pri tem se vsem nekam mudi. Vmes vozovi, avti, tramvaji, drdnarje in zvone, ropota je trikrat več, kakor treba. Tramvaji drdajo kakor tanki, — veliki vozovi, dva vtrčena skoraj izpolnita vso širino hlice, in zvone, vozijo pa z naglico, ki bi bila pri nas zabranjena. Mnogokrat čitaš o nesrečah. Ni čuda. Kavarne so polne vse predpoldne. Tipi, ki jih tu vidiš, čakaš se svojega Georga Grosza in drugih karikaturnih, svojih risarjev, ki bi nam v »kipeh« ovekovečili zunanje lice tega trgovskega in prometnega mesta. Občevalni jezik te družbe je še vedno nemški. Kje so časi, ko so povsod letaki zahtevali: »Hrvatski govori!« Danes zopet prevladuje Leopoldstadt. Pri sosednjem mizi sedi pet ali šest mešetarjev v živahni debati, in ujamete rečenice: »Nu, was kann mir schon g'schehn kann mir der Staatsanwalt was bewelsen? Nebblich! Ihnen gesaght!«

Če si kofičkaj boljše oblečen in stopiš v elegantnejšo trgovino, te pozdravilo nemški. Seveda, pozneje takoj obrnejo, ko te prvič zaslišijo, — ali značilno je vendarle. Pričetek, pozdrav in nagovor je tu.

Na ulici pa čuješ poleg sbrhrvaščine tudi slovenščino, poleg ne domači kajkavski dialekt in mnogo ruščine. Par francoskih besed, redko pa laščino, kar je vendar le omembe vredno. Še pred letom je bilo laščine polno, sedaj je skoraj izginila.

Po hotelih, kavarnah, restavracijah, — med nameščenimi imalo veliko večino Slovencev in Slovenke, polajajo jih domačini z levega brega Sode. Po trgovinah pa je mnogo domačega in dunajskega židovstva. Šoferji so Slovenci, med tipografi jih je nekaj, med uradniki in nepričakovano mnogo in tudi med stražniki, ki nosijo tu fantastično tujo uniformo, temomoder plašč, na glavi čelad kakor angleški constablers, z emblemi, ki od daleč spominja na sovjet. Pozornost vzbujajo novi rjavi avto tvrdke Peko. Ljubljanci pa z zavistjo gleda tramvajski tank, ki vozi po tračnicah in v množicah kurčur škropi ulico, pri čemer nekoliko brezobzirno ignorira pasante in tega ali onega izdatno pomoči.

Zagreb še vedno zida. Sredi mesta se rušijo stari domovi in nadomeščajo z novimi velikimi stavbami, celo Samjine je zazidano z novimi palačami, na periferiji raste vile in hiše kakor gobe. V sredini mesta je vsaka hiša natrpana s pisarnami, biroji in kontorji, vrata in vogali so polni tablic, vse stene preplezene s plakati, v izložbah se ti mudi izredno bogata izbira blaga vseh vrst, iz vseh dežel. Tudi v cenah je nekaj razlike. Najnižje stvari so povsod enako drage, srednje in nižje vrste pa so bolj bogate kot pri nas, skala cen je obsežnejša. V splošnem se sme trditi, da v Zagrebu ceneje živiš nego pri nas. Cenejša je zelenjava in sadje, jela, meso, maslo, žito, perutnina, sočivje. Dragi so fiakerji in taksi, cenejši postreščki. Kava in mleko, čaj, malinovec in kar se tako piše po kavarnah, je ista cena, pa boljše kakor pri nas, postrežba občutno boljše, uslužba, nagla. Horendno se cene hotelskih sob, vina so še precej drage, pa prav dobra. Slaba razpada »rezanja« raznih vin se še ni razpadla.

Po tramvajih slišiš poslovne razgovore in mnogo prigodov o položaju i. plat. Tipi starih aristokratskih babic, večno trudnih od same finese, so izginili, ali vsaj zelo redki. Nisem pa videl na ulici ni mater, ni mnogo dece, kakor da Zagreb ne pozna »mrlade žene«. Same dečke so, mnogokrat utrjene izraza, zelo vitke, potem pa prav obilne in rejene žene, polne elegancije, pa že nekoliko starijave. Posebno pestrost pa dajejo mestu seljaki in seljakinja iz okolice, v belih vezelih nošah, s šapliji v glavih. Med njimi najdeš tike, ki bi zadivili slikarja in kiparja.

Knjigarn je malo, ali so dobre. Novinski »štantov« pa je na pretek. Vse čita. Raznašalci dirkajo po ulicah in se derajo. Telefon je še star in mizerija z njim kakor že 10 let. Pred agencijami paroplovnih družb vedno postajajo gruča izselencev. Seljaki in seljakine ob vsej slikovitosti svojih polov izgledajo slabo hranjeni, suhljati, bledi. Sredi bogatega kraja. Zagreb eksportira deželne pridejke Inclusive ljudi.

Kontakta s tem živahnim mestom še vedno nimamo. Zagreb nam malo proda in od nas nič ne kupuje, naši priseljenci se preko kajkavščine postokavijo, še predno imajo deco. Obe plemeni neopažno prehalata in se spajata.

Kontakt višje kulture je še slabši. Izgleda, kakor da ga umetno zadržujejo, ali kakor da obstoji nekaka kulturna zaščitna ca-

linska meja, kitajski zid. V knjigarni najdemo knjige, ki bi jih v Ljubljani zaman iskali. Kupim n. pr. drugi zvezek Jovanovičeve »Vlade Milana Obrenoviča« in nekaj sportske literature in Domjaničeve kajkavsko literiko »V suncu i senci«. Drobna knjižica pesmic, čisto po naše občutenih. V njih pešsaž, kot na iztočen Stajerskem, isti jezik, iste rime in čustvenost, ki spominja na Preserna, na Zupančiča. Drobena knjižica, v kerami opremi, na kamen krasno risana (litografirana od slikarice, nenumerirani kartonirani eksemplari po trideset Din.) — Kdaj se bodo pojavili po naših knjigarnah? V rokah naših študentov in deklet? Brvica čez potok vodi, voda se sveti (naglas na i). Srečica po brvi hodi, v vodu se gleda. Srečica je dekle, po stajerski in kajkavski, in verzi so brez pretenzije, domači, topli. »Skrlačec na vuh, za pantlekom cvet.« — poje Štefek dekletom, »al kojoj najraje bi šel da povem, baš to ni ti reči povedat ne smem.«

Stari Zagreb je to, ki gleda skozi svoje nizke »obloke« (okenca) na novi šumni velegrad, stare hišice se stiskajo pred palačami. Puno so videlo toga, puno preteklo je let, stari poznanci su mrtvi, stranski je došel sad svet. . . Stotine avtomobilov drže in trobijo, zvečer se svira in pleše charleston. Jugoslavija, Amerika, Globus . . .

Nad široko razlito pomladno Savo se sklanja šuma vrbinoga grmčja, na zapadu rdi večerna zarja. Ob Sodi vozi brz 10 km na uro, že tri leta vedno enako, ko da se praga tu ne sme popraviti. Opozorilna tablica za počasno vožnjo je že vsa preperela . . .

KUPUJTE

pomladanska oblačila
lastnega izdelka!
Dokazano najnižje cene.

JOS. ROJINA, Ljubljana

Pri slabi prebavi izboljša naravni »Planink« zdravilni čaj delovanje želodca in čreva. Deluje v celoti na čiščenje in kri ovesuže lastnosti tudi najboljše na polt kože. Izdeluje lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana.

Dobi se v vseh lekarnah. 98/IV

Vprašanje javnega kopališča v Celju

Kopališče, ki je ima celjska mestna občina v našem, nedvomno ne more več dolgo služiti javnemu namenu. Brez javnega kopališča pa mesto, ki je sedež tolikih industrijskih podjetij, gotovo ne sme ostati. Ne samo mestna občina ima interes na zdravem in udobnem kopališču, temveč tudi okoljska občina in Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki ima v celjskem področju zelo veliko svojih zavarovancev.

V bližini je sicer lepo urejeno termalno kopališče Laško in Rimske toplice, toda za reševanje sloje so te toplice nedostopne. Celje potrebuje zato udobno in ceneno javno kopališče — kadno in parno. Na drugi strani pa je tudi jasno, da je celjska mestna občina premajhna in finančno preslabla, da bi postavila sama udobno in vsestransko primerno higijenično parno in kadno kopališče. Zato pa je potrebno, da stopi v stik z okoliško občino in Okrožnim uradom za zavarovanje delavcev v Ljubljani in skuša skupno z njima doseči uresničenje tega važnega projekta. Prepričani smo, da bi ravnanještvu Okrožnega urada to idejo vsekakor pozdravilo in prispevalo znaten del k stavbnim stroškom. Le ti trije faktorji morajo namreč vzajemno urediti tako kopališče, ki bi odgovarjalo vsem zahtevam.

Gradbena sezija je sedaj tu in vsako odlašanje bi pomenilo škodovanje neštetihih družin na zdravju. Z vsestranskim dobro voljo bi bila stavba lahko dovršena že v tekočem poletju, v zimskem času pa bi bilo kopališče lahko že odprto. Pričakujemo zato vsestranskega zanimanja in uresničenja tega važnega problema.

Razbojniški napad na mesarje

Včeraj rano zjutraj so odšli štiri mesarji iz Siska na seljem v Popovačo. Ko so prišli do šume Brezovice, so nemadoma pričeli iz zasede streljati nanje razbojniki s puškami. Konji so se splašili in mahoma obstali. Razbojniki so nato navali na mesarje in jim pobrali vso govedino, ki so jo imeli pri sebi, skupno preko 100.000 Din. O dogodku so bili sicer takoj obveščeni orožniki, toda napadalcu so med tem že izginili. Domneva se, da so bili to najbrže člani nekdanje Pribečeve družbe, ki so se nedavno vrnili iz ječe. Dogodek je povzročil v Sisku silno razburjenje. Vse prebivalstvo z napetostjo pričakuje nadaljnji razvoj preiskave.

Zadruga sodavičarjev za Slovenijo v Ljubljani

opozarja odjemalce svojih izdelkov ter ostalo občinstvo, da prazne steklenice sifonov in pokalke vrnejo gostilničarjem ali drugim, od katerih jih prejmejo, ali pa naravnost prizadetim sodavičarjem. Nedovoljeno in kaznivo je prodajati te vrste steklenice, ki so last sodavičarjev in njih drag inventar, s katerim morejo obratovati. Občinstvo ter javno varnost prosimo, da vse zgoraj navedene zlorabe steklenic naznani omenjeni Zadrugi ali pa prizadetim sodavičarjem.

ODBOR.

Opozorjamo! Radi opustitve trgovine prodaja vso blago, po izredno globoko znižanih cenah, Manufakturna trgovina pri Zmajskem mostu, nasproti Jugoslovanske tiskarne. Veliko ostankov volnenega blaga za ženske in suknja ter kamarna za moške obleke po ekoraj polovični ceni.

Dopisi

JEŽICA. V ponedeljek, dne 9. t. m. priredi Zveza kulturnih društev poučno kinematografsko predstavo: Newyork in njegova prebivalci. Začetek ob 8. zvečer v Joli. Ker je film tako lep in zanimiv, naj nihče ne zamudi predstave, ki bo vsakemu prijeten užitek.

BLED. Sokolsko društvo na Bledu priredi v nedeljo, dne 15. t. m. v hotelu »Trilav« ples s orkestrno zabavo za člane in nečlane. Svira tamburaški zbor. Začetek ob pol 3. Vstopnina za člane 6 Din, za nečlane 10 Din. Čisti dobiček gre za nabavo novih instrumentov ter za popravilo starih. Vse prijatelje Sokolstva vabimo, da se zabave v čim večjem številu udeležijo. Zdravo!

MOSTE PRI LJUBLJANI. »Slovenec« je zabeležil v eni izmed zadnjih števil redek jubilej našega župana. Ne vemo, v koliko naj bi ta jubilej prišel v poštev. Morda je to nekaka tolažba za pristaje SLS in za one socialiste in komuniste, ki pod komando župana vozijo polomljeni voz klerikalne stranke po naši občini. O kakih socialni zaslugi župana naj »Slovenec« kar moški, da ob priiliki ne bo presenečen. Sicer pa dopis itak smatramo za trgovski interes. Ako bi bil župan res tako socialen kakor se ga hvallja, bi dal gotovo deložirancem eno zmed svojih hiš na razpolago. Socialno pa ni bilo, da jih je pozimi prepustil za šentpeterskim zidom na mrazu. Velike usluge pa tudi hišnim posestnikom ni napravil, ker se za denar povsod zida. Naj se »Slovenec« dopisnik samo potrdi od hiše do hiše, da bo dobil jasno sliko. Seveda po mišljenju »Slovenca« trgovce napravi odjemalce uslugo. To je bilo samo med vojno, ko se je tudi zele dobro prodati. Danes pa je razvita konkurenca tudi pri zidanju hiš. Socialno delo bi bilo, če bi se občanom slo boljše na roko pri zidanju hiš, ne pa, da se po svoje tolmači različne zakone in jaha na paragrafihi. Občani si sami radi pomagajo pri stanovanjski krizi, seveda oni, ki imajo sredstva za to.

TRŽIČ. Cvetlični dan v prid dece na morju, ki ga je priredil pod pokroviteljstvom gospe Anke Polakove in Blanche Peharčeve v nedeljo krajevni odbor Rdečega križa skupno s Podmladkom, je uspel nad vse slajno. Občinstvo je pridno posegalo po cvetličah, ki so nam jih naklonile deloma tržičke dame in iz križa, deloma pa jih je donesla šolska deca. Pod izvrstnim vodstvom obeh pokroviteljic so dame skupno z mladimi podmladkaricami požrtovalno nabirale prispevke in okusno izdelane nabiralnice. Za silajen uspeh cvetličnega dne se zahvalujemo vsemu vodstvu pokroviteljic. Polakovi in Peharčevi, neumorno si vseh sodelujočih dam in podmladkaric, zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetlic, vodstvu meščanske šole za nabiralnike in občinstvu za naklonenost. Najbolj pa Vam bo hvaležna deca, ki bo deležna uspeha.

METLIKA. V mesnem logu ob Kolpi padajo pod sekiro in žago hrasti, ki so prišli mestni občini lepo vsoto 371.000 Din. Žal, da občina ni prej spravila v denar te hraste! Delajo večino mesta starejši ljudje. Iz mestnega loga je postavljen do postale tir za gozdno železnico, ki bo dovažala hraste do rampe na postaji. — Odsek državne ceste skozi mesto do postaje je v skrajno slabem stanju, na kar opozorjamo gradbeno sekcijo. Že sedaj je toliko blata, da se mu ne moreš ogniti. Priporočati bi bilo mestni občini, da napravijo državni cesti pešpot, kakor je storiła sosednja žemelska občina. Prav tako je potrebno, da se prepreči odtekanje gnojnice na državno cesto.

BEGUNJE NA GORENSKEM. V nedeljo je imelo Prosvetno društvo veliko javno tombolo. Po kratki opoldanski nevihti smo imeli najlepše vreme. Obisk je bil velik in je društvo z uspehom prav zadovoljno, ker bo možno sedaj uspešneje delovati na prosvetnem polju brez težjih gnojnih skrbi. Društvo se najiskrenejše zahvaljuje vsem prodajalcem tablic in darovalcem lepih dobičkov ter sploh vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu. Zdravo!

Zdrav duh v zdravem telesu se doseže najsigurneje s uporabo originalne BRAZAY. Dobiva se povsod: francosko znanje.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod • Ljubljani 7. maja 1927.							Višina barometra 308.8 m		
Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž. %	Smer vetra tr brzina v metrih	Oblačno 0-10	Padavine		
							Vrsta	mm do 1. ure	
»pazovanj«									
Ljubljana (dvorec) . . .	7.	765.9	14.4	89	SW 1	10	dež	25	
	14.	764.2	21.9	60	S 3	8			
	21.	765.4	18.1	61	NE 2	8			
Maribor . . .		766.3	18.0	78	mirno	4			
Zagreb . . .		765.0	18.0	95	SSE 2	2			
Beograd . . .		765.6	18.0	83	SE 1	4			
Sarajevo . . .	8.	765.5	15.0	77	mirno	10	dež	20	
Skopje . . .		764.6	20.0	62	mirno	5			
Dubrovnik . .		764.3	18.0	66	SE 2	5			
Split . . .	7.	767.4	17.0	71	mirno	7			
Praha . . .		768.8	14.0	—	E 4	0			

Solnce vzhaja ob 4.42, zahaja ob 19.12, luna vzhaja ob 9.7, zahaja ob 1.16.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 22.4 C, najnižja 13.4 C.

V preteklem tednu je vreme pričelo postajati skoraj že poletno. Po dolgem času smo vendarle dobili pravo toploto, tako da je bilo prvič slišati tožbe o vročini in soparihi. Vegetacija je šele sedaj prav začetila svoj čas. Temperatura se je dvignila na 22—24°C na kar smo morali letos nenavadno dolgo čakati. Sicer pa je za rast na polju letošnja pomlad dovolj; dež priliva v primernih intervalih, ne premalo in ne premočno.

Ostala Evropa ima razmeroma hladnejše vreme. Naši kraji so imeli vse teden skoro enako toploto kot južna Evropa. Začetkom tedna je bil Balkanski polotok celo najtoplejši predel v vsej Evropi; prekosil je v visoki temperaturi še Italijo in Španijo. Tudi Rusija ima že zelo toplo vreme; prehod iz zime v poletje se vrši tamkaj zelo naglo; za pomlad ostane prav malo časa. Gor do

PURGEN

splošno znano sredstvo
za čiščenje želodca in črev.

Naši onstran granic

— **Odpadniki.** Dobijo se tuintam ljudje, ki odpadejo od našega ljudstva in krenejo čisto na pot v deželo došlih uničevalcev našega življa. Pri takem drvenju za cilji naših nasprotnikov marsikateri odpadnik ni našel tega, kar je iskal zase, marveč mu je izpodrsnilo, zašel je in oblastniki so spoznali v njem malovrednega šlovka, katerega so kmalu odbrnili. V Sv. Križu na Vipavskem je komisarij pristaja barbarske Pisentijeve politike Lulik in v osprejdi protiljudskega delovanja se je postavil tudi učitelj Jerkič. Sedaj sta prišla oba na svoj cilj, v zapor. Spoznanje prihaja in danes je vedno manj žalostnih postav Lulika/Jerkičeve vrste po Vipavski dolini.

— **V Potojini** je po anekdosi prebivalstvo naraslo za poldrugi tisoč. Primanjkuje stanovanj. Zadnja leta je bilo zgrajenih 40 hiš, sedaj se pričakuje s strani občine akcija za zgradbo večjega števila majih hiš.

— **Radi tihotapstva** s saharinom in tobakom je bil pred sodiščem v Gorici 31-letni Blaž Vidomik iz Koroške obsojen na 3 mesece zapore in 1205 lir globe.

— **Pogozdovanje Krasa.** V pogozditveni kataster je vpisanih za vseh pet dežel okoli 15.500 ha. Kataster hočejo še razširiti in vpiše se na Gorickem še 6000 ha, v Istri, Kvarneru in Dalmaciji še 20.000 ha in na Tržaškem 3500 ha. Pogozditi bo treba torej nanovo 30.000 ha. To je naloga novih gozdnih konsorcijskih. Z lirami, ki jih imajo na razpolago, pa se da pogozditi na leto komaj 30 ha. Na ta način bi trajalo to delo dobrih sto let. Pogozditelj hektarja zemlje stane v običajnem denarju tisoč lir. Država bo morala dati konsorcijem precejšnje podpore, če ne s pogozditvijo ne bo nič.

— **Da je premoval uradnikov po tržških sodnih, trdijo** fašisti in pokrajinska federacija je poslala v tej stvari na justično ministristvo posebno spomenico. Tako je po tržških sodnih, da v kaki zadevi potečejo leta, predno pride v razpravo. Morda je res, da je na kaki sodnijski premalo uradnikov, glavna krivda na zastankih, katerih je polno po vseh sodnijskih uradih v celi Julijski Krajini, pa tiči v tem, da so premostili dobre domače uradnike v tuje kraje, v obmejno deželo pa so natlačili regnikole, ki ne poznajo ne ljudi, ne jezika, ne običajev in ne sodnega poslovanja v naših tržjih. Zato je vse narobe po sodnih, pravi kaos.

— **Vse je dovolj** in s podeštati. Po celi deželi kar vrisajo veselja, da je Musolini uničil občinsko samoupravo in poslal med ljudstvo podeštate. Takega menja je namreč fašistično glasilo v Trstu, ki prepeva slavo podeštatom, dočim se deže-lani s strahom vprašujejo, kako bodo mogli vzdrževati novo podeštatsko upravo. Vse polno uradništva in uslužbenstva; kjer je bila prej ena oseba uslužbena, sta sedaj dve ali pa tri, občinski proračuni segajo v fantastične višine. Vse tuje v občinskem uradu, strahovanje domačinov, nove davščine, ceste vedno slabše, to so ogromne dobrote fašistične občinske uprave. Slovenci čutijo kako so se usedli med nje tujci z nalogo, da jih polagoma preženejo z njihove rodne dume.

— **Pretep med dvema italijanskima odvetnikoma v gorški sodni dvorani.** Pri nek civilni razpravi na sodišču v Gorici sta se hudo sporekla odvetnika dr. Menghi in dr. Miagostovich. Oba gospoda spadata v vrsto ljud, ki so prišli v Gorico po vojni iskat dobrega kruha. Menghi je regnikolo, Miagostovich pa Dalmatince, kateremu bolje prija vloga odvetnika v Gorici, kakor pa neodrešenca v Dalmaciji. Goričani gledajo te tuje precep po strani. Sedaj se zgrajajo nad njimi in obdelujejo one, ki se zatekajo k negoričnim italijanskim odvetnikom, z izdajaličji goriskega italijanstva. V sodni dvorani se je zakadil dr. Menghi v dr. Miagostovicha, regnikolo je torej napadel Dalmatince, s palico ga je razgal, Dalmatince je razgal, toda zmagal je Menghi kakor je zmagała armada tam pri Vittoriju Venetu. Razgreta italijanska odvetnika se bosta menda drobojevala s sabljami, če bo dovolj poguma. . . Corraggio, paura non manca!

Prva letošnja prireditve motociklistov ljubljanske oblasti se vrši dne 15. t. m. Ta dan se zberejo motociklisti ob 9.30 na vselesajskem prostoru, odkoder se razvrstijo povorka po mestnih ulicah. Vsi motociklisti se uljudno vabijo, da se te prireditve udeležijo, da pregledamo vrste naših sportnikov te panoge in da propagiramo sport z motocikli. Vodstvo prireditve je v rokah Motokluba »Ljubljana« (Resljeva c. št. 1), kateremu naj se motociklisti prikladi.

Propozicije propagandne vožnje motociklistov dne 15. maja 1927. dopoldne. 1. Zbirališče ob 9.30 na vselesajskem prostoru. — 2. Vozila se na licu mesta pregledajo. — 3. Vsak vozač naj po možnosti svoj voz okraši s cvetjem. Najokusnejše okrašeno vozilo sprejme diplomu. — 4. Ob 11. uri sprevod po sledečih ulicah: Velesejem • Bleiweisova cesta • Rimska cesta • Vegova ulica • Wolfova ulica • Marjin trg • Miklošičeva cesta • kolodvor • Masarykova cesta • Dunajska cesta • Selenburgova ulica • Kongresni trg. — 5. Razstane na Kongresnem trgu. — 6. Predpisi: obleka sportna, zaprti izpuhi, brzina okrog 15 km. Vsako ropotanje motorjev prepovedano. — 7. Vrstni red: Prvi vozi načelnik sportne komisije, za sportno komisijo odbor, potem motocikli posamezno ter nato motocikli s prikolicco. — 8. Vsak vozač vozi po predpisih policijskega reda. — 9. Prehitivanje je izključeno. — 10. Ob 14. izlet v Logatec s Kongresnega trga. 11. Propagandne vožnje se lahko udeležijo vsi motociklisti, ki pa se mora vodstvu prijaviti in se podrediti vsem navodilom vodstva in rediteljev.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Večinoma jasno, nekoliko hladnejše, severozhodni vetrovi.

Tržaška vremenska napoved za nedeljo: Lahni vetrovi z raznih strani; nebo izpremenljivo, zbiranje oblakov za vihar, dež. Temperatura od 16 do 23 stopinj; morje nekoliko razburkano.

Proti gripi, astmi, kataru se inhalira SMREKOVO OLJE »TRO-LIST«. — Razpošilja vsaki dan po povzetju Din 15.— »Trolist, Logatec, — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Sport

Današnje nogometne tekme v Ljubljani

Danes se vršijo v Ljubljani štiri nogometne tekme, in sicer dve prvenstveni in ena prijateljska.

Ob 10. uri dopoldne absolvirata prvenstveno tekmo rezervi *Hermesa* in *Primorja*. Ob 14.30 se vrši ena zadnjih tekem 1. ljubljanskega razreda med *Hermesom* in *Primorjem*. Obe tekmi se bosta odigrali na igrišču ASK Primorje ob Dunajski cesti.

Ob 17. se srečata na igrišču SK Ilirije pri državnem kolodvoru v prijateljski tekmi prvak LNP Ilirija in ISSK Maribor. Za Ilirijo je to zadnji nastop pred finalno tekmo za prvenstvo Slovenije, ki jo odigra 15. t. m. v Ljubljani z Rapidom. — Predtekma med SK Reko in naraščajem Ilirije.

Službeno iz LLAP-a. Seja upravnega odbora se vrši v ponedeljek dne 9. t. m. ob 15. v posebni sobi kavarne »Evropa«. Gg. odborniki se naprošajo, da se seje polnoštevilno udeležijo. — Tajnik I.

Hazena Primorje: *Atena*. Danes dopoldne ob 11. se vrši na igrišču Atene prvenstvena hazenska tekma med Primorjem in Ateno, ki bo z ozirom na enakovrednost obeh družin, nudila napeto in ostro borbo.

ASK Primorje, hazenska sekcija. K prvenstveni tekmi TKD Atena nastopijo sedeče igralke: Kaiser, Kramar, Zanner, Vidic, Oman, Erbežnik, Podboj, Jenko, Modic. Tekma se vrši na igrišču Atene ob 11. uri. Igralke naj bodo na prostoru ob pol 11. uri. S seboj naj prinesejo copatke in črno bele dresce. — Načelnik.

TKD Atena otvori na svojem vezbalšču v Tivoliju z 12. majem lahkoletnični tečaj za dečke od 10. leta dalje pod vodstvom strokovnega trenerja. Članarina 20 Din, pouk dvakrat tedensko. Vpisovanje vsak ponedeljek in sredo od 18. do 19. ure na igrišču. — Načelnica.

SK Panonija: *SK Krakovo komb.* Danes ob 10. dopoldne se vrši na igrišču SK Ilirije prijateljska tekma imenovanih moštev. Tekma se vrši samo ob lepem vremenu.

Prihodnje nogometne tekme ASK Primorje. ASK Primorje je povabil za 8. t. m. zagrebško Croatia, ki spada med najboljšje zagrebške prvorazredne klube. Ker LNP prijavo te tekme ni upošteval, temveč odredil za 8. t. m. odigranje prv. tekme ASK Primorje: *Hermes*, je moralo Primorje tekmo s Croatia odpovedati. — V nedeljo 15. maja gostuje ASK Primorje v Beljaku proti tamošnjemu Sp. Verecinu. Dne 21. in 22. maja nastopijo v Ljubljani celovski Amateuri, ki so zmagali nad Primorjasi na velikonočno nedeljo v

Domače vesti

* Na delo za »Vodnikovo družbo«. Kolikor se da pregledati nabiralne pole, ki so jih dosedaj poslali vodstvu poverjeniki, je lansko število članov toliko kakor doseženo. Več kakor polovica poverjenikov je že izpolnila svojo nalogo nekaj sto pa jih še vedno čaka in odlepa, da bi poslali nabiralne pole, misleč, da je še vedno dovolj časa za nabiranje novih članov, češ, lani se je nabiranje zaključilo šele z avgustom. Toda nazarivanje, da je še vedno dovolj časa, je zmotno, ker letos mora družba zaključiti nabiranje članstva vsekakor pred mesecem julijem. Od tega časa bodo namreč že postavljene vse knjige in bo treba določiti končno nagrado. Zato morajo biti do tega roka brezpogojno vse nabiralne pole v rokah družbenega vodstva. Pozivamo torej vse poverjenike, naj čim najprej opravijo svoje delo ter na to takoj pošljejo nabiralne pole z denarjem družbenemu vodstvu. V ljubljanski oblasti so bili poverjeniki dokaj agilni, ne opažamo pa potrebnega navdušenja za stvar v mariborski oblasti. Mariborska oblast je večja od ljubljanske, zato bi želeli, da bi to prišlo do izraza tudi v številu članov »Vodnikove družbe«. Rodoljubom na Štajerskem je v tem pogledu dano široko polje za udejstvovanje. Pričakujemo od njih, da zastavijo vse sile, da bo mariborska oblast v plemeniti tekmi na kulturnem polju, ako ne nadkralila, pa vsaj dosegla ljubljansko. Sicer pa na delo tu in tam povsodi se še da dobiti nekaj tisoč novih članov »Vodnikove družbe«.

* Naša delegacija za konferenco Male antante je sestavljena takole: dr. Vojta Marinkovič, minister za zunanje zadeve, šef kabineta Stanoje Pelivanovič, šef presbitorja dr. Stanko Erhartič, ter tajnika ministrstva za zunanje zadeve Pavle Beljanski in dr. Ante Pavelić. Z ministrom dr. Marinkovičem potuje v Jachimov tudi českoslovaški poslanik Jan Šeba.

* Odlikovanje prosvetnih delavcev. Upokojeni referent prosvetnega oddelka v Ljubljani dr. Fran Vidic je odlikovan z redom Sv. Save 3. razreda. Izmed hrvatskih prosvetnih delavcev pa sta odlikovana dr. Lazar Car univerzitetni profesor v p. in podstarosta ISS, z redom Sv. Save II. razreda ter Martin Pilar, podpredsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti.

* Odlikovanje českoslovaških državljanov. Kralj Aleksander je odlikoval večje število českoslovaških državljanov. Prejeli so: českoslovaški sanitetni general Fisher red Sv. Save II. razreda; konzul Zavazal in komandant 29. »Jugoslovanskega« pehotnega polka podpolkovnik Ambrož red Sv. Save 3. razreda; konzul Babka, ministerjalni tajnik Dohmalek in industrialec Perkut red Sv. Save 4. razreda, komandant žandarmerijske postaje Komarek pa red Sv. Save 5. razreda. Pri tej priliki je bil administrator jugoslovanskih vojaških pokopališč v českoslovaški republiki, višji duhovnik Čvrčjanin, odlikovan z redom Sv. Save 3. razreda.

* Nova potniška tarifa. Vsem članom tarifrnega odbora pri prometnem ministrstvu je bil te dni dostavljen načrt nove potniške tarife, da ga prouče do plenarne seje odbora, ki bo dne 15. maja. Kakor doznava »Pravda«, vsebuje nova potniška tarifa posebne moderne olajšave zlasti za tujski promet. Uvedejo se tudi časovne vozne karte.

* Amerika namerava zmanjšati kvoto za priseljenike. Kakor poročajo iz New Yorka, namerava vlada Zedinjenih držav znižati kvoto za priseljenike in sicer sedaj za 10 odstotkov, pozneje pa se kvota zniža za vsako državo na 1 odstotek števila pripadnikov te države ob priliki ljudskega štetja leta 1890.

* Rektorat ljubljanske univerze razpisuje na kemičnem inštitutu tehnične fakultete mesto za laboranta s prejemki zvanika, odnosno dnevnika s honorarjem. Kandidat mora popolnoma poznati vse temeljne analitične manipulacije, kakor analitiko teh tujih, umerjevanje raztopin itd. ter biti zmožen, brezhibno sestavljati vse aparate, potrebne za demonstracije kemijskih procesov. Prošnje, opremljene z listinami, ki jih neštevajo člen 2. uradnega zakona je poslati do 20. maja rektoratu univerze.

* Z geografske univerze. Dr. Anton Bili-movič je imenovan za rednega profesorja na filozofski fakulteti geografske univerze.

* Kongres slovaških turistov. Letošnji kongres delegatov slovaških turistovskih društev bo meseca septembra v Krakovu, kjer je letos sedež predsedstva te asociacije. Po zaključku kongresa izlet na Penin.

* Mesto pisarniškega uradnika se odda pri okroglnem sodišču v Mariboru. Ker se oddajo tudi mesta, ki se izpraznijo, tekem razpisa ali po premetstvi, naj navedejo prošnji izrecno vsa mesta, za katera prošjo, ako bi se izpraznila.

* Sprejem golencev v podoficirsko šolo v Mariboru. V oddelku artiljerijske podoficirske šole v Mariboru se sprejme letos 150 golencev. Kandidati morajo biti naši državljani ter v starosti 17 do 21 let, lepega vedenja ter morajo imeti primerno osnovno šolsko izobrazbo. Prošnje za sprejem prevzema komandant 32. artiljerijske polka v Mariboru do 20. septembra. Šola traja dve leti. Po dovršenju šole se golenci razvrstijo kot podnadniki v artiljerijske polke, kjer služijo dalje za napredovanje.

* Nova linija Jadranske plovnice. Prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m. stopi v veljavo nov vojni red parobrodov Jadranske plovnice. Dosedanje brze proge ostanejo neiz-

premenjene. Uvede pa se nova potniška proga vzdolž dalmatinskega obrežja. Vsako soboto ob 14.45 krene s Sušaka parobrod ki pristane v vseh kopališčih do Metkovića. Ta proga bo mnogo pripomogla, da si turisti lahko ogledajo vso dalmatinsko obalo in vsa večja dalmatinska mesta.

* Epilog dr. Nenadovičeve smrti. Kakor smo že poročali, je v Sremski Mitrovici naglo umrl pri cepitju koz tamkajšnji zdravnik dr. Nenadovič. Ko je to zvedela njegova soproga, je izpila večjo dozo veronal in se zastrupila. Zdravniki so ji sicer takoj priskočili na pomoč, vendar je nesrečna žena podlegla zastrupljenju. Mož in žena sta bila predvčeršnjim ob veliki udeležbi občinstva pokopana v skupnem grobu. Tragična smrt priljubljene dvojice je vzbudila v Mitrovici splošno sožalje.

* Davek na lovske zakupnine. Zagrebška oblastna skupščina je sklenila v zadnjem zasedanju davek na lovske in ribarske zakupnine, da bi tako povisala svoje dohodke. Isto nameravata skleniti v prihodnjem zasedanju ljubljanska in mariborska skupščina kakor se čuje iz krogov večine. Davek bi znašal 10—20% letne zakupnine. Čuje se tudi, da se namerava predati vse privatne ribolove in love v občinsko last. Izpremembo lovskega zakona pa žele izvesti nekateri krogi na račun zaika.

* Vsem, ki so pred desetimi leti podpisali majsko deklaracijo. V spomin na desetletnico majske deklaracije je izdala Jugoslovanska Matica okusno, v bakrotisku izdano diplomu v velikosti 35x50 cm. Želeli je, da si diplomu nabavi vsakdo, zlasti oni, ki so pred desetimi leti podpisali majsko deklaracijo. Diploma jim bo lep spomin na oni veliki zgodovinski dogodek, pri katerem se je nad 200.000 Slovencev s svojimi podpisi izreklo za svobodo domovine. Diploma stane Din 10, s poštnino, ki se računa le pri posameznih naročilih, Din 13. Na prodaj je v ljubljanskih knjigarnah in papirnicah in pri vseh podružnicah Jugoslovanske Maticе v Sloveniji. Naroča se tudi pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ulica 7-II. Podružnice Jugoslovanske Maticе pozivamo da čimprej naročijo za razprodajo potrebne diplome. Enako prosimo vsa narodna društva in šolska upraviteljstva, da zbirajo naročila za diplomu in nam jih javljajo. Kot vzgled poštrednega sodelovanja in razumevanja navajamo šolsko upraviteljstvo v Mokronogu, ki je zbralo 30 naročnikov. Posnemajte! — Jugoslovanska Matica v Ljubljani.

AUTO URE

8 dni idečo z radijem. Z ozirom na to, da se vidi na uro tudi pomoči, jih vsem avtomobilistom priporočam. Le preizkušene z jamstvom se dobi pri

F. Čuden, v Ljubljani, Prešernova 1

* Novi vojni red »Ekspres«. Včeraj je izšel žepni vojni red »Ekspres« z veljavnostjo od 15. maja 1927. Pri letošnji izdaji se je vsebina še bolj izpopolnila. Vključ svoji praktičnosti in obsežnosti ter visokim nabavnim stroškom je ostala cena neizpremenjena to je 10 Din za izvod. Po pošti stane izvod 1 Din več. Dobiva se po vseh večjih knjigarnah in na postajah pri potniških blagajnah. Naročila sprejema administracija voznega reda »Ekspres« v Ljubljani, Borštnikov trg 1. Istotam je v zalogi »Službeni red vožnje« generalne direkcije po 25 Din. Knjigarnarje imajo običajen popast.

* Požar pri Višnji gori. V vasi Peščenjak pri višnji gori je nastal v četrtek ob 6.50 zjutraj p. d. pri lhanu požar. Na kraj nesreče so takoj prihiteli gasilci iz Višnje gore in Velike Loke, ki so ogenj še pravočasno omejili in končno ugasili, tako da je pogorelo le pol strehe na hiši in škoda ni velika.

* Veika nevihta v Vojvodini. V Subotici in okolici je vladala v zadnjih dveh dneh silna nevihta z močnimi navli. V nekaterih krajih je padala tudi debela toča, ki je zlasti v vinogradih in sadovnjakih napravila mnogo škode. Telefonske zveze so na mnogih krajih pretrgane.

* Otrok pod vlakom. Na železniški progi Karlovac-Sisek se je predvčeršnjim pripetila težka nesreča. Šestletni sinček seljaka Stojana Prečanca, ki je ob progi pasel živino se je igral na tiru. Ko se je blizil vlak, je deček zbežal po tiru; seveda ga je vlak takoj dohitel in povozil. Kolesa so mu odrezala desno roko in desno nogo. Tudi na glavi je bil močno poškodovan. Ko je vlakovodja ustavil vlak, je bil deček že mrtev.

* Udejstvovanje v filmu. Nudi se priložnost vsakemu, da preizkusi svojo sposobnost za film. Vsakdo, ki si želi kariere pri filmu, četudi o svojih zmožnostih dvomi, naj poskusi srečo. Niso potrebni pri filmu samo predstavniki lepe idealne zunanjosti, temveč vsakovrstne fiziognomije, katerih število mora biti še večje. Dame in gospodje vseh starosti in kakršnihkoli slojev, ki razpolagajo z lepo, sugestivno in simpatično zunanostjo, zanimivo karakteristiko ali s svojstvi, ki so s prei navedenimi v nasprotju, naj ne izpuste te možnosti, da se uveljavijo v filmu. Starši, ki imajo nadarjene otroke, naj ne prezro tega razpisa, kajti je mogoče, da se proslavijo v domačem filmu, ki bo pasiral tudi meje naše države. Podjetje bo še v tekočem letu izvršilo obširno javno izbiro vseh interesov in interesantnih kinopredstav. Vsakdo, ki ima zanimanje za film, naj pošlje točen naslov z navedbo poklica in po možnosti eno ali več fotografij na Jugofilm, Ljubljana.

* »Croatia«, zavarovalna zadruga v Zagrebu je imela dne 30. aprila redni letni občni zbor. Iz letne bilance je razvidno, da je znašal inkaso čiste premije Din 31 milijonov 243.573.59 t. i. za Din 2.629.514.45 več kakor v preteklem letu. V letu 1926. je bilo izplačanih strankam za odškodnino Din 15 milijonov 44.914.09 od obnanka zavoda pa

Din 59.727.056.19 Imovina »Croatie« je narasla napram letu 1925 za Din 12.729.371.91 t. i. na današnje svoto od Din 62.292.003.29 tako, da znašajo rezerve in zakladi zadruge skupno z njeno osnovno glavnico že 40 milijonov 451.882.92. Ta krepek razvoj in napredek dokazuje solidnost poslovanja zavoda kakor tudi ugodne pogoje zavarovanja. Vse te okolnosti so znatno dvignile zaupanje, ki ga široki sloji našega naroda stavljajo v upravo našega domačega zavoda.

Posetite slavnostni večer Akademije znanosti in umetnosti in Narodne galerije.

Ponedeljek, 9. maja ob 20. uri v »Unionu«.

Večerni, damam vljudno naznanjam, da sem se preselil s svojo delavnico iz Trnovskega pristanišča

v hišo Jadransko Podunavske banke I. nad. I. nadstropje, Selenburgova ulica št. 1.

Se tople priporočam za modernizovanje in izdelovanje plašev, raznovrstnih kostumov po najsolidnejših cenah.

Damsko - modni atelje JOSIP BAJDE.

* C. M. družbi je darovala g. Suštaršič iz Krškega Din 50 mesto cvetja na grob g. Gregorčič. Iskrena hvala! 707

* H kislemu vinu primešaj Radenski Kraljev vrelc. Ta ga napravi prijetno pitno! * Včeraj, dne 7. maja se je pričelo žrebanje V. razreda drž. razredne loterije. Zanimanje je velikansko. Ljubljano in vso Slovenijo je preskrbel s srečkami večina Zadruga hranilnica t. z. z. o. z. v Ljubljani na Sv. Petra c. št. 19. Da bo svojim igralcem ob glavnem žrebanju, ki se je včeraj pričelo in bo trajalo ves mesec ustregla bo redno priobčevala in to po večkrat v »Jutru« izžrebane srečke, ki so bile kupljene pri njej, da igračem ne bo potrebno osebno pregledovati liste izžrebanih srečk.

Ugoden nakup! 15 do 20% popusta do 15. maja.

Krasna izbira moškega in damskega blaga, damsko pralno blago v največji izbiri. Svila za plašče ter različne druge svile in na pol svile pri tvrdki JOS. SNOJ, Ljubljana v palači Mestne hranilnice.

Danes popoldne ob 3. se bo vršila na Kongresnem trgu poštna tombola. Pred tombolo obhod po mestu in koncert železniške godbe »Sloga« v Zvezdi. — Vabimo vse na tombolo! ODBOR.

* Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, krčih nevrogičnih (ischias) pri živčnih in ženskih boleznih, pri zapenju žil, motenju preosnoe, ostarelosti, kron. kožnih boleznih, svoje telo okrepčate in pomladite, ako napravite kuro v starodavnem radioemanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36—38° C. Postaja, Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. sept. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo Pošta, telegraf in telefon. 142

* Chinoferrin kina vino z železom za slabokrvne in rekonvalescente. Krepi kri, daje tek za jelo. Dobiva se v vseh lekarnah. 592

* Sveži svetlilni papir, negativni in pozitivni, prvovrstne znamke, ozalaj za suho proizvajanje kopij skic in pavni papir najfinerjih specialnih vrst, vse tehnične in risalne potrebščine priporočam stavnim podjetjem trgovina s papirjem I. Bonac Ljubljana. 120

* Tkanina »Eternum«, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* Rogaska Slatina je najcenejše in najudobnejše zdravilišče za zdravljenje žlečnih in črevesnih bolezni posebno v času pred glavno sezono. Zahtevajte prospekte!

* Pri prehudem zaprtju, napenjanju, živčnih bolečinah v kolkih, bolečinah v straneh, pčmanjkanju sapa, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, duševni potrtosti Vem povzroči prirodna grenčica »Franz-Josef« izdatno izpraznjenje črevesa in Vas oprosti čuta tesnobe. Mnogi zdravniki z izbornim uspehom uporabljajo vodo »Franz-Josef« tudi pri zdravljenju trakuhe.

* Prot slabokrvnosti, bledici in slabemu teku izborna deluje »Kolaferin« (železna arhmat, tinktura s kolo). Izdeluje lekarna L. Bihovec, Ljubljana. Kongresni trg. 677

* Neprijetno potenje kože (nog in rok) sigurno odstrani »Formacit« mazilo. Tuba Din 15. Zahtevajte orig. »Formacit« v drogerijah. Depot Drogerija Adria, Ljubljana, Selenburgova ulica 1. 676

* Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge. 53

* Pred okuženjem mas obvaruje Sanoform idealno desinfekcijsko in toaletno sredstvo. V zalogi v vseh lekarnah in drogerijah. 140

Nainovejša damska oblačila

obleke, krila bluze Vam nudi po najnižjih cenah Belihar in Velepič, Mestni trg 13.

Več plače manj dela!

je originalni naslov izvrstne burke, ki jo v kratkem prinese

ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

u— Slavnostni večer Akademije in Galerije v ponedeljek 9. maja bo manifestacija za slovenski dom znanosti in umetnosti. Dolžnost vsakega Slovenca in vsake Slovenke je, da ne manjka pri tej slavnostni prireditvi, ki je uvertura velike akcije za čimprejšnjo otvoritev obeh najvišjih naših prosvetnih zavodov — Slovenci, zavedajte se, da boste prisostvovali ta večer zgodovinskemu dogodku, ki temelji na sedemstoletnem razvoju kulturnega življenja in stremjenja našega naroda!

u— Francosko predavanje na univerzi. Včeraj zvečer je predaval v slavnostni dvorani univerze g. Mellet, profesor za umetnostno zgodovino na Sorboni, o starih slikarjih in arhitekturi v Južni Srbiji in njih razmerju do bizantinske umetnosti. Dokazoval je v svojem izredno zanimivem predavanju, da bizantinska umetnost ni bila vedno ena in ista okorela umetnost, kot se je dosedaj splošno menilo, temveč da se je, kot vsaka druga umetnost v teku stoletij razvijala. Tudi pri njej se dajo ugotoviti razne dobe in šole. G. profesor je na podlagi skoptičnih slik pokazal, da je bila umetnost v Južni Srbiji, kot nam jo kažejo monastirji kot n. pr. Gračanica, mnogo naprej od bizantinske umetnosti. Slikarje v Južni Srbiji kažejo živahnost kretanja in naravnost, ki jo pogrešamo pri bizantinskih okornih slikah. Iz tega je razvidno, da se ta umetnost ni mogla razviti iz bizantinske, temveč je ona vplivala na bizantinsko. Predavatelja je rektor predstavil občinstvu in se mu v slovenskem, kakor tudi v francoskem jeziku zahvalil za čast, da je na njegovo prošnjo bil tako prilazen, se ustavil na povratku iz bizantološkega kongresa v Ljubljani in podal tukajšnjemu občinstvu svoje mnenje o razvoju umetnosti v prvih stoletjih naše države. Predavanju je prisostvovalo mnogo odličnega občinstva, med drugimi tudi g. de Flache, konzul Francoske republike, zastopniki visokošolskih in srednješolskih profesorjev, umetnostnih zgodovinarjev in nekateri člani ljubljanske ruske kolonije.

u— Mount Everest. Opozorjamo ponovno publiko na današnji predstavi ZKD o ekspediciji londonskega geografskega društva na Mount Everest. Radi izredne zanimivosti filma naj si ta spored vsakdo ogleda, ker je izredno poučen. Prva predstava ob 9.30, druga ob 11. dopoldne ob običajnih cenah 2 in 4 Din za sedež.

u— Ljubljanska učiteljsko Iv. Cankarju. V četrtek, 5. t. m. je poklonilo ljubljansko učiteljsko društvo, ki je zborovalo na Vrhniku, Cankarjevemu domu ličen spominski album, v katerega so se vpisali vsi na zborovanju navzoči člani in bo poslej na razpolago tudi drugim čestitcem Cankarjevemu imenu. Takega albuma Cankarjev dom doslej še ni imel in prav je, da ga je omislilo baš učiteljsko, ki mu je bil Ivan Cankar brez dvoma velik prijatelj. Album, ki ga je okusno opremila Učit. tiskarna, je izročila posebna deputacija, na čelu ji društveni predsednik g. V. Mazi sedanjemu lastniku Cankarjevemu domu v varstvo. Ad hoc sestavljeni pevski zbor, ki mu je dirigiral g. A. Stritar in okrog katerega se je zgrnilo vse ostalo učiteljsko, pa je medtem zapel pred hišo dve pomenljivi pesmi. Brez običajnih rodoljubarskih govoranc, ki jih gotovo nihče ni bolj čutil nego Cankar sam, ker jih navadno ni drugega nego volje fraze, se je ta intima slavnost prav dostojno zaključila.

u— Gospodarski in izobraževalno društvo za dvorski okraj vabi svoje člane na občni zbor, ki bo dne 9. maja ob 8. zvečer v prostorih dvorske knjižnice, Borštnikov trg 1.

u— Darila pri dijaški štetji. Pri dijaškem nastopu postavijo štirje zavodi po eno šafeto, ki tečejo šafetini tek po 60 m. Tekalci najbolje šafete dobijo v spomin lepa darila, ki so jih poklonilo ljubljanske tverde. Prvo darilo je 10 zvezkov Jurčičevih zbranih spisov v originalni vezavi, darovala Jugoslovanska knjigarna, drugo: šestilo z vsem risalnim orodjem, darovala tverda M. Tičar, tretje: pisalni pribor, dar tverda I. Bonac, četrto: Melikova Jugoslavija I. in II. del, dar Tiskovne zadruge. Tekalci prve šafete si darila med seboj izžrebajo. Šafete postavijo I. in II. gimnazija, realka in učiteljske. — Naklonjenost, ki so jo pokazale imenovane tverde napram dijaštvu, zasluži zahvalo in priznanje.

u— Ljubljanska porota. Za letošnje poletno zasedanje, ki se prične 16. maja, so dozdaj razpisane sledeče razprave: dne 16. maja proti Alojziju Štetetu radi težke telesne poškodbe: 17. maja bo na vrsti slučaj Franceta Leskovca radi poskušenege posilstva, a 18. maja se bo moral zagovarjati Jože Lombar, ker je obdolžen hudodejstva tritvine, goljufije in poneverbe.

u— Prireditelj »Dnevi slepih« se vrši pod častnim pokroviteljstvom gospa: dr. Babnikove, Mare dr. Brejčeve, Milice Kalafatovičeve, Anči dr. Kramerjeve, gđc. Cilke Krekove, Ferdinande dr. Majaronove, Irme Mencingerjeve, Nije dr. Natlačenove, dr. Pogačnikove, dr. Ravničarjeve, Hele dr. Rusove, Mare dr. Savjčičeve, Hilde Sušnikove, Julke dr. Šerkove, Franje dr. Tavčarjeve in dr. Vodopivčeve.

u— Društvo »Kuratorij slepcev« v Ljubljani naznanja občinstvu, da priredi Prosveti na zvezo v Ljubljani zaključno slavnost letošnje sezone, združeno s proslavo »Občtovnega dne«, danes ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Union«. Čisti dobiček te prireditve je namenjen skladu za zgradbo »Doma slepih«.

u— Policijske prijave. Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 telesni poškodbi, 1 poškodba tuje lastnine, 1 pretep na ulici, 1 prestopek kalenja nočnega mira, 1 prestopek nedostojnega vedenja, 1 prestopek zglaševalnih predpisov, 1 zaplemba flobert-pistole, 2 prestopka beračenja, 1 prestopek pijanosti in razgrajanja, 1 prestopek hoje po železnici in 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji sta bili izvršeni 2 in sicer: 1 radi beračenja in 1 radi tajne prostitucije.

u— Bojevitka ženska. Ko je šla posestnica Tercza Keršič, stanujoča na Ižanski cesti v petek zjutraj po Kržiževniški ulici, se je nenadoma zakadila v njo mlada ženska in jo podrla na tla. Iz mučne situacije je rešil Keršičevo šele slučajno mimoidoči delavec Ivan Podgornik, ki je z največjim napotom odtrgal napadačko od njene žrtve. Keršičeva je spoznala v napadalki svojo bivšo službenko 25 letno Franco Šmajc, ki jo je v kratkem času napadla že trikrat na cesti in sicer zato ker jo je pred kratkim odpustila iz službe. Huda ženska se bo morala sedaj radi svojih nenavadnih manir in lakke telesne poškodbe zagovarjati pred sodiščem.

u— Dotična dobro poznana oseba, ki je včeraj zjutraj pobrala ogledalce z vrtaknjenimi bankovci 400 Din, se opozarja, da jih izroči v upravi »Jutra«, sicer jo naznamim. 681

u— Godbeno društvo »Gradašca« Vič-Glince priredi danes vrtno veselico, na novo preurejenem vrtu Neže Končan v Rožni dolini. 703

u— Veliko javno tombolo priredi prostovoljno gasilno društvo v Mostah pri Ljubljani, dne 3. julija. Zato opozorjamo vsa društva, da ta dan ne prireajo nikakih prireditev, ker je čisti dobiček namenjen le za nabavo orodja. Prosimo slavno občinstvo, da pridno posega po srečkah. — Odbor. 702

u— Zasebni tečaj prirojanja in izdelave krojev za dame in gospode. F. Potonik, Stari trg 19, Ljubljana, 16. maja nov tečaj za krojače, šivlje in dame, ki žele izobrazbe za samopoučbo. Lastnik šole, član mednarodnih krojaških akademij London, Frankfurt, Pariz, je bil za svoje kroje in modele odlikovan na mednarodni razstavi v Rimu z najvišjimi odlikovanji. — Učenci ki ne morejo posesti tečaja, dobe krojni pouk potom pošte. 705

u— Stavbenike in tehnična podjetja opozorjam na svojo bogato zalogo svetlopisnega, skicnega in pavznega papirja najbolje znamke ter vse ostale tehnične potrebščine po zelo ugodnih cenah. Tverda M. Tičar, Ljubljana. 130

u— Lekarna G. Bakarčić se je preselila iz Karlovske ceste 2 na Sv. Jakoba trg 9 nasproti šole. 681

u— Angleško sukno po solidnih cenah pri Francu Pavlinu, Gradišče 3. 635

u— Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobiti po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

u— Zoper mole najbolje sredstvo Tarmol. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah, proizvajalec Chemotechna, Mestni trg 10. 143

Iz Maribora

u— Društvo slovenskih sodnikov ima danes v nedeljo predpoldne svoj občni zbor v Mariboru v kazenski razpravnici dvorani okrognege sodišča.

u— Mariborska podružnica SPD naznanja svojim članom, da je sedaj zadeva radi polovične vojnje končno urejena. Člani, ki že imajo potrdilo, da so najmanj 2 leti člani, naj ga nemudoma obenem z društveno legitimacijo izročijo tajniku Ivanu Voliču, Slomškovi trg 11-I. oz. Ivanu Kravosu, trg. na Aleksandrovi cesti 13. Istotako se poziva ostale člane, ki želijo polovično vožnjo, da istotam oddajo svoje legitimacije, katere se morajo predložiti železniški direkciji v Ljubljani v potrditev. — Odbor. 708

u— Izletniki in turisti se opozarjajo, da vozi mestni avtobus v nedeljo 8. t. m. zopet običajno do Fale gostilna Sturm. Odhod iz Maribora 6.45, 12.45, 18.45. Odhod iz Fale ob 7.47, 13.47 in 19.17. Vozni čas eno uro, cena 20 Din. 709

u— Novo podjetje v Mariboru. Ustanovilo se je podjetje za popravilo parnih kotlov inž. K. Unger & J. Strak v Mariboru, prvo te vrste v Sloveniji. Opozorjamo današnji oglaš.

Iz Celja

u— Občni zbor »Trgovskega društva«, ki je bil v četrtek zvečer v Narodnem domu, je bil še precej dobro obiskan. V odbor so bili izvoljeni sledeči g. Fazarinc, Lukas, Loibner, Stermečki, Ravnikar, Saksida, Konhajzer, Lavrič in Stoklasa. Med drugimi se je sklenilo, da priredi društvo razne jezikovne kurze.

u— Tombola podpornega društva za revne otroke v Gaberju. Danes popoldne ob dveh bo v kinu Gaberje tombola, katere čisti dobiček je namenjen za humanitarne svrhe. V naši okolici imamo veliko število revnih otrok, za katere skrbeti je pač dolžnost. Upamo, da bo imela tombola zaželjen uspeh.

u— Kleroradikalna nemška kandidata lista za občinske volitve v Celju. Včerajšnji »Slovenec« poroča med celjskimi novicami, da je skupna lista celjskih klerikalcev, radikalov in Nemcev kot druga že vložena. Temu se prav nič ni čuditi, odkar so na podlagi pakta za oblastne volitve celjski radikalni položili svojo narodno-napredno razsvo v rotornarico, da bi posamezne osebe s pomočjo klerikalcev in Nemcev zizle, na površje. Saj je na podlagi tega pakta med

tem še koroški narodnjak dr. Ravnik odstopil svoj oblatni mandat nemškonal-nemu voditelju dr. Mühleisnu, celjske klerikalce in Nemce pa čaka še nagrada za figuro, s katerim so pri oblatni volitvah zadržali celjsko radikalno revščino. Bolj zanimivo je dejstvo, da »Slovenec« pri navedbi koaliranih strank označuje »Politišche Partei der Deutschen in Slovenien« samo kot gospodarsko stranko, da bi s tem potegnili svoje klerikalne čitatelje, češ, saj se ne vežemo z Nemci, ampak samo z neko imaginarno gospodarsko stranko, katere pa v resnici v Celju ni. Mogoče je tudi, da je »Slovenec« moral zatajiti nemško firmo na izrecno željo celjskih Nemcev, ker se polagoma začeljo zavajati svojega slovenskega pokolenja. Saj ne moremo misliti, da bi se pravi potomci velikega nemškega naroda, ki ga spoštujemo tudi mi, in javnem življenju začeli sramovati svojega nemškega imena.

e— **Dijaški kuhinji v Celju** je izročil g. kapetan v p. Kováč znesek Din 295, ki se je nabral v krogu celjskih tarokotov in priključitvi g. polkovnika Avrama Beraha, poveljnika celjskega vojnega okruza.

e— **Velika javna tombola vojnih invalidov Celje** se bo vršila, kakor smo že poročali, dne 6. junija ob 3. popoldne na Dečkovem trgu v Celju. Tombola bo obsegala 15 glavnih ter okroglo 600 drugih lepih dobikov. Ker je prireditelj zgolj humanitarnega značaja, se vsa druga društva prosijo, da na ta dan ne prireajo nikakih drugih prireditev občinstvo se pa vabi, da pridno posega po kartah, ki se razprodajajo po vseh celjskih trafikah po 3 Din komad.

e— **Stanovanjsko sodišče prve stopnje v Celju** razpisuje 5 prostih stanovanj in sicer 3 v mestu, 2 pa v okoliših srezkega poljavarstva celjskega. Na stanovanja morejo reflektirati v smislu čl. 8. zakona o dopolnitvi zakona o stanovanjih od 23. oktobra 1926. samo oni državni uradniki, ki so bili po službeni potrebi premeščeni v področje celjskega stanovanjskega sodišča na celjskem mestnem magistratu. Na poznejše prijave premeščenih drž. uslužbencev se ne bo moglo ozirati.

Iz Kranja

r— **Drož.** Novo dvonadstropno poslopje Jadransko-posavske deželjane v Rožni ulici je že pod streho. Stavba bo s svojo zunanostjo in pravi kras svoje okoličnice. — Ob čisti od Majdičevega mlina pri državnem savskem mostu mimo klavnice do čirškega mosta čez Kokro je prišla elektrarna trdnice V. Majdič kopati kanal za polaganje električnega podzemnega kabla. Ob čirskem mostu bo nato na sproti usnarne C. Pollak zgradila transformatorski in razdelilni postajo. Trdnica Rudolf Hlebs na Glavnem trgu je postavila na dvorišču lastne hiše steklene krite lokale, v katerih bo montirala stroje za brušenje stekla, kar bo za steklarsko panogo na Gorenjskem velikega pomena.

r— **Razpis občinskih volitev v kranjskem srezu.** Kranjski srezki poglavar je v preteklem tednu razpisal v vojni občini v kranjskem srezu volitve v občinske odbore, ker je že potekla redna funkcija doba odborov, izvoljenih v letu 1924. V občini Oslici in Sorici v škofjeloškem okraju se bodo vršile volitve dne 15. maja, v občini Sv. Katarini nad Trzinom, v Krizah, Naklem, Smedniku in Stari Loki bodo volitve šele oktobra ali novembra, v ostalih 23 občinah so pa razpisane volitve na nedeljo dne 24. julija, med temi tudi v mestu Kranju.

r— **Gostovanje ljubljanske opere v Kranju.** Gledališkemu društvu v Kranju, Jugoslovanske Matice se je posrečilo, pridobiti ljubljansko opero za gostovanje z odličnim opernim delom na kranjskem odru. Ljubljanska opera bo vpriporila dne 15. junija ob 10. uri na našem odru komično opero »Sviliški brivci«, ki spada med najspešje vpriporitve ljubljanske opere. Nastopil bo kompletni operni ansambl in orkester, skupno 56 oseb. Zasedba vlog je naravnost prvostvena. Sodelujejo solisti gg. Lovštev, Betetto, Banovec, Holodkov, Perko, Poznišnik, Subelj in Zupan. Ves prihodnji teden od 9. do 14. t. m. se bodo prodajale vstopnice v trgovini R. Hlebsa v predprodaji. Opazujemo, občinstvo, da takoj seže po vstopnicah, ker to pot ne velja rezerviranje.

Iz Novega mesta

n— **Obrtno nadaljevalna šola v Novem mestu** je priredila razstavo risb, pismenih in ročnih izdelkov. Razstava je bila odprta v navzočnosti vodje srezkega poglavarja g. Krajskega, načelnikov obrtnih združenj, načelnika gremija trgovcev, zastopnika trgovske in obrtniške zbornice, vajencev in vajen, učiteljskega zbora in drugega občinstva. Vodja šole g. Koželj je razložil veliki pomen solških razstav in se ob tej priliki spomnil vseh onih faktorjev, ki so na katerikoli način podpirali šolo. Razstavljena dela so pokazala prav lepe uspehe in izpopolnitev šole. Kako živo se zanima prebivalstvo za prosper našega obrtnega naraščanja je dokazal ogromen obisk iz mesta in okolice.

n— **Šah.** Odbor šahovskega kluba je povabil šahovski klub v Karlovcu na prijateljski match na osmih deskah dne 29. t. m. n— **Volitve v okrajni solški svet.** Na izredni plenarni seji občinskega zastopa, ki se je vršila te dni, so bili izvoljeni v okr. solški svet za Novo mesto zupan dr. Režek, Ludvik Kalcit, Anton Petrič, Rudolf Podkrajcar in za občino Prečno Alojz Šali in Češke vasi.

n— **Kandidatna lista SDS vložena.** Za občinske volitve 19. junija je bila prva vložena kandidatna lista SDS. Nosilec liste je zupan dr. Režek. Lista ima izrazito gospodarski značaj. Kot druga je bila vložena lista SLS.

n— **Prvenstvena nogometna tekma** bo danes popoldne na Loki med SK Elanom in SK Javornik.

n— **Na ustanovnem občnem zboru** Uradniške stanovanjske zadruge so bili izvoljeni v odbor: načelnik g. Jakob Luznar, sodni svetnik: odborniki: Alojz Ivanetič, učitelj, Josip Drašler, višji pisarniški oficijal, Ludvik Koželj, učitelj, Franc Malašek, okrajni ekonom, Karl Švara, železniški uradnik, Anton Božič, železniški uradnik v p., Simon Meršol, inšpektor finančne

kontrole v p., Fran Sešek, strojevodja, Srečko Mrhar, strojevodja in Ivan Barbič, sodni kanclisti; v revizijski odbor: Jože Hvala, strojevodja, Ivan Lapajne, vlakovodja, Franc Modrijan, profesor, Novak, dvadni izterjevalec, Alojz Kronegger, strojevodja, Valentin Kržišnik, strojnik, Anton Lamut, učitelj, Jože Cibič, železniški uradnik in Vlado Rustja, telovadni učitelj.

n— **Novomeško godbeno društvo** bo koncertiralo danes popoldne na Mrvarjevem hribu.

n— **Svinjska rdečica.** Ker se je že zopet pojavila rdečica pri prašičih v tukajšnjem okrajnem glavarstvu, se pozivajo posestniki, da dajo prešice proti rdečici cepiti. n— **Prisilno zatiranje hroščev.** Mestno županstvo naznanja, da mora prebivalstvo z vsemi razpoložljivimi sredstvi sodelovati pri zatiranju hroščev. Večji posestniki morajo oddati pri županstvu najmanj 8 mernikov nabranih škodljivcev, manjši pa 4 mernike. Občinarji, ki nimajo svojega zemljišča, morajo pomagati pri zatiranju za kar jim bo županstvo izplačalo 20 Din za mernik. Hrošči se morajo oddajati posparjeni.

Iz Trbovelj

t— **Praznovanje pri rudniku.** Na vseh revirjih je bilo razglašeno, da se praznuje v soboto, nedeljo in ponedeljek 9. t. m.

t— **Javen shod rudarskega delavstva** pred Rudarskim domom na Vodah se je povodom današnje glavne skupščine Glavnice bratovske skladnice izrekel za povišanje prispevkov, da ne pride do zmanjšanja pokojnin.

t— **Polomija s shodom SLS v Trbovljah.** V petek popoldne so sklicali klerikalci javen shod v Društveni dom, na katerem je imel poročati oblatni poslanec Kržižnik o delovanju poslancev SLS v oblatni skupščini. Kljub veliki reklami je se zbralo v dvorani komaj okoli 80 ljudi, med katerimi so dominirale stare žene. Udeležbi pri meren je bil tudi referat g. Kržižnika. Referent je doživel močno opozicijo v osebi bernotovca g. Pencila.

t— **Nogometna tekma na Kipu** se bo vršila danes popoldne med SK Trbovlje in SK Šostanj.

t— **Remčevo »Magdo«** bodo igrali danes na Vodah.

t— **Seja finančnega odseka** je sklicana za jutri popoldne.

t— **Zveza bivših vojakov iz svetovne vojne** napravi danes izlet k Sv. Katarini.

t— **Smrtina kosa.** V petek okrog 7. zvečer so našli pri gozdnem studencu v Dravi Ivana Pšnarja, elektrotehnikarja steklarne, mrtvega. Zadel ga je najbrže kap. Pokojnik je zapustil ženo in 4 nepreskrbljene otroke.

t— **Koncert pevskega društva »Lira«** Danes ob pol 20. bo v Narodnem domu koncert pevskega društva »Lira« iz Zagreba. Za koncert vlada veliko zanimanje.

Srečke!

Efektna loterija Invalidskega doma Trbovlje nudi mnogo krasnih dobikov. glavni enonadstropna hiša, ki se lahko zadene z malenkostno enega kovača ali 10 Din.

Iz Zagorja

r— **Smrtina kosa.** V ponedeljek so pokopali večletnega župana občine Kolovrat, vinskiga trgovca Janeza Kolencu iz Podlipovce. Pokojnik je bil znan daleč na okrog in v vseh krajih priljubljen.

r— **Osebnost.** Orožniški narednik g. Fran Golob, vodja orožniške stanice v Izlakah, je imenovan v enaki lastnosti v Zagorje. Novo mesto je že nastopil.

r— **Razstava Kola jug. sester.** Gospodinjki tečaj Kola jug. sester je zaključen. Danes so razstavljena dela v toplaški šoli; ogleda si jih lahko vsakdo od 8. do 18. ure.

r— **Revizijski gostilniški obratov.** V petek se je vršila revizijski gostilniških lokalov. Komisija, obstoječa iz zdravnikar dr. Lapajne, komisarja srezkega poglavarstva in načelnika tukajšnje gostilničarske zadruge, je pregledala 17 gostiln. Ugotovilo se je, da nikjer niso našli lokalov, ki bi odgovaljali higijeničnim predpisom.

r— **Cepjenje koz.** Dr. Tomo Zarnik razglašja, da se vrši cepjenje koz v Zagorju 11. maja ob 14. uri, v toplaški šoli pa 13. maja ob 14. uri. K cepljenju morajo priti vsi otroci rojene v letu 1926. Ravnotako se morajo zglastiti vsi, ki so bili cepljeni do leta 1917, k pregledu.

r— **Razširjenje ceste in kanalizacija.** Na dželjni cesti v Toplicah proti Izlakam razširjajo cesto pri posestniku Riku Kisovcu. Odstranili so vrt pri hiši, ki je oviral r. d. ovinka promet ter napravili zidano novo ograjo. Na nasprotni strani napravijo do Turka oporni zid, od Korbarja in Rancingerja pa kanalizacijo.

Iz Litije

i— **Za pogorence na Rovišah.** Preteklo nedeljo je priredil litijski Rdeči križ cvetlični dan v korist pogorelcem na Rovišah pod Sveto goro. Grozovit požar, ki je izbruhnil na velikonico ponedeljek, je upepal bil vso vas ter uničil živčje, živino in kmetijsko orodje. Škoda je zelo velika, a zavarovalni zneski malenkostni. Nabralna akcija, ki jo je priredil v isti namen tudi Sokol med svojim članstvom, je prinesla lep uspeh, in je posebna komisija pod vodstvom litijskega srezkega poglavarja gosпода vladnega svetnika Podbojra in starost Sokola dr. Krevla razdelila nesrečnim nabrane zneske.

i— **Padavine v preteklem mesecu.** Dežemska postaja, ki je dodeljena tukajšnji šoli, izkazuje za pretekli mesec april osem deževnih dni, 17. in 24. aprila je še celo snežilo. Vseh padavin v aprilu je bilo 72,5 mm.

i— **Poziv članom Slovenskega planinskega društva.** SPD poziva svoje članstvo, ki reflektira na polovico železniško vožnjo, da izroči svoje planinske legitimacije pri društvenem tajniku učitelju Zupančiču. Po najnovejših pravilih je prešla kompetenca overevanja v roke železniške direkcije v Ljubljani.

i— **Sokolov pešizlet.** Dne 1. maja je priredilo Sokolsko društvo za svoje telovadce članstvo in »arabšč« tajen pešizlet. Navodila so sprejeli oddelki se le med potjo. Cilj je bila priznana planota med Sv. Goro in Kobilkom-Plešca. Ker ni blizu Plešce nobene hiše, je izletniko nevarna, ki je pridobela okoli pol dneva, do dobra zmola.

Sokoli, 108 po številu, so odšli izpred Sokolskega doma v Litijo ob 6. zjutraj, vrnil pa so se s popoldanskim vlakom. Prijeto je bilo pogledati lepo urejeno povorko, ki je med petjem sokolskih koračnic in ob spremljevanju sokolskega trubaškega zbora krenila pred Sokolski dom, kjer je bil razhod.

i— **Florjanov sejem.** V sredo se je vršil vsakoletni običajni Florjanov sejem. Sejmarije se je nabralo izredno veliko, vendar ne v zadovoljstvo vseh, ker je po manjkanje razpoložljivega denarja med

kmetijskim prebivalstvom preobčutno. Na sejm se ni pripetil nikak incident, tudi tatvine ni bilo prijavljene nobene.

i— **Smrtina kosa.** V sredo 4. maja je umrla 67letna Alojzija Lavrič, mati soproge g. Ruparja, »parskega mojstra« v Litiji. Pogreb se je vršil v petek na tukajšnje pokopališče. N. v. m. p.

i— **Darilo.** Učiteljski zbor tuk. osnovne šole je »akazal« Podpornemu društvu za sle po vojake 100 Din, v počaščenje spomina in mesto venca na grob umrlemu uradnemu zdravniku dr. Wisingerju.

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Vojna škoda slabješa. — Zanimanje za nekatere industrijske vrednote. — Lira valuje.

Zagreb, 7. maja. Na tržišču zasebnih vrednot je bilo ta teden večje zanimanje za industrijske papirje, predvsem za »Dravo«, zaradi vesti o prevzemu podjetja s strani švedskega vžigalčnega trasta. Njen tečaj se je zlasti v začetku tedna gibal na visokem nivoju (do 700), a večeraj je popustil zopet na 612 — 630. Slavonija, ki je v torek dosegla 33, je proti koncu tedna znova popustila na 27 — 28,50. Tudi Gutmann je bil čvrstjeji in je prekoraj 300, medtem ko so večje brez kupona dosegle večeraj tečaj 142 — 145. V bančnih vrednotah ni bilo bistvenih sprememb.

Dravne vrednote so ta teden pokazovale malo mlačnejšo tendenco. Vojna škoda, promptna, ki se je v začetku tedna trgovala po 338, je v sredo in četrtek popustila, vendar se je večeraj zopet malo popravila.

Na deviznem tržišču ni bilo posebnih sprememb. London je bil za malenkost čvrstjeji in Italija je pokazovala nemotno tendenco. Valovale je med 288 in 299. Večeraj je bila proti četrtku malo čvrstjeja. Dnevni devizni promet se je gibal med 6 do 9 milijoni dinarjev.

V današnjem prostem prometu v devizah ni bilo sprememb. Le lira se je mednarodno nekoliko učvrstila in se je po turški pariteti 27.5875 ponujala po 801.50. Vojna škoda je ostala nespremenjena 338 — 338,50. Za delnice Drave je bilo zopet nekaj več zanimanja ob višjih taksacijah.

Prodiranje švedskega vžigalčnega trasta v Jugoslavijo

Jugoslovanske gospodarske kroge je pred dnevi presenetila vest, da je švedski vžigalčni trust kupil večino delnic osiške tvornice vžigalce »Drave«. Ta dogodek je dalekosežnega pomena ne samo za bodoči razvoj te industrije v naši državi, temveč tudi za vse sloje prebivalstva, ki pridejo v poštev kot konzumenti tega predmeta vsakdanje potrebe.

Švedski vžigalčni trust je eden največjih in najkompaktnjših trustov v svetovnem gospodarstvu. Njenemu predsedniku in majoritetnemu delničarju Ivaru Kreugerju je po vojni uspelo razširiti svoje delovanje na veliko število držav in združiti severnoameriško industrijo vžigalic v od njega več ali manj odvisen trust. Po letnem poročilu za l. 1925, ima ta trust v 28 državah preko 150 tvornic za vžigalice, ki po nizki bilancni vrednosti predstavljajo okoli 300 milijonov švedskih kron (4560 milijonov Din). Ivar Kreuger razpolaga tudi z lastnimi denarnimi zavodi, ki vodijo njegove obširne finančne transakcije. Finančna moč njegovega koncerna se čeni na 800 milijonov švedskih kron (122 milijarde Din), medtem ko znaša nominalna delniška glavnica švedske vžigalčne družbe le 270 milijonov švedskih kron.

V februarju t. l. je Kreugerju uspelo okupiti vse ostale delnice ameriškega trasta, tako da je danes gospodar v svetovni industriji vžigalic. Tekom letošnjega leta je kupil še več tvornic (v Nizozemski, Čile itd.).

V vseh državah, kjer si je Kreuger pridobil monopolno stališče, obratujejo njegove tvornice z ogromnimi dobički. Te dobičke uporablja Kreuger za nakup novih tvornic in za kritje razmeroma majhnih izgub obratov v deželah, kjer si hoče zavzeti monopolno stališče. Ko prične prodirati v kako državo, kupi nekaj tvornic, nakar zniža prodajno ceno vžigalic na tak nivo, da morajo ostale tvornice znatno reducirati ali pa zaradi nerentabilnosti nadaljnje obratovanja ustaviti obrat. Te nizke cene držijo toliko časa, dokler mu ne uspe dobiti celotno vžigalčno industrijo v svoje roke. Čim doseže monopolno stališče, pa brezobzirno zviša cene vžigalic.

V zadnjem času je prodrl celo v Nemčijo, čeprav se mu je tamošnja industrija postavila z vsemi sredstvi v bran. Francoški vladi je nedavno v času največje finančne stiske stavlil ponudbo za zakup francoskega vžigalčnega monopola in izjavil pripravljenost izplačati državi vnaprej naenkrat njen delež na dobičku za vso dobo koncesije. Na enak način je izbral finančno stisko Poljske, ki mu garantira 12% dobiček. Še težje pogoje si je znal zagotoviti v Grčiji. V državah, ki niso bile pri sklepanju zakupnih pogodb dovolj previdne, je v kratkem času dvignil ceno na ogromno višino. Tako se n. pr. govori, da stane v neki prekomorski državi, kjer si je Kreuger pridobil monopol za vžigalice, ena sama vžigalica pol zlatega penigala ali 7 dinarskih par. Celotno švedski je dvignil ceno v primeru s predvojnimi časom za 200 %, čeprav se je splošni nivo cen po vojni dvignil le za 50—60 %.

Naši domaći industriji vžigalic se z vstopom švedske vžigalčnega trasta v to panogo naše industrije obojato gotovo težki časi. Naši gospodarski in politični krogi naj torej pazno zasledujejo razvoj nadaljnjih dogodkov, kajti nikakor se ne sme zgoditi, da bi ta trust tudi pri nas skušal uničiti domačo industrijo in si pridobiti monopolno stališče v državi.

Ljubljanski trg

Kot novost so se minuli teden pojavile na trgu goriske češnje, ki so se prodajale po visoki ceni 40 Din za 1 kg. Krompirja je na trgu še vedno mnogo in so ga nekateri kmetje prodajali celo po 1 Din kg. Pravijo, da bodo cene krompirja še dalje popustile. Novega krompirja je na trgu zelo malo in zaradi njegovih visokih cen tudi prav malo povprašujejo po njem. Cene v splošnem ne kažejo sprememb.

Meso in mast: goveje meso 9 — 18, telečje 17 — 20, svinjsko 22,50 — 25, koštrunje 13 do 14, jagnječe 19, slanina mešana 23, mast

24 — 25 Din kg. Perutnina: piščanci 15 do 20, kokoši 30 — 40, petelin 30 — 35, race 28 — 30 Din komad. Mlečni proizvodi: mleko 2,50 — 3 Din liter, sirovo maslo 45, čajno 55 — 60, kuhano 48 Din kg. Jajca: 0,75 do 1 Din komad. Sadje: jabolka 10 — 12 Din kg. Zelenjava in solivje: glavna solata 12 — 15, tršaška ajsterica 16, radič 10, pozno zelje holandsko 10, kisel 4, karfiola 10—12, šparglji 30 — 36, kumare 35 — 40, grah v stročju 10 — 12, čebula 5, česen 10, stari krompir 1 — 1,50, novi 10 Din kg.

Mariborski trg

Včerajšnji trg je bil prav dobro založen in tudi dobro obiskan. Napram zadnjemu tržnemu dnevu so cene nekaterih predmetov malo popustile. Slaninariji so pripeljali na trg na 22 vozeh 51 zaklanih svinj, ki so jih prodajali po 15 — 27 Din kg na drobno in po 15 — 17 Din kg na debelo. Krompirja je bilo na trgu 38 vozov po 1,25 do 1,75 Din za 1 kg.

Ostale cene: Perutnina: kokoši 30 — 45, piščanci 15 — 25, race 40 — 50, gosi 50 do 65 Din komad. Jagnjeta (14 komadov): 100 do 130 Din komad. Kozliči (32 komadov): 60 — 110 Din komad. Zelenjava in solivje: česen 12 — 18, čebula 5 — 6, kisel zelje 3 — 4, kisel repa 2, glavna solata 10 do 12 Din kg, karfiola 4 — 12 Din komad. Sadje: jabolka 4 — 16 Din kg. Mlečni proizvodi: mleko 2,50 — 3, smetana 10 — 14 Din liter, sirovo maslo 44, čajno 50 — 65, kuhano 50 Din kg. Jajca: 0,75 — 1 Din komad.

Kmetje so pripeljali na trg 30 vozov sena, 10 slame in 4 škopov. Cene: seno 62,50 do 75, slama 25 — 35 Din za 100 kg, škop 1 do 1,25 Din komad.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (7. t. m.) Pšenica: baška, 74 kg, 2 vagona 312,50; 75 kg, 1 vagon 317,50; gorje - baška, 75/76 kg, 4,5 vagona 320 — 320,50; srbijanska, 3 vagoni 300. Turščica: baška, 8 vagonov 168—170; potiska, plavajoča, 30 vagonov 171; banatska, 5 vagonov 165. Moka: ouška, 60, 3 vagoni 450; 65, 1 vagon 389; 68, 2 vagona 365 — 370. Otrobi: banatski, 1 vagon 162,50. Tendence čvrsta.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (6. t. m.) Zaradi večjega povpraševanja za izvoz se je na ameriških borzah pojavila zopet čvrsta tendenca. Ta poročila so tudi v Evropi povzročila čvrstše razpoloženje. Cena rumunskega ovsa se je ponovno zvišala za 25 grošev. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 43,50 — 44, madžarska Tisa (79/80 kg) 50,50 — 51; rž: domača 41,50 do 42; turščica: 25 — 26; oves: domači 33,50 — 34 nominalno.

— **Vest o prevzemu Brodske tvornice vagonov s strani Kruppa se demantira.** Prodnevi je beograjsko »Vreme« objavilo dve senzacionalni vesti o prevzemu Brodske tvornice vagonov s strani znanega nemškega veleindustrijskega Kruppa in o osnovanju madžarsko - jugoslovanske banke v Beogradu. Te vesti so po »Vremenu« objavili vsi jugoslovanski dnevniki. Včerajšnji »Obzor« pa demantira te vesti. Njegov beograjski dopisnik se je informiral v tej zadevi na pristojnih mestih, kjer mu je bilo sporočeno, da so te vesti brez podlage.

— **V zadrčni register** sta se vpisali v Sloveniji nastopni zadrugi: Mlekarska zadruga v Begunjah pri Lescah, r. z. z. o. z.; Osrednje mlekarnje v Ljubljani, r. z. z. o. z.; Izbrisali sta se: Čevljarna v Radovljici, r. z. z. o. z.; Konjarske zadruga slovenskega okraja v Spodnji Polskavi, r. z. z. o. z. in likvidaciji (pri obeh likvidacija končana).

— **V trgovinski register** so se vpisale v Sloveniji naslednje tvrdke: Lavoslav Platinšek, carinsko posredništvo na Jesenicah; Vilko Ozmeč, trgovina z vinom na debelo v Koročah; Gradbeno podjetje ing. Joa. Dedek, mestni stavbenik v Ljubljani; Aleksander Knez, agentura in komisija v Ljubljani (deželni pridelki in mleviski izdelki); Evgen Tulec, elektrotehnične in tehnične potrebšline v Ljubljani; Spiro Subotić, carinski posrednik v Mariboru. Izbrisala se je tvrdka: J. Vintar nasl. v Straži (ker je obratovanje prestalo).

— **Naš izvoz lesa v marcu.** V mesecu marcu je bilo iz naše države izvoženih 10890 vagonov gradbenega lesa v vrednosti 75,4 milijona Din. 3152 vagonov drv v vrednosti 6,6 milijona Din, 334.600 komadov železniških pragov v vrednosti 11,9 milijona Din in 260 vagonov lesnih izdelkov v vrednosti 1,5 milijona Din, skupaj torej 15.212 vagonov in 334.600 komadov v vrednosti 95,3 milijona Din.

— **Dva konkurza.** Razglašena sta konkurza o imovini Franca Cerarja, družbe z o. z. v Domžalah (pri zboru upnikov pri okrajnem sodišču v Kamniku 21. t. m. ob 10.; oglasitveni rok do 18. junija t. l.; ugotovitevni narok 2. julija t. l. ob 10. dopoldne), in o imovini Jakoba Vezjaka, trgovca v Mariboru (oglasitveni rok do 9. junija t. l.; ugotovitevni narok 23. junija t. l. ob 10. dopoldne). — **Odravljen je konkurz Marije Kokačeve,** ker je bila vsa masa razdeljena.

— **Povišanje uvoznih in znižanje izvoznih carin v Italiji.** Po vseh iz Rima je italijanski ministrski svet sklenil povišati v svrhu zaščite domače industrije uvozne carine za gotove industrijske izdelke in znižati izvozne carine za industrijske in kmetijske proizvode.

— **Kolonizacija v južni Srbiji.** Po najnovejši statistiki ministrstva za agrarno reformo je bilo do sedaj osnovanih v južni Srbiji 111 naseljeniških kolonij (vasi) z 20 tisoč prebivalci.

— **Maksimiranje obrestne mere na Poljskem.** Poljski finančni minister je izdal novo naredbo glede obrestne mere, v kateri se maksimira obrestna mera za kreditne operacije na 13 % letno.

— **Velika fuzija v českoslovski industriji.** Iz Prage poročajo o fuziji dveh vodilnih družb strojne industrije: Českomoravske Kolben, d. d. in Strojne tovarne Breitfeld, Danek & Co. Ustanovila se bo nova družba pod imenom Českomoravska Kolben, Danek, d. d.

— **Kriza italijanskega paroplovstva.** Italijanska pristanišča, zlasti Trst in Reka, pokazujejo v lanskem letu in v prvih mesecih t. l. znatno nazadovanje prometa. Zlasti irišski promet propada v korist Hamburga in ostalih severnemorskih pristanišč. Dejstvo, da se promet obrača v toliko meri proti severu, je med drugim v veliki meri vzrok tudi nemške svetovno znane rekonstrukcije, česar, žal, ni mogoče trditi tudi o Italiji. O tem imajo žalostne skušnje mnogi slovenski interesi. Sprito nazadovanja prometa italijanskih pristanišč se nahaja italijansko paroplovstvo v hudi krizi. Te dni je velika paroplovna družba Società Ligure di Navigazione a Vapore, ki je pred enim letom sklenila povišanje delniške glavnice, stopila v likvidacijo, ker ji povišanje ni uspelo. Izguba podjetja znaša 1,7 milijona lir.

Borze

TRST. Devize: Beograd 32,97 — 33,45, Dunaj 261,50 — 271,50, Praga 55,75 — 56,25, Pariz 73,75 — 74,25, London 91,55 — 91,85, Newyork 18,81 — 18,91, Curih 861 — 865, Budimpešta 825 — 835, Bukarešta 11,65 do 12,15; valute: dinarji 33 — 33,60, dolarji 18,55 — 18,90.

DUNAJ. Dev

Iz življenja in sveta

G. Theunis,
belgijski ministrski predsednik, ki predse-
duje svetovni gospodarski konferenci v
Zenevi.

Berlinski drobšč

Viljemov otok na meji Berlina in Charlottenburga. — Današnji Tempelhof. — Kriza zakonov. — Berlinska javnost in italijansko-jugoslovenski spor. — »Stahlhelm«.

Tik ob nekdanji mestni meji, ki loči Berlin od Charlottenburga, stoji spominska cerkev cesarja Viljema I. Ta cerkev, je, kakor večina sosednih hiš, zgrajena v romanskem slogu. Ker se tu križajo najelegantnejše berlinske ceste, tvori ta cerkev poseben očišč. Ko švigajo avtomobili sem in tja, dobi potnik vtis, da je pozicija tega kraja še ostrije podčrtana. Radi ogromnega prometa so uvedli okrog cerkve krožni promet in statistika zadnjih mesecev pokazuje, da kroži okrog tega otoka dnevno 30 do 35.000 avtomobilov. Lesena belorodeča ograja, velike puščice in bele črte na izlizanem asfaltu kažejo pot pešcem, ki so, kadar korakajo čez cesto, vedno v smrtni nevarnosti. Da bi slika veleme-
sta popolnejša, so zgradili na eni strani cerkve palačo, v kateri so namestili kino »Capitol«, restavracijo in kavarno. Tu se zbira talni-eleganca iz zapadne-
ga Berlina, na nasprotni strani pa stoji kino »Gloria« s svojimi okni v sinji luči. Ta bajka bo kmalu končana. Sanacija filmskega podjetja Ufa bo začela tudi to reprezentativno kinematografsko podjetje, ki se bo moralo po enoletnem obstoju umakniti realnejšim načrtom.

Pred 13 leti so odmevali po Tempelhofskem polju paradni koraki pruske cesarjeve garde. Tujec, ki je obiskal Berlin, si je vselej ogledal pestro sliko, ki se je risala na tem prostoru. Videl je disciplinirane vojaške mase, ki so predstavljale državno moč. Danes je Tempelhofsko polje posvečeno letalstvu. Berlin ima tam svojo centralno letališče in pred kratkim je nastal tudi kolodvor, ki bo nedvomno vzor sličnim institucijam v ostali Nemčiji. Poslopje obsega prostore za upravo, vodstvo, osobje, policijo, za meteorološko in radio postajo ter pošto. Aerodrom je prirejen tu di za večje letalske prireditve. Na terasi je že sedaj prostora za 4000 oseb. Razširili pa jo bodo tako, da bo na nji mesta za 8000 ljudi.

Poleg avtomobilizma in letalstva, dveh tipičnih znakov naše dobe, je v Berlinu še nekaj, kar utegne zanimati ljudi vsaj tako kakor te dve panogi tehniškega napredka. To je statistika ločenih zakonov. Številke pravijo, da je leta 1870 prišlo na sto zakonskih zvez 4,6 ločitev. Leta 1924 se je število malone podesetorilo — bilo jih je namreč celih 24 odstotkov. Statistiki dokazujejo, da je najbolj kritično leto zakona prvo leto po poroki in pa leto po sedmem letu. Celó po srebrni poroki se ljudje razhajajo in na te razporeke odpadejo štirje odstotki razvedb.

Naj omenim stališče berlinske javnosti v jugoslovensko-italijanskem konfliktu. Prevladuje sicer naziranje, da Nemčija na celi stvari ni zainteresirana, izvzemši vprašanje evropskega mira. Vojske so se ljudje naveličali; splošno pa so Nemci uverjeni, da bi Italijani radi za vsako ceno izjavili konflikt, da se pa beograjska vlada drži pametno in da postopa spretno.

Za 8. maj pripravlja nepolitična, a vendar desničarska zveza vojakov iz svetovne vojne »Stahlhelm« kongres, sličen onemu, ki so ga imeli pred letom o binkoštih komunistični udarniki. Policija je »Stahlhelmu« zajamčila varnost in upati je, da ne pride v nedeljo do nobenih presenečenj.

Perite volnene šale in jope v Luxu!

Sweater in šal spadata med v zimskem času najbolj rabljene kose obleke. Te morete vi z Lux-kosmiči kljub pogostemu pranju ohraniti mehke kot puh. Nežni Lux se raztopi v čudovito nežno čistočo peno, ki prodre med občutljiva vlakna ter odstrani nesnago, ne da bi bilo potrebno sploh kako drgnjenje. Kakor hitro drgnete volnene stvari, postanejo klobučevinaste ter se uničijo. Pri pranju je dobro paziti na sledeče točke:

1. Zmeriti je treba sweate in volnene suknjiče pred pranjem in jih nato nategniti nazaj v prvotno obliko.
2. Volnene barvaste stvari je treba prati samo v mlačnem in hitro, da se barve ne razležejo, ne perite različno barvanih kosov v isti vodi.

Tako lahko je uničiti sweater z nepravilnim pranjem, lahko je pa tudi s pomočjo Lux-a ohraniti ga mehkega in novega

Lux ohrani kot novo!

LUX

Najprej k spovedi in obhajilu, potem pod vlak

V Novari si je na grozen način končal življenje 29letni kamnosek Fidanza. Mož je bil oženjen ter oče več otrok. Te dni zjutraj je šel k spovedi, od spovedi naravnost h klečalniku, kjer je sprejel obhajilo. Iz cerkve se je vrnil domov razigran in je bil ves dan dobre volje. Radoval se je z ženo, otroci in prijatelji. Proti večeru pa je vzel slovo od družine in ubral pot naravnost proti železniški progi. Počakal je na milanski brzovla in se vrgel pod loko. Kolesa so ga raztrgala kakor cunj. Za vzrok samomora ne ve nihče.

Telefon, ki pokaže tudi sliko oddaljene osebe

V Newyorku se je vršil dne 7. aprila poizkus, ki je pokazal, da ljudje v bodočnosti ne bodo samo govorili po telefonu, kakor lahko govorimo danes na poljubno razdaljo, ampak se bodo hkrati tudi gledali. Poizkus je naredila Bell Telephone Company v Newyorku. Predsednik te družbe je govoril telefonično s trgovinskim tajnikom Zedinjenih držav Hooverjem v Washingtonu. Med razgovorom se je pokazala na steni različna slika dvesto milj oddaljenega Hooverja.

Bell Telephone Company je upeljala že pred nekaj leti redno pošiljanje slik po žicah, hkrati pa so se njeni strokovnjaki energično lotili problema gledanja v daljavo. Kakor nam priča zgornja vest, je prvi poizkus uspel, ne vemo pa še, ali se je pojavila zgolj senca ali pa oblike v vsej izrazitosti. Senčna slika se namreč doseže znatno lažje.

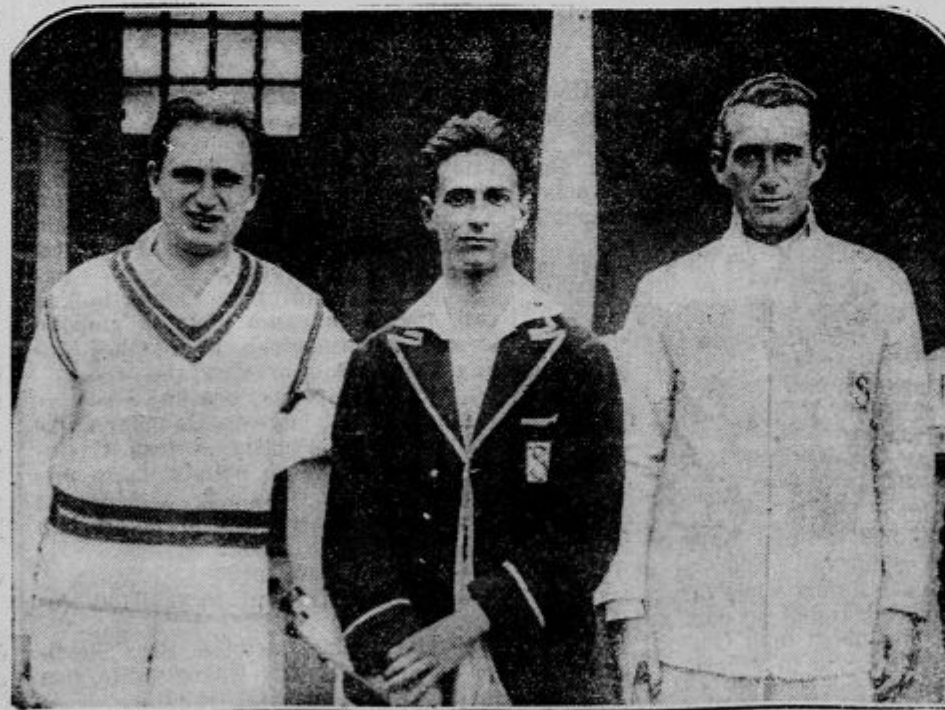
V Ameriki se sploh veliko bavijo z vprašanji, ki so v zvezi z gledanjem v

daljavo ter so glede uspehov veliki optimisti. Posebno so uspeli poizkusi tehnika Jenkinsa. Za sedaj pa so take reči še dokaj težavne, ker je treba za poizkuse izredno veliko svetlobne moči in so tudi sicer zelo dragi. Ali k same-
mu idealu: govoriti z oddaljenim človekom in ga videti, je že storjen do-
šen korak.

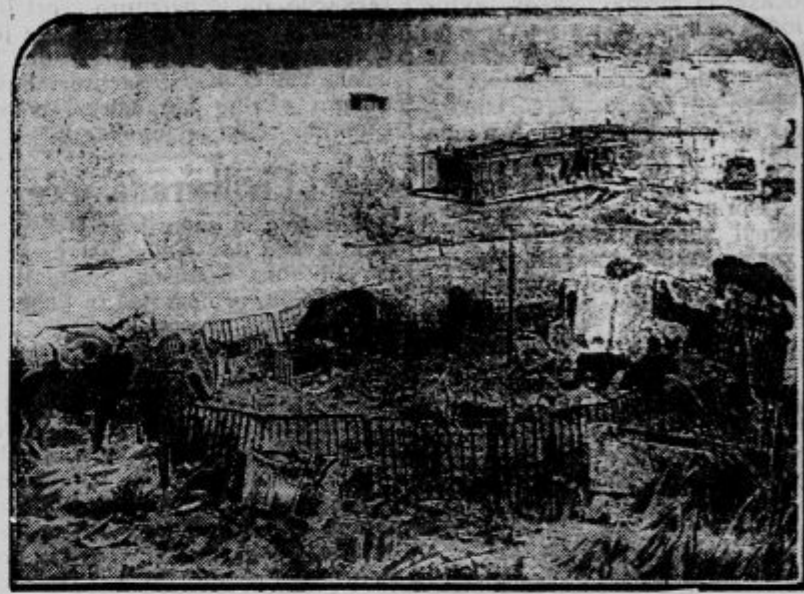
Španski prestolonaslednik

Infant Juan-Carlos (na levi), rojen l. 1910, je radi bolehnosti svojih dveh starejših bratov, prince Asturskega (r. l. 1908) in infanta Jaimeja (r. 1909, na desni) predestiniran za bodočega španskega kralja.

Pričetek tekmovanja za Davisov pokal

Švicarski igralci, ki so v prvem kolu porazili Avstrijce: Ferrier, Wuarin in Aeschli-mann (od leve na desno).

Grozote ameriške poplave

Staja domačih živali nekega farmerja, ki se je z begom rešil pred povodnijo in moral prepustiti valovom vse svoje imetje.

Izpremembra v španskem prestolonasledstvu

Pariški dnevniki poročajo, da se je španski diktator Primo de Rivera sporazumel s kraljem Alfonzom, ki je pristal na diktatorjeve predloge glede prestolonasledniškega vprašanja na španskem dvoru.

Dva sina kralja Alfonza, 20 letni princ Asturski in 18 letni princ Jaime sta popolnoma izključena od prestolonasledništva. Princ Asturski boleha na hemofiliji in tudi duševno ni popolnoma pri močeh. Baje je podedoval bolezen od sorodnikov svoje matere, ki izhaja iz linije Battenberžanov. Šele tretji sin kraljevske dvojice infant Don Juarez Carlos, ki mu je sedaj 14 let, je duševno neoporočen in edini on bi lahko kdaj prevzel krmilo države v svoje roke. 18 letni princ Jaime je gluhonem in vsa zdravniška učenost in veda ni mogla te napake popraviti.

Španski kralj Alfonz, po številu XIII., se je poročil l. 1906, s princeso Viktorijo, Evgenijo, Kristino Battenberško. 10. maja 1907, se jima je rodil prvi otrok, infant Alfonz, ki je bil svojčas proglašen za prestolonaslednika. Šele v zadnjih letih so zdravniki spoznali, da trpi na duševnih motnjah, katerih ne sme imeti vladarska oseba. Vlada je klicala na španski dvor najslovitejše zdravnike, njihovi poskusi, da bi se prinčevu stanje izboljšalo, pa so ostali brezuspešni. Primo de Rivera je tudi to vprašanje razčistil na diktatorski način z energično gesto ter odločil, da bo čez tri leta izklican za prestolonaslednika infant Don Juarez Carlos. Princ se že sedaj vzgaja za svoj bodoči poklic, seveda po načelih, ki podpirajo diktatorjeve težnje.

Šestdnevna kolesarska tekma

Pred kratkim so imeli v Parizu šestdnevno kolesarsko tekmo, six jours de Paris v zimskem Veleodromu. Mučno je bilo gledati to čudno preizkušnjo človeške vztrajnosti. Ob slepilni luči velikanskih svetilk po bleščečem parketu je krožila petnajststotna temkmovalcev, ne da bi se ustavili en sam trenutek. Ob ovinku je bilo razločno videti sključene postave z napeto iztegnjenimi nogami, utrujene obraze in vnete oči. Saj niso tekmeči spali že pet noči! Edina milost, katere so bili deležni, je bil 5 minutni odmor vsak dan predpoldne.

Po dnevi je bilo dirkališče napol prazno. Tekmeči so komaj premikali noge in štedili moči za naporno nočno borbo. Nekateri so celo spali in kimali z glavo, ne da bi se ustavili. Drugi so čitali jutranje liste. Ob 7. zvečer so za bleščale svetilke. Velikanska dvorana se je napolnila s tisoči ljubiteljev sportne zabave, ki so vzdržali celo noč, ploskali, žvižgali, vpili, navduševali tekmece in na glas presojali položaj. Trenerji (menažorji) so pripravljali v kotu stadiona nosilnice, olje nadomestna kolesa. Imeli so rdeči znak na rokavih. Vse je bilo pripravljeno za slučaj nesreče. Ljudje v volnenih živetkih, prepojeni s strojinim oljem, niso imeli niti trenutka miru. Vsak se je bal izgubiti zmago.

Ob 8. je bil veleodrom natlačeno poln. Kolesarji so začeli. Dva orkestra sta se oglasila s koračnicami. Zasvetile so se velikanske ognjene številke, stalno se izpreminjajoče, in kažejo, kakor pri konjskih dirkah, podatke za stavo. Desetorica zvončnikov je zazvonila na

Pred velikim poletom

Enokrovnik ameriških letalcev Lloydja Bertrauda in Clarence Chamberlaina, s katerim bosta prve dni prihodnjega tedna poletela čez Atlantski ocean iz Newyorka v Pariz. V medaljonu: letalec Bertraud.

Čudna morala

Ali zakon dovoljuje, da se vdova poroči s sinom svojega prvega moža?

Tako se glasi problem, ki ga pravkar rešuje sodni dvor v Birminghamu. Državni zastopnik izjavlja, da je tak zakon nemogoč radi sorodnosti med obema zakonskima kandidatom. Toda po njegovi sodbi bi ne bilo nikakih ovir, če vdova poprej ni bila legalno poročena.

Iz teh besed bi potemtakem sledilo, da se sme sin oženiti z vdovo svojega očeta, če mu je bila zgolj — priležnica.

Malce čudna je res ta angleška morala!

Tatvina Ljeninove cigaretne doze

V moskovskem Ljeninovem muzeju je pred kratkim neznanec izmaknil srebrno Ljeninovo dozo za cigarete. Ta doza je bila komunistom zbog njene zgodovinske vrednosti posebno mila. Ljenin jo je nosil do zadnjega trenutka pri sebi.

Tatvina je seveda izzvala velikansko ogorčenje, kajti tisti dan, ko se je tatvina izvršila, so imeli dostop v Ljeninov muzej samo člani komunistične stranke. Državna policija je takoj dobila nalog, da mora izslediti tatu. Se prej nego zlikovca pa je izsledila dozo, ki je bila pri nekem starinarju. Mož je povedal, da sta mu jo prodala dva mlada potepina. Plačal jima je zanj šest rubljev.

vseh koncil stadiona: Prva vsakdanja nagrada za 5 krogov v znesku 1000 frankov oblačilnice... Desettisoč glasov je povzelo znano ime »Ez-der«. Zadel je strel. Tekmeči so se vrgli naprej. Trobarvni sinje - belo - rdeči Francoz Sergent je bil ljubienec občinstva. »Pritisni, še, še!« so mu vsi klicali. Toda na petem krogu ga je prehitel rumen kolesar. Sergent je zaostal za 2 metra. Divje tulenje, žvižgi. Tisoč frankov je zaslužil American Mac Namara. Naprej, naprej! Filmska zvezda Dolly Sisters nudi 10.000 frankov za tri kroge. Zmaga Nizozemec Van Kempen. Zopet tuli zvončnik. Made-moiselle Lulu Chopin nudi 500 frankov za dva kroga. Besno tulenje. Vsi so razburjeni: beraško dekle nai bi bilo raje tiho. Na glavo uboge Lulu se vsu-je toča neslanih šal. O polnoči postane neznošno vroče. V dimu se ne vidi druga stran stadiona. Vse kadi. Moški so brez sukenj in ovrtnikov. Lakaji nosijo pivo in pomaranče. Stave naraščajo. O polnoči kričijo vsi: »Bis-cot! Bis-cot! Priljubljeni kinoigralci se pači na splošno zabavo in odda strel za novo tekmo.

Petmajstotica kolesarjev besno hitro kroži na odru. Služijo si kruh. Šest dni muke jim obeta zaslužek za eno leto življenja. Če zleti kak rdeč triko naprej, tulijo vsi ostali kakor volkovi in brže za njim še hitreje. Ob 2. zjutraj trčita dva kolesarja na ovinku. Splošno razburjenje. Sodniki, trenerji, zdravniki letijo na kup. Potem se dvorana izprazni. Nekateri gledalci zaspijo. Luči ugasnejo. Skozi stekleno streho že sije

motna jutranja svetloba. Tekmeci so zopet počasni in krožijo kakor avtomati. Godba utihne. Nesrečni sportni mučeniki so naredili 2500 km. To je peto jutro. Dan pozneje popolnoma se konča tekma z znano Mac Namara (Amerika) in Aherta (Belgija). Naredila sta po 3191 km in zaslužila največji del nagrad za sprint. Mac Namara sam je zaslužil s sprint tekmami 32.500 frankov. Skupni znesek vseh izplačanih nagrad znaša 208.000 frankov. Vendar zapusti to 6 dnevno mrcvarjenje težak vtis. Dirkaški konji bi se se že davno zgrudili po takem delu. Človek pa je hujši od živali in prenese mnogo več.

48 cm dolga cigara

Dne 1. maja so otvorili v Londonu veliko razstavo tobačnih izdelkov. Razstavile so vse države našega kontinenta, ki sade tobak in ga spravljajo v promet. Zveza angleških tobačnih industrijcev je ob tej priliki priredila banket, na katerega je povabila kot najodličnejšega gosta britskega ministra v Indiji, lorda Birkeheada. Na banketu so gosti dobro jedli in pili, predvsem pa kadili najboljše tobačne izdelke in redke produkte. Posebna počast lorda Birkeheada je obstojala v tem, da mu je predsednik razstave poklonil 48 cm dolgo cigaro, katero je lord samo zapalil in jo potem spravljal za spomin. Če bi hotel dragoceni tobak te cigare spremeniti v dim in pepel, bi moral krepko vteči dve uri in pol in bi mu pri tem gotovo postalo slabo, da bi ga morali obiliti z vodo.

Medved usmrtil otroka

V Szegedu na Madžarskem gostuje sedaj cirkus Szaja. Vodstvo podjetja je sklenilo prirediti nekaj predstav za otroke po znižani ceni. Starši so poslali deco k predstavi v spremstvu služkinj in guvernanta. Prvi del sporeda je minil ob splošni veselosti. Deca je bila zelo živahna. Nastopile so najrazličnejše živali ter kazale svojo umetnost.

V drugem delu sporeda je bila napovedana atrakcija z medvedji. Nastop se je vršil v zaprti ograji, ki pa je bila precej nizka. Mrcine so bile precej nemirne in krotilec je imel z njimi dokaj opravka, da jih je spravil na predpisane položaje. Ko je bila točka pri kraju, se je dompter zahvalil občinstvu s poklonom. Ta moment njegove nepozornosti je izkoristil neki star medved. Povzpel se je na ograjo in skočil v bližnjo ložo, ki je bila natrpana z deco. Lotil se je triletne deklice, ki se ga ni mogla ubraniti. Obdeloval jo je tako neusmiljeno s svojimi šapami, da je otrok krvaveč klical na pomoč in umrl preden je prišel zdravnik.

V cirkusu je nastala radi medvedovega napada strahovita panika. Deca se je zbrunila in začela pritisniti na prosto. Medved je ranil poleg triletne deklice še tri žene in trinajst otrok. Z največjim naporom je osobje cirkusa naposled rešilo ljudi iz strašnih medvedovih objemov.

Boito, Beethoven in muha

Skladatelj Arrigo Boito, tvorec «Mefistofela» in «Nerona» je bil velik častilec nesmrtnega Beethovna. Živel je v Milanu, ki se mu je tako prikupil, da ga ni ostavil niti poleti, ko so se ljudje topili od vročine.

Nekoč poleti je listal Boito po Beethovnovi sonati op. 26. Prišel je pravkar do znane «Zalne koračnice», nad katero stoji v partituri pisano, da je posvečena spominu velikega junaka. V skladbo se je Boito zamislil s tako intenzivnostjo, da ni videl in vedel, kaj se godi okoli njega.

Pribrenčala je muha. Te sitne živali Boito ni mogel trpeti. Dal si je celo zamrežiti okna, da se mu soba ni napolnila z muhami. Operutena živalica je sedla skladatelju na nos in ga dražila s svojim rilčkom. Boito je potrpežljivo čakal na ugoden trenutek, ko bo muha storila neslaven konec. Ko se mu je zdelo, da je prišel primeren čas, se je počil po nosu — brez uspeha. Muha je triumfalno odletela, a se čez čas zopet vrnila na prejšnje mesto.

Komponist jo je parkrat preganjal in končno dosegel, da je sedla na partituro, mesto na njegov nos. Tam je tečala od note do note, kakor bi jih ho-

tela pomnožiti... To je Boita tako razkačilo, da je partituro zaprl in glej: kar se je zdelo prej zaman, se je zdaj obneslo z enim mahom. Muha je oblezala zmehčana v partituri baš med notami «Zalne koračnice», posvečene spominu velikega junaka.

Civilizirane ječe

V angleških zaporih se v najkrajšem času uvede nov jedilni list za kaznjence. Posebna komisija, sestavljena iz zdravnikov, profesorjev in kuharjev, je polni dve leti proučevala hrano za kaznjence ter je prišla do zaključka, da je treba tudi kaznjence hraniti po nekih stalnih načelih.

Kaznjenci, ki opravljajo naporno fizično delo, morajo dobiti boljšo hrano, kakor lenuhi. Doslej so o tem odločali samo zdravniki. Z ozirom na posebne težave in neugodnosti, katerim so izpostavljeni kaznjenci, je treba povsem reformirati jedilni list v kaznilnicah in je treba privoščiti kaznjencem več mleka in maslobo in v prvi vrsti več zelenjave. Mesto črnega kruha bodo angleški kaznjenci uživali napol bel kruh, mesto pečenega mesa pa jim bodo dali v bodoče kuhano meso. V dobi enega meseca bo serviranih angleškim kaznjencem 18 različnih jedil. Med njimi bodo: goveja in svinjska juha, roast-beef, kuhano svinjsko meso, jagnjetina, gnjat, prikuhe in puddingi.

Kmalu bo boljše živeti v angleškem zaporu kakor marsikje drugje uživati zlato svobodo!

Pinedova straža

Pariški «Matin» poroča iz Newyorka, da so novo Pinedovo letalo Santa Maria II. že izkrcali v newyorskem pristanišču. Italijanski letalec bo z novim aeroplanom startal v Phoenix (država Arizona). Aeroplan je že sestavljen in pripravljen za vožnjo po zraku.

Letalec ima namero poleteti najprej radi vaje nad Newyorkom, potem ob obali ameriških Zedinjenih držav do južne Karoline. Če bo letalo brezhibno funkcioniralo, bo vzel smer proti Italiji. Ameriški fašisti so sedaj sami prevzeli stražo pri aeroplanu, ker se boje, da se ne bi zopet našel kak sovražnik fašizma, ki bi uničil aeroplan. Obrazovali so posebno četo, ki je oborožena z revolverji in bodali ter je pripravljena potolči vsakogar, ki bi se približal letalu s sumljivimi nameni. Tako se reprezentira fašistovska kultura tudi v zunanjem svetu s sredstvi, ki so ji pomagali do zmage v njeni ožji domovini.

Welsov roman

Na jesen 1927 se nam obeta izdaja Welsovega romana, ki ima za snov zadnjo angleško rudarsko stavko. Paralelno napoveduje pisatelji opis fašistične Italije. Junak romana, Filip Rowlands, bogat lastnik premogokopa, živi z mlado ženo v Ventimigiji. Kot idealist hiti ob izbruhu stavke v domovino, da pomaga preprečiti gospodarske težke posledice. Obupan in ogorčen pa vidi sebični nastop solastnikov rudnikov. Ta del romana je huda satira na Baldwinovo in Churchillovo politiko v času stavke. Končno zapusti Rowlands Italijo in se stalno naseli v Angliji, kjer ne sme pošten človek delati obstrukcije, če je domovina v resni politični in socialni nevarnosti.

Roman bo, kakor navadno vsa Welsova dela, poln politike, a bo imel tudi napeto dejanje. Nas bo pač najbolj zanimal prvi del knjige. Dejanje se odigrava v Mussolinijevi Italiji. Rowlandsova žena otme smrti neko žrtev faš-

stov. Odpelje namreč znanega politika na Francosko v ženski obleki kot svojo hišno. Roman bo kajpada imel velik uspeh radi svoje aktualnosti. Mussolini, ki rad čita Welsove knjige, se bo mogoče iz tega romana naučil kaj novega.

Sloni jamčijo za davek

Na Dunaju gostuje te dni znani cirkus Krone, ki se pripravljaja na turnejo proti jugu. Podjetje ima poleg drugih eksotičnih živali 24 slonov, ki so za občinstvo zelo privlačni. Kakor vsak cirkus, tako mora tudi podjetje Krone plačevati visoke davke. Na Dunaju je blagajnik zaostal s plačili in mestna občina si je znala zagotoviti izplačilo dolžne vsote na ta način, da je slone enostavno zarubila.

Zgodilo se je tako-le: Blagajnik podjetja se je dogovoril s dunajskim davčnim uradom, da bo podjetje plačalo pavšalni davek. Na podlagi tega obračuna je cirkusko podjetje pustilo vsoto 17.500 šilingov neporavnano. Davčni urad je namreč na lastno pest zvišal dogovorjeni denar in zahteval več kakor je bilo prvotno predpisano. Urad pa, ne bodi len, je šel zapečatiti slone in jih odpeljal. Kajpada lastniku podjetja to ni bilo baš všeč: nemudoma je velel odšteti novce, hkrati pa je vložil proti uradu tožbo, da se dožene, če je bila tirjatev upravičena ali ne.

Reklama na nebu

Zanimiv poskus sta napravila te dni dva nemška letalca nad Berlinom. Dvignila sta se visoko v zrak, da napravita poskus z reklamo nove vrste. Ko sta bila že dovolj visoko, sta vžgala rakete, nakar se je pojavil pod nebom napis v dimu «Halo Berlin!». To vrsto reklame so videli sedaj v Berlinu prvič. Pogodil jo je angleški major Savage, ki propagira svojo iznajdbo s dvema dvokrovnikoma ter služi s tem lepe denarje.

Zrakoplovi majorja Savageja so tako skonstruirani, da dosežejo veliko višino v najkrajšem času. Na krovu imajo posebne aparate s kemikalijami, ki začno spuščati belkast plin. Rakete so tako narejene, da se pojavi v zraku lahko vsaka črka in poljuben napis. Posebnost te reklame obstoji v pozornosti, ki fascinira gledalce. Oči morajo namreč ves čas napeto slediti formam plina, kajti vsaka črka kmalu zopet izgine. Seveda ni treba pripominjati, da je pogoj za uspešno reklamo te vrste ugodno vreme.

Palaca Društva narodov

Komite arhitektov Društva narodov v Zenevin je te dni pretresal načrte za zgradbo palače Društva narodov. Pred časom je bil namreč razpisan natečaj za zgradbo, v kateri naj bi imelo Društvo narodov svoj sedež.

Sestanku je predsedoval belgijski arhitekt Hortha; poročal je švicarski državljani Moser. Na njegova usta je izjavila jury, da ni med došlimi načrti niti enega sprejemljivega. Tekmovanja se je udeležilo 377 arhitektov. Dasi ni niti eden izmed njih vstregel zahtevam Društva narodov, vendar se bo med tekmovalce razdelilo 165 tisoč švicarskih frankov nagrad. Devet nagrad bo po 12 tisoč frankov; ostale nagrade so manjše. Glavne nagrade prejmejo: trojica Broggi, Vaccaro in Franz iz Rima; arhitekt Crissom iz Stockholma; Camille Lefevre iz Pariza; Corbusier in Jeanneret iz Pariza; Putitz, Klopheus in Schock iz Hamburga; George Labro iz Pariza; Fahrenkamp in Denecke iz Düsseldorfa; Flegenheimer iz Zeneve

Senzacija dneva! Slajni uspeh pri včerajšnji premieri! Velezanimivo!

STANLEY

(Pobesneli elementi)

Kolosalna filmska delo, posneto v srcu Afrike. — Tisoči senzacij. — Tempo. — Nape-to. — Pustolovno. — Levi, tigri, opice, sloni, krokodili, leopardi itd. itd. — Trgovina s sužnji. — Na dirajočih konjih v 120 metrov globoki prepad (izvrstna scena). — Rešena en meter pred strahovitim vodopadom. — Lavina. — Boj z deročo reko. — V krempljih okrutne krasne Sultane. — Sahara in strašni samum. — Končna nagrada za prestane muke, strah in nevarnost. — Srce polno ljubavi. — Prekrasni posnetek. — Izredna igra vseh sodelujočih. — Lepi igralci. — Senzacionalni velefilm «Stanley», daleč prekaša vse do sedaj prikazane. — Hitite, da ne zamudite!

Danes ob 3., 4.5., 6., 7.48. in 9.10.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

in Henot iz Pariza; G. Vago iz Rima. Nagradjeni so torej: trije Francozi, dva Nemci in dva Italijana, en Šved ter ena francosko-švicarska tvečka. Manjše nagrade so bile prisojene, dvema Nizozemcem, trem Francozom, dvema Nemcem, enemu Švedu ter eni italijanski tvečki. Nagrade tretje vrste so prejeli: dva Švicarja, dva Belgijca, en Italijan in en Danec ter ena francosko-švicarska firma. Denar je torej razdeljen, lastne palače pa Društvo narodov ne bo zlepa imelo.

Slavec na Norveškem

Slavec, ki bo v naših krajih kmalu začel drobiti svoje mile pesmi pod večer in v nočnih urah, je na Norveškem skoraj popolnoma neznan ptica. Prebivalstvo pozna tega božjega pevca samo iz knjig. Norvežani so napravili že nešteto poskusov, da bi se slavec pri njih udomačil; imeli pa so smolo, vsak poskus se je izjalovil in pič-pevec je v kratkem izginil.

Šele v prošlem letu se je pojavilo razveselivo znamenje, ki morda naznanja boljše upanje. Na polotoku Bygdö blizu Osla so slišali peti ptica, ki ga ni nihče zanesel na Norveško, temveč je sam priletel iz južnejših krajev. Ptica so opazovali in dognali, da je tip najsevernejših pevcev iz družine slavcev in da je prebival na Norveškem več mesecev. Norvežani sedaj z veliko pozornostjo pričakujejo, če se bo slavec oglašil tudi letos. Ta radovednost je tembolj utemeljena, ker so se doslej naseljevali slavci samo južnovzhodno od norveške obale, kjer se niso še nikoli poskušali udomačiti.

× 160.000 diamantov odkopanih! Južnoafriški minister za šume in rude je zadnjič poročal v parlamentu, da so na novih diamantnih ležiščih ob ustju reke Oranje doslej našli 160.000 demantov, ki se štejejo med najlepše, kar jih je dosedaj dala Južna Afrika.

× Kitajci prodajajo ženske po težil Sanghajski dopisnik londonskega «Observerja» poroča, da so kitajski komunisti, ki jim primanjkuje denarja, začeli prodajati svoje rojakinje, pa tudi belokozke — po

Mali iznajdljivec

— Od kod pa ta madež v zvezku? — Veš, ata, v šoli sedi poleg mene zamorec in mu je zadnjič tekla kri iz nosa!

„SPECTRUM“ d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII, Medvedova ul. 38, tel. 343
Zagreb, Beograd, Osijek, Središnjica: Zagreb
Zrcalno steklo, portalno steklo, masinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena vseh velikosti in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče vsteklevanje v med. Fina, navadna ogledala

Neutruieni

veseli

kadar so

Palma

pete na

čevljih.

„TOBLER“
slavita svetovna tvornica ČOKOLADE, BOMBONOV in KAKAVA prodaja že v 2000 prodalnicah v kraljevini. Konsumentom je podarila samo v letu dni preko 1200 lepin POKLONIL-PREMIJ.
Gener. zastopstvo in zaloga v Beogradu „OBROT“. Trgovacka. Telefon 31—89

Henri Bordeaux:

Vrnitev s plesa

Roger Damblave se je pred vojno največ ukvarjal z golfom in tenisom. Med vojno je bil častnik pri tankih in se je častno vedel. Poleti 1918 se je poročil z Mary Puygarde. Takrat je bilo njemu 28 let, njej pa 23. Ona je bila izmed najboljših igralcev tenisa, preden je postala prostovoljna sestra Rdečega križa v eni najbolj «chic» bolnišnic v Parizu.

Kmalu potem, ko so sklenili premirje, sta dobila otroka. Bila sta zelo bogata. Imela sta veliko, elegantno opremljeno hišo v Hochevi aveniji.

Vsak večer sta preživljala izven doma. Nikoli se nista vrnila domov pred drugo ali tretjo uro zjutraj. Hotela sta se, tako sta govorila, s plesom odškodovati za izgubljeni čas, to je, za vojno.

Nekega dne sta se po naključju vrnila pred polnočjo. Gospa Damblave je, kakor po navadi, preden je odložila klobuk in plašč, stopila v otroško sobo, da vidi, kako dete spi. A hip nato je vsa preplašena planila ven in glasno zaklicala:

— Roger! Roger! Nikogar ni!
Roger, ki se je že slačil, tega kar ni mogel verjeti. Ironično je dejal:

— Kaj se pravi, da nikogar ni? Kje pa je Gaston?

— Ni ga!
— Vendar ni sam odšel?
— Menda z dojiljo!

— Pojdi! Obadva bosta pri Zofiji.

Toda sobarice Zofije tudi ni bilo doma. Njena postelja je bila prav tako nedotaknjena, kakor dojilnica. Pozvonila sta v kuhinji in v skrajni napetosti čakala nekaj minut. Nihče ni prišel. Roger je nervozno odhitel po stopnicah in krenil preko vrta, pogledat v garažo, ali ni služinčad morda pri soferju. Sofer Jožef, ki ju je bil pravkar pripeljal domov, je stal pred garažo in je zlovoljno dejal Rogerju:

— Gospod, žalostni časi so to. Moja žena se ponoči potepa okoli.

— Kuharice tudi ni, je odgovoril Roger. Jožef, pojdiva vprašat vratarja.

Pri vratarju sta našla gospo Damblave objokano in vso obupano. Vratar, ki ga je bila pravkar zbudila, je osorno odgovarjal na njena vprašanja, češ da nikakor ni odgovoren za to, kaj se godi v hiši.

— Saj je vendar sobota zvečer! je dodal prepričevalno.

— Res, je pritrdil gospod Demblave. Toda kaj nam to mar?

— Gospod, vsako soboto zvečer od-

idejo vsi posli in nihče ne ostane doma.

— Kam gredo?

— Ne vem. V neki «dancing» na Wagramski aveniji.

— Izborni je vzkliknil gospod Damblave, kakor bi se veselil tega dogodka. Obrnil se je k soferju, rekoč:

— Pripeljite spet voz iz garaže. Popeljem se v Wagramsko avenijo. Ustavljali se boste pri vseh dancingih zaporedoma

— Toda, gospod, saj jih je cela vrsta.

— Kaj za to!

— Mislim sem, da pojdemo na policijo, se je začudila gospa Damblave.

— Policija nikoli ničesar ne najde, je odločno odgovoril Roger, ki je postajal v očeh svoje soproge nekakšen Sherlock Holmes.

Na Wagramski aveniji so brez uspeha pregledali dve ali tri nočna plesišča. Služkinji je bilo tu mnogo, a brez otrok.

— Vidiš? je dejal Mary, ki je znova začela obupavati. Kako si moreš misliti, da je dojilja vzela otroka seboj na tak kraj? Ugrabili so nam ga! Oj, Gaston! Moj ubogi mali Gaston!

Zjokala se je in začela soprogu očitati večno ponočevanje, kakor da bi jo bil on silil k temu. Med tem se je bil avtomobil čez petdeset metrov zopet ustavil ob robu pločnika. Mnogoštevil-

ne električne žarnice v raznih barvah so naznanjale zabavišče. Gospod in gospa Damblave sta plačala vstopnino in vstopila na plesišče. Iz sosednje sobe pa sta v svoje najčiste začudenje začula otroško kričanje.

— Gaston! je vzkliknila Mary in odprla vrata sobe. Roger je stopil za njo. Nudil se jima je kar neverjeten prizor. Na žimnicah in preprogah se je valjalo kakih dvajset majhnih otrok. Nekateri so mirno spali, drugi so se igrali s pajaci in lutkami, tretji so jokali in kričali. Pazila je nanje dama z globoko izrezano svetlo bluzo, ki je takoj stopila k prišlecema in vprašala:

— Katero številko, prosim?

Med tem je bila gospa Damblave pregledala decp in našla svojega Gastona. Vzneseno ga je poljubljala in pritiskala na srce. Jokala je, a to pot od veselja. Toda strežnica jo je pri tem hladno prekinila, rekoč:

— Kakšno številko!

— Kakšno številko? je vzkliknil Roger.

— Garderobno številko. Brez številke ne dobite otroka. Kakor vidite, ima ta št. 15. Ali imate št. 15?

Gospod Damblave jo je hotel osorno odriniti in je dejal:

— Pustite naju pri miru s svojo šte-

vilko! To je naše dete, ki smo ga iskali in našli.

— Če je to vaše dete, dajte mi številko.

Ker je vse kazalo, da hočeta Roger in njegova soproga, s silo onesti Gastona, je strežnica odprla vrata v plesno dvorano in zavpila na ves glas:

— Številko 15 mi hočejo ukrasti!

Na ta klic so tri ženske sredi živahnega tanga ostavile svoje kavalirje in pridrle v garderobo. Bile so dojilja, sobarica in kuharica. Prihitele so številki 15 na pomoč in so se nepričakovano znašle pred gospodom in gospo Damblave. Ta, stiskaje sina na svoje dekolirano srce, je divje vzrojila:

— Tako ga varujete! Opuščam vas vse tri!

Izprva niso vedele, kaj bi dejale. Nazadnje je odgovorila kuharica, ki je bila najbolj pogumna:

— Saj ste videli, milostiva, da je bil v dobrih rokah.

— Seveda!

— Dokaz, da ga niste mogli vzeti, čeprav ste ga hoteli. Milostiva morda ne veste, da je to prvovrsten lokal.

— Seveda! je vzkliknil Roger.

— Gotovo! Ima garderobo za otroke, s številkami, kakor pri soarejah visoke družbe.

Kraljestvo mode

Geometrični liki v sodobni modi

Modno stremjenje naših dni stremi za ustvaritvijo preprostejših oblik in hoče obleko prilagoditi vsakdanjim potrebam. Na ta način je zmagala temeljna modna ideja naših dni: preprostost in enostavnost v liniji. V tem praktičnem okvirju je treba nališpati in okrasiti obleko z vsemi možnimi okraski in fantazijami, da dobimo tisto modno enoto, ki je potrebna za dražestno žensko oblačilce.

Ta kraj dosežemo s primerno kombiniranimi sestavki, borti, raznovrstnih robov in našivov, s pliseji in gubami ter končno z izdatno uporabo geometričnih motivov. Modni saloni uporabljajo geometrične like: trikotnike, četverkotnike, pravokotnike, kroge in druge v čedalje večji meri. Nazoren vpogled v to novo modo nudi slike naših modelov.

Prva skica: Preprosto elegantna suknena obleka s trikotnimi in četverkotnimi našivi. V sredi je krilce razgibano z daljšo gubo.

Druge skica (v ozadju): Decentni suknjeni plašč z vzporednimi našivi, ki se križajo v trikotniško ornamentiko.

Tretja skica: Elegantna popoldanska obleka iz črnega, svilenega, z gubami opremljenega krilca in iz belega četverkotno krojenega žemperja. Okras tega žemperja tvorijo vzporedne, prečno našivane črte. Mož: ne so tudi druge skladne barvne kombinacije.

Četrta skica: Popoldanska obleka iz žoržete ali kitajskega krepa. Gornja partija obleke je gladko krojena in se odlikuje samo s svojevrsnimi našivnimi efekti geometrične oblike. Krilski del obstaja iz gostega pliša.

Peta skica: Četverkotni izrez, ki se čedalje bolj uveljavlja, uvaja ostale linije in jih zaključuje v gornji partiji. Obrazec učinkuje navzlic regularnim črtam prav decentno in se prilaga predvsem mladostnim oblikam.

Dobi se povsod, koder cenijo dobro in zdravo pijačo, kjer ga še ni, naj se ga takoj naroči pri tvrdki **LOVRO SEBENIK**, žganjarna in rastlinska destilacija Ljubljana VII.

Pleteno potno obleko

je treba skrbno in primerno sestaviti, ako naj ustreza svojemu namenu. Najpripravnejši so pleteni žemperski modeli, zlasti če so

kombinirani s primernimi barvami. Tudi plisirana krilca obdržijo svoje oblike, ker pliseji v tem slučaju niso likani, temveč tvorba posebne pletine tehnike. K tej obleki se prilaga pleten, kariran plašč in končno tudi pleten, z resami okrašen šal. Na pot jemljemo vsekakor samo mehak klobuček.

Dežniki ali solnčniki,

ki so sedaj v modi, so popolnoma izpodrinili starokopitni, črni dežnik naših tet in starih mamic. Nevtrarno barvani dežnik ali

solnčnik se rabi za vse vremenske prilike, tako da postaja neodoljiv rekvizit modno oblečene dame. V rabi so predvsem olivnaste, bež, peščene in druge barve. Zadnje modne novosti so se seve polastile tudi dežnikov. Na naši sliki vidimo ročaj iz kačjega usnja, dežnikov rob pa je garniran s svilo.

Skoraj bo čas kopanja.

Tvrška

T. EGER, Sv. Petra cesta šte. 2,

bo preskrbela letos ljubljanskim kopalcem prav čedne in kometne kopane čepice, ki so že dospele obenem s kopalnimi kostumi in čevlji. Cene malenkostne.

Radio

Izvilleček iz večernih programov

DUNAJ (517 m 7 kw), PRAGA (349 m 5 kw), STUTTGART (379 m 10 kw), FRANKFURT (428 m 9 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (449 m 12 kw), LANGENBERG (468 m 60 kw), BERLIN (484 m 10 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw).

Nedelja, 8. V.
DUNAJ 18.05: Komorna glasba. — 1. Goldmark: Godalni kvartet v B - duru, op. 8. — 2. Mendelssohn: Godalni kvartet v Es - duru, op. 12.
20: K. Goetz: »Ingeborg«. Veseloliga v 3 dejanjih.

PRAGA 20.40: Orkestralni koncert.
STUTTGART 20: Mešan večer.
FRANKFURT 19: Joh. Strauß: »Dunajska kri.« Opereta v 3 dejanjih.

BRNO 20.30: Orkestralni koncert. (Prenos iz Prage.)

RIM 21: Odlomki iz Bellinijeve opere »Norma«.

LANGENBERG 19: Mati v poezijah.
20.30: L. Jessel: »Schwarzwalder dekle«. Opereta v 3 dejanjih.

BERLIN 20.30: Poljudni orkestralni koncert.
VARŠAVA 20.30: Večerni koncert s sodelovanjem orkestra.

Ponedeljek, 9. V.

DUNAJ 20.05: Avstrijski pesniki. — Artur Schnitzler.

21.05: Večer narodnih pesmi. (Zbor in solisti.)

PRAGA 20.40: Koncert. — 1. Beethoven: Trio v G - duru, op. 87. — 2. Novak: Pesmi. — 3. Caramello: Španska suita.

STUTTGART 20.15: Simfonični koncert. — 1. Schiller: »Elektivski praznik«. Godba M. Schillingsa. — 2. Schumann: IV. simfonija v D - molu.

FRANKFURT 20.15: Komorna glasba. — 1. Brahms: Klavirski kvartet v G - molu, op. 25. — 2. Schuman: Klavirski kvintet v Es - duru, op. 44.

BRNO 19: Orkestralni koncert. — 1. Kreutzer: »Nočni tabor v Granadi«. — 2. Bizet: »Orlezijsen«. — 3. Brahms: Valček. — 4. Michaelis: Turška straža.

RIM 21: Velik koncert instrumentalne godbe.

LANGENBERG 20.30: Koncert. — Wagner, Sassen, Mendelssohn, Sarasate, Liszt, Verdi, Dopler, Rosenkranz, Ziehrer.

BERLIN 20.30: Predavanje in recitacije iz Hauptmannovih dram.

21.30: Pevski večer.

VARŠAVA 20.30: Komorna glasba. — 1. Händel - Halvorsen: Passacaglio. — 2. Mozart: Duo za violon in alt. — 3. Beethoven: Septet v Es - duru, op. 20.

Torek, 10. V.

DUNAJ 20.05: Zabaven večer. Solisti in orkester.

PRAGA 20.40: Koncert orkestra na pihala. 21.35: Orkestralni koncert. — 1. Gillet: Ples luk. — 2. Provanzik: Poloneza v D - duru. — 3. Strauß Ilustracija. Valček.

STUTTGART 20: Samartine: »Spaho«. Z zbori H. Riemanna in godbo L. Lacombe.

FRANKFURT 20.15: Operetni komadi. 21.15: Zabaven večer.

BRNO 19: Komorna glasba. — 1. Haydn: Klavirski trio v C - duru. — 2. Mozart: Rondo. — 3. Beethoven: Klavirski trio v B - duru.

20.40: Tri arije iz čeških oper. Nato koncert vojaške godbe.

RIM 21: Prenos iz gledališča.

LANGENBERG 20.15: H. Müller - Schloesser: »Wibblovo vstajenje«. Komedija v 3 dejanjih.

BERLIN 20.30: L. Thoma: »Kolajna«. Komedija v 1 dejanju.

VARŠAVA 20.30: Večerni koncert.

Sreda, 11. V.

DUNAJ 20.05: Komorna glasba. — 1. Beethoven: Godalni kvartet v A - molu, op. 132.

21.05: R. Schumannove balade: Hidalgo, Vojak, Glumači, Iskalci zakladov, Belzazar, Tihotapec, Spomladanski izlet, Ubogi Peter, Grenadirja, Potem lahka večerna godba.

PRAGA 20.40: Mešan večer. — 1. Delibes: Coppelia, Sulta. — 2. Sansoni. — 3. Fucik: Pesem brez besed, Skandalouse, Simfonija. — 4. Sansoni. — 5. Ziehrer: Petje in ples. — 6. Gilbert: Zlati čas prve ljubezni.

FRANKFURT 20.25: M. Maeterlinck: »Agla-vaina in Selysetta«. Tragedija.

Dobro jutro

polepša Vas

ELIDA

CREME DE CHAQUE HEURE

neobhodno potrebna vsaki dami. Koža jo takoj upija. Osvežuje in daje koži barvo alabastra. Ona je zmeraj nevidljiva, deluje vedno.

Vzemite jo vsako uro — ona je tajnost lepote.

Senesveti, nemaže

Krema medlo prirodne barve

BRNO 19: Orkestralni koncert.

20.30: Operne arije. — 1. Leoncavallo: Glumači. — 2. Verdi: Aida. — 3. Bizet: »Carmen«.

RIM 20.45: Vokalni in orkestralni koncert.

LANGENBERG 20.15: A. Čehov: Snubitev. Burka v 1 dejanju.

21: Pomlad. — 1. in 2. P. Mania: Pomladanski prolog za orkester. 3. Goldmark: Spomladi. Uvertura za moški zbor, 4. rove in klavir. Ild.

BERLIN 21: Orkestralni koncert. — 1. Mozart: »Don Juan«. (Uvertura.) — »Carobna piščalka«. — 2. Adam: Variacije na Mozartove teme. — 3. Mozart: Nemški ples. — 4. Iz opere »La Traviata«. — 5. Delibes: Izvirek. Sulta.

VARŠAVA 20.30: Večeren koncert.

Četrtek, 12. V.

DUNAJ 20.15: Schumann: »Rožino romanje«. Pravljica za soliste, zbori in orkester.

21.30: Salonska glasba. (Izjava komorni kvartet.)

PRAGA 20.40: Koncert Smetanovih skladb. 1. a) Koncertna etuda v E - molu. b) Na češkem. c) Sanje. — 2. Pesmi. — 3. Transkripcija pesmi »Radovednež«. — 4. Trio v G - molu, op. 15.

STUTTGART 20: Poljudni koncert

FRANKFURT 20: Fragmenti iz nemških oper.

BRNO 19.15: Schnitzler: »Ljubimkanje«. (Prenos iz Narod. gledališča v Brnu.)

RIM 20.45: Koncert italijanske glasbe.

BERLIN 19.30: J. Offenbach: Hoffmannove pripovedke.

VARŠAVA 19.15: Prenos iz Poznanja.

Petek, 13. V.

DUNAJ 20.05: Kálmán: »Jesenski manevri«.

PRAGA 20.40: Koncert. — 1. Weber: Carostrelec. (Uvertura.) — 2. Spohr: Prvi stavek koncerta št. 9. — 3. Ambrosio: Spleen, op. 5. — 4. Čajkovskij: Capriccio italijan. — 5. Bizet: Roma. II. Sulta.

FRANKFURT 20.15: Koncert madrigalnega pevskega zbora.

21.15: Koncert simfoničnega orkestra.

Mozartova prostozidarska glasba: 1. Mauriške žalostinke. — 2. Majna prostozidarska kantata v C - duru. — 3. Simfonija v C - duru, št. 36.

BRNO 20: Skladbe moravskih komponistov. — 1. Janaček: Sulta za godalni orkester. — 2. Kvapil: Pesmi. — 3. Chlubna: Sulta za godalni orkester.

BERLIN 20.30: 200 let orkestra. Brahms. — 1. Variacije na Haydnovo temo, op. 56 a. — 2. Klavirski koncert v B - duru, op. 83.

22.30: Nočni koncert. (Orkester in sopran.)

VARŠAVA 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz varšavske filharmonije.

Sobota, 14. V.

DUNAJ 19: Goldmark: »Kraljica Sabac«. Opera v 4 dejanjih. (Prenos iz dunajske Državne opere.)

PRAGA 20.40: Večerni koncert, potem opereta.

STUTTGART 19: Prenos slavnostnega koncerta iz mestne katedrale.

FRANKFURT 20.15: Operni večer. 21.15: Pevski koncert moškega zbora iz Mainz.

BRNO 19: Orkestralni koncert. — Kretzmer, Sibelius, Sinding, Salo.

RIM 21: Prenos iz gledališča.

LANGENBERG 19: Komorna glasba radiofonskega tria.

20: Slavnosten koncert moškega pevskega zbora »Frohinn«.

VARŠAVA 20.30: Večerni koncert lahke glasbe.

Prednosti superheterodinih sprejemnikov

Radi velikega števila radioimisijskih stanic v Evropi prekrivajo se njihove frekventne vrpce, tako da navadne sprejemnice s 3 ali 4 cevni ne morejo več razdvajati posrednih stanic. Treba je poiskati metode, ki omogočajo da se frekventne vrpce razširijo in omogoči »selektivno« prejem. Superheterodini rešujejo odlično ta problem, ker pretvarjajo kratke valove stanic v dolge, ter n. pr. pri diferenciji od 5% v frekvenci 20 krat razširjajo valovno vrpco. Odtod velika selektivnost teh prejemnikov. Nadalje imajo prednost pretvarjanja prejetih valov dolge ter da se pojačevanje dolgih valov v visoki frekvenci da bolje in popolneje izvesti. Poleg tega delajo te sprejemnice z okvirno anteno in odpade vsa inštalacija z visoko anteno.

Superheterodini »TUNGSRAM« imajo poleg teh prednosti tudi močnejšo povišanje pojačevanja glasu s posebnim kontrolerjem. Popolni kovinski ožkop na naredi sprejemniko neobčutljivo na vnanje uplive. Specijalne ameriške »WE-CO« cevi osiguravajo čist sprejem in popolno izkoriščanje energije prejetih valov.

„Van Kaster“ kakao

hranljivost in milina okusa nedosegljiva.

— In kolikokrat ste že naredili tako? je vprašal Roger.

— Vsako soboto.

— Vsako soboto je bil moj sin tu? je ogorčeno vzkliknila gospa Damblave.

— Odložili so ga v garderobi, je dodal njen sprog, kakor dežnik ali palico.

— O, mnogo skrbneje! je ugovarjala dojilja.

Sobarica pa je dodala:

— Milostiva gospa in gospod sta šla redno vsak večer z doma in sta pustila Gastona samega. Mi smo pa šli vsak teden samo enkrat z doma in smo vedno vzeli Gastona seboj.

Vsa družba se je vrnila domov. Spotoma se je pa gospa Damblave premislila, zakaj vedela je, kakšen križ je z novo služnčadjo. Postavila je tale pogoj:

— V soboto zvečer bom ostala pri Gastonu jaz s svojim sprogom, za ostale dni mi pa morate obljubiti, da ne pojedete z doma.

Ker so služkinje to obljubile, se je vse srečno končalo. To je pa tudi vzrok, da gospod in gospa Damblave od tistih dob nikoli ne sprejmeta povabila za soboto zvečer.

(Iz francoščine P.V.B.)

Mordax:

Materinski dan

Viktor Medved, profesor Lednik in Radivoj Slavec so žulili zofo v oknjaku naše kavarne ter uživali solnce prelepega majnikovega dopoldneva. Majnikovega in še nedeljskega povruha!

Toda politična kost je bila danes kmalu ogolodana.

»Kaj bi čenčala,« je razsodil profesor Lednik, naš učenjak, ki razpravi o vsaki stvari samo z vidika trezne pameti. »Vojne to pot ne bo. Če pa pridejo Lah, jim napišemo nekaj stvarnih pripomb na... že veste kam... In jih pošljemo s takim rezultatom domov. Jaz bi dejal, da bo ta živi rokopijs jako obsežen in zelo poučen zanje.«

»Nu da,« je popustil Medved, materialist in trgovska glava, čeprav živi že od rojstva v bogudopadljivem stanju večne insolventnosti. »Zastran Lahov no da. Naš dinar ne kaže, da bi se mu hlače tresle pred njimi. Toda notranje prilike! Gospodarska kriza je vendarle fakat, ali ne? In pa ta protustavna vlada. Težke stvari, težke stvari!«

»Molčita že o Lahih, o Ladi, o dinarju o liri!« se je uprl naš blagi Radivoj Slavec. »Da le morete zaprav-

ljati to divno jutro s takimi pustotami. Pogleda: kak božji solnček! In pa to krasno, čisto nebo. Kostanji — pesnik bi postal. O nežnem spolu niti ne govorim: krila so zdaj že tri prste nad kolena in bodo, če Bog da, kmalu še krajša. Človek bi se vendar maice zamislil... zasanjal o čem prav posebno lepem in dobrem... Z eno besedo — oh!...«

Vzneseno je segel z rokami nekam v zrak. In da bi dal prijateljska ngeta, je neutegoma zasanjal, vrag si ga vedi o čem prav posebno lepem in dobrem. Vsi trije so tehtno pomolčali.

In se jim je zdelo, da je vobče nekam tesnotno danes. Skozi okno si videl ljudi, kako so v širokem loku zavijali mimo vogala. Morda je stal tam rjoveč lev, ki išče, koga bi požrl. In so se ga bali, knopak. Vsak bi se ga bal.

»Saj sem vedel,« se je oglasil Lednik, zloviljno gledaje v »Jutro«. »Materinski dan bo. Neverjetno, kako so ljudje plodoviti s temi prireditvami za oblačanje žepov.«

»Zdaj, ko ni Šavnika, bodo pa »dnevi« je zagodrnjal Medved z basom pravične nejevolje. »Dan za dnem, dan za dnem: vsak dan bo »dan«.

»Sram vaju bodi!« Tenorček Radivoja Slavec je trepetal od ogorčenja.

»Materinski dan, pa take opazke! Ali res ne čutita svetosti te besede? Oh, živ iljudje, pa so im srca kakor sevrknjeni lanjski krompirji...«

»Pustimo srca,« je oporekel profesor. »A poezije jaz v tej stvari ne vidim. Vobče ne vem, čemu je treba, da zalivajo... nu, priznam, koristna javna prizadevanja s to sentimentalno omako... Kaj pa je materinstvo? Prirodna posledica prirodnih dejstev, nič drugega ne. In vse, kar sledi pozneje, je nujnost. Toliko smeš vendar pričakovati od ženske, da ne zavrne bitja, ki ga je spravila na svet.«

»Tu ni govora o kaki svetosti,« je pritegnil ogorčeni Medved. »Kaj je mati, prosim. Samica, ki...«

»Ne glede na to, da preti zemlji preobledenje,« je nadaljeval Lednik. »V bolj prosvetljeni bodočnosti bo materinstvo najbrže državnih monopol in bo priznано samo z banderolo. Brez banderole bo prestopek po paragrafu tem in tem.«

»Bogokletstvo!« Radivoj Slavec se je s studom prevrgel na sedežu. »Vsaj na svoji lastni materi bi pomislila, cinični!«

»Vsako vprašanje je treba presojati s hladnim razumom,« se je branil profesor. »Saj ne pravim, da matere ne bi

zaslužile pomoči. A čuvstev in milijonkrat prežvečenih fraz ne priznam.«

»In tudi,« je vzkliknil Medved, »koliko pa je ljudi, ki jim je storila mati dobroto ko jih je rodila na ta preklicani svet? Nadejam se točnega in poštenega odgovora!«

»Evo ga: naj bo življenje sladko ali grenko, ne ti, ne on, ne jaz se ne bi hoteli ločiti od njega. S strastjo se oklepaš življenje, z obupom ga braniš, kadar je v nevarnosti, pa naj ne bi častil nje, ki ti ga je dala?... Ničesar, kar doživi človek lepega, velikega in strašnega, ne zanosa misli, ne zadoščenja dejanja, ne blaženstva upov, prav ničesar ne bi imeli, da ni bilo mater, ki so nas rodile!... Zato pravim: najsvetejše in najbolj vzvišeno, kar poznam, je mati... je materinstvo!... Vidva pa — kakor hočeta.«

Spet so pomolčali. Medvedu in Ledniku je bilo na tistem nerodno, ker seveda nista mislila tako natanko zares. Čez nekaj časa je vprašal profesor v zadregi:

»Ali bi šli kam na kaj, moža Galileja?«

In so vstali, da bi šli kam na kaj. Stopili so na ulico. In glej, tisto, kar je stalo na vogalu in strašilo dobre ljudi, da so v širokem loku uhajali mimo

MATERINSKI DAN

v nedeljo, dne 15. maja

Prihodnjo nedeljo, 15. maja se bo vršil v počaščenje mater vse Jugoslavije po vsej državi Materinski dan, ki ga priredijo v Narodnem ženskem savezu včlanjena ženska društva skupno s Pomladom Rdečega križa. To je prvič, da se pri nas hkratu v vsej državi praznuje ime matere in se manifestira zasluženo priznanje in spoštovanje za veliko, požrtvovalno in nesebično ljubezen matere do rodbine, človeštva in države.

Združeno slovensko žensko v Ljubljani priredi v proslavo Materinskega dne že 14. t. m. ob 20. na univerzi javno predavanje. Predava arhivar ljubljanskega gledališča gosp. Ciril Debevec o materi Ivana Cankarja. V nedeljo, 15. maja pa predavata v dvorani Mestnega magistrata ob 11. dopoldne še gg. Mira Engelmannova in Al. Štebija o delu matere, njenem pomenu v obitelji in družbi ter o njenih pravicah in dolžnostih z ozirom na zakonik.

Dopoldne 15. maja se bo vršil Cvetlični dan v korist siromašnih mater ter v počaščenje mater vobče. Mož, sin, hči: kupite in ponosite materi cvetko v priznanje njenih zaslug v vidni znak vaše ljubezni — ako je ni več med živimi, ponosite kito cvetja na njen grob!

15. maja popoldne je v Tivoliju mladinska prireditve. Sodelujejo ljubljanske osnovne, meščanske in srednje šole. Vstop je prost.

Edino čustvo

Edino čustvo, ki ni priučeno, je ljubezen matere do otroka. Zavest, da je otrok sam zase nič, da je njegov razvoj povsem odvisen od nas mater, nas navdaja z blaženostjo ter nas končno dviga in vzpodbuja do skrajnih žrtv. Materinsko srce uživa mo, ko vidimo, da se nam otrok zdravo razvija. Materinski ponos nas ogreje, ko naši otroci prodirajo v življenje in dosega uspehe. Ti trije momenti: ljubezen, srce in ponos materinstva odtelajo vso skrb, žalost in pezo usode, ki ni nobenemu mislečemu in čutečemu bitju prihranjena.

Slovenec odklanja formalnosti in ne išče svojim globokim čustvom izraza z zunanjimi gestami. Prepričana pa sem, da v njegovem srcu prav tako visoko klije ljubezen in spoštovanje do svoje roditelje, kakor pri drugih narodih.

Seveda je tudi dolžnost nas žena, nas mater, da s svojimi deli dokazemo upravičenost tega spoštovanja.

Franja dr. Tavčarjeva.

Praznik materinstva

Materinstvo je bilo doslej skrito v skromnem, tišem zatišju družine. Skrb za materinstvo je doslej po večini nosila najmanjša biološka in socialna celica — družina, čustvene vrednote materinstva so bile individualne, srca otrok so pela slavospeve materam. Že nekaj desetletij pa se pripravljamo preokret v pojmovanju in ocenjevanju materinstva. Vedno bolj in bolj se uveljavlja materinstvo kot javna, družabna, socialna funkcija. In s tem, da se materinstvo širi

— tisto, glej, ni bilo rjoveč lev, ampak dvojica prijaznih deklic z nabiralnikom. Preden so se možje Galilejevi osvestili, kako in kaj, sta jih že zajeli medse in sta zaprosili:

»Za uboge matere... prosiva, gospodje!...«

Nu kakopak, kdo bi se mogel ustavljati! A mimo tega: Lednik se je mahoma pomnil obrazil. Že davno mrtvega, ki se je sklanjal nad njegovo posteljo v neki blagi, skoro že pozabljeni minulosti — in ga je obšlo tako, da ni segel v tisti žep, kjer je imel spravljen drobiž, ampak v drugega, kjer so bili kovači... In Medved godrnjač je v duhu zagledal svoj dobro, staro medvedko, ki ga je bila izpustovala in dohranila s krvjo svojih žil in s kruhom od svojih ust — ne po knežje, Bog ve, da ne, a vendar bolj, nego je mogla, bi človek dejal! In je pomislil, da tovari v listnici dva papirčka, posebej, čisto posebej, ki jih je hotel drevi raztopiti v vino... Evo, otroka, vzemita jih... v dober namen in v pozdrav medvedki čez hribe in doline!...

Kako pa sta se zavzela bogokletna činika, ko sta se z olajšanim srcem ozrla po tovarišu! Blagi, idealni Radivoj Slavec je bil med oplenitvijo njunih žepov prenesel svoje čiščenje do ma-

terinstva na drugi trotoar in ju je potuhnjeno čakal pred vrati gostilne...

»Oho,« ga je vprašal Lednik, »ali nisi ničesar odrinil?«

»Nisem mogel, več, same dinarje imam v žepu, nič tistih po petdeset par... Pozneje bom, ko zmenjam.«

»Mm,« je zagodel Medved, »man! Čuvstva in ideali so bogme znamenita stvar na tem svetu...«

Kaj naj ti še rečem, dragi Slavce? Zapiši si besede Radivoja Čitavca v srce, ker so lepe in do pičice resnične; stori pa rajši po zgledu onih dveh. Zakaj naše uboge matere ne potrebujejo čuvstev in idealnih besed kakor misli Radivoj Slavec. O ne. Naše matere potrebujejo čisto materijalističnih, kar najbolj prozaičnih dejanj!

Dobra mati se raduje s skrbjo. Ko danes slavimo matere, slavimo jih s skrbjo za materinstvo!

Prof. Al. Zalokar.

Materi

Mati! Dan 15. t. m. je Tebi posvečen! Kako rad bi ti povedal nekaj, kar bi Te dvignilo in razbremenilo, toda slavospev na Te bo izvenel zopet v delo in dolžnost.

Dom in rodbina je Tvoje glavno torišče. Na zunaj sicer skromno, toda od Tvoje dela tu notri zavisí moč naroda in njegovo zdravje, npravnstveno življenje naroda in njegova srčna kultura. Toplo srce, bister pogled, spretna roka in vsikdar in na vse strani radodarnost, to so vsake matere najlepše čednosti.

In vendar, kako malo cenimo Tvoje delo, Tvoj trud, Tvojo skrb! Pa to Te naj ne plaši! V tem pogledu je Tvoj poklic enak najidealnejšemu poklicu, onemu umetnika. Tudi Ti si umetnica, katere glavna naloga je, oblažiti čustva, oplemeniti človeštvo. Praktična stran Tvoje gospodinskega poklica ni vse, važen je duh, važna je v hiši Tvoja duša in to ustvarja Tvoje udejstvovanje, ki ga šele prav spoznamo, ko smo Te za vedno izgubili.

Ravnatelj Anton Jug.

Moja mati

Blíža se praznik vseh mater, ko se po vsej Evropi za en dan ubero vsa srca dobrih otrok v grandiozno harmonično simfonijo z glavnim motivom: »Hvala, hvala Ti, majka!«

Z veselim čustvi, a z boleščjo v srcu tudi jaz mislim na Te, mati moja. Dolga, težka, strašnih muk polna je bila Tvoja pot pod križem na Kalvarijo. Po vedrih, radosti, ljubezni bogatih mladostnih letih si izgubila dobrega, zvestega zakonskega tovariša, mojega očeta. Še čisto mlado, cvetočo v zdravju in sreči Te je naskočila zla usoda in Te mahoma pahnila v brezno najtemnejših

terinstva na drugi trotoar in ju je potuhnjeno čakal pred vrati gostilne...

»Oho,« ga je vprašal Lednik, »ali nisi ničesar odrinil?«

»Nisem mogel, več, same dinarje imam v žepu, nič tistih po petdeset par... Pozneje bom, ko zmenjam.«

»Mm,« je zagodel Medved, »man! Čuvstva in ideali so bogme znamenita stvar na tem svetu...«

Kaj naj ti še rečem, dragi Slavce? Zapiši si besede Radivoja Čitavca v srce, ker so lepe in do pičice resnične; stori pa rajši po zgledu onih dveh. Zakaj naše uboge matere ne potrebujejo čuvstev in idealnih besed kakor misli Radivoj Slavec. O ne. Naše matere potrebujejo čisto materijalističnih, kar najbolj prozaičnih dejanj!

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarstvo, naj naroči le pri

Ivan Martinc,

obniti slikar in pleskar, LJUBLJANA, Poljska cesta 20

— Konkurenčne solidne cene! —

skrb. V življenski borbi neizkušena si ostala z nedoraslo deco osamljena, brez sredstev, jedva s peščico zvestih prijateljev.

Ali obupovala nisi, Voljina si vzela križ nase, vsa prevzeta od močne volje, da hočeš biti poslednji svoji deci oče in mati v eni osebi. Živeti, delati, najti potov in sredstev, ki naj dovedejo nas vse do jasne bodočnosti, je bil poslednji edini Tvoj cilj. O, pogumna, energična in vztrajna si bila kakor malo-kateri mož!

V duhu duše polna, skrb in strahu, si nastopala samozavestno in ponosno, vedno čuteča se damo in se zavedajoča svoje odgovornosti in materinske dolžnosti, nikoli ne pozabljajoča na čast in ugled očetovega imena. Ničesar zase, a vse za nas, petero ne-bogljencev Ti je bilo geslo, s katerim si, čisto blede, bedna, užaljena, korakala stisnjenih zob in pesti skozi viharje življenja.

O, mati, koliko in koliko noči si prečula in trepetajoč razglabljala, kje najdeš sredstev, da svojo deco dostojno nahraniš in oblečeš ter primerno izošlaš! Koliko solz si potočila, o mati! v črni nočeh brez zvezd na nebu in brez besed prijateljske utehle! Podnevi pa je bilo Tvoje lice mirno veselo. Samo trnje in ostro kamenje je bilo na Tvoji življenski poti, a Tvoje oči so se smehljale na nas in Tvoje besede so nam bile le dobrota in ljubezen.

Zlata, lunaška moja mati, siročica! Spominjam se, kako so Ti kakor udarci z bičem padale na dušo tožbe in očitki filistrozno koraknih profesorjev, nikdar zadovoljnih s Tvojimi sinovi, silajno nadarjenimi, zato pa tudi objestno živahnimi dečki. Kako mučna, poniževalna Ti je bila vsakokrat pot k ljudem, ki niso imeli razumevanja za izbruhe prekipajočih talentov in ljubeznive otroške lehkostnosti! O, trpka, mati!

Skozi šibe malomestne ozkosti in birokratske čemernosti si hodila in udarci so Te skeleli čisto nezno. Premalo smo se takrat zavedali Tvoje težkega življenja, premalo hvalečnosti je bilo v nas! — Toda ugledila se je pot, sonce je pogledalo izza oblakov in je posijalo zopet tudi v Tvoje življenje, mamica. Dovolj je bilo hudega, zaslužila si, da Ti zasine vsaj nekaj jasnih dni.

Ali bilo jih je malo... in zgrnila se je na Te nova črna noč. Približala se je smrt in ugrabila sina, ki je nam stavlja največje nade vsa obitelj... A tudi to še ni bilo dovolj. Izpiti si morala kelih do dna... O, mati, s sedmimi meči prebodena, koliko si utrpela, ko si klečala ob smrtni postelji že drugega svojega sina! Dva sina, oba v cvetu moške dobe!

Zopet so tekli potoki solz bolesti in tuge, a močna, nezlomljena, kakoršna si bila vedno tudi ob najkrušnejših udarcih usode, si stopala visoko dvignjena glave dalje. Še večjo ljubeznijo pa si se odklenila, ki smo Ti ostali mati!

Premešale so borbe, utihnilo so viharji. Jesen Tvoje življenja je topla, mila, dobra kakor si bila vedno topla, mila in dobra Ti, mati!

Danes, v svojem 77. letu gledaš z zadoščenjem in zadovoljstvom nazaj: delala si, trpela se življeno in — zmazala. Tvoji otroci, vnuki in pravnuki se v globoki ljubezni in hvalečnosti klanjajo usodi, ki jim je naklonila redko srečo, da Te imamo med seboj še zdravo, krepko, živahno.

In v harmonični simfoniji, ki jo pole in svira materam po Evropi na milijone otrok, naj se čuje tudi naš glas: Hvala, hvala Ti, majka naša!

Minka Govekarjeva.

Ko ji je umrla mati

Prijatelj, vrnila sem se pravkar od materinega pogreba.

Zakaj smo ljudje tako čudni, da prav prav šele takrat spoznamo, kaj nam je bila mati, kaj je pomenila za nas, ko je za vedno zaprla oči? Zakaj šele takrat razumemo in vemo, kako dobra nam je bila, kako nas je ljubila in kako je za nas trpela? Zakaj jedva takrat, ko je prepozno, uvidimo, kako nam je bila najbližje bitje na svetu, medtem ko smo si včasih domisljali, da nas sploh ne razume? Pa je vendar ona edina, ki nas je ljubila najdlje in najvtrajnejše. Ljubila nas je še prej nego smo se rodili, do poslednjega svojega diha je mislila na nas in nam je želela srečo.

Iz njenega telesa smo vznikli, dala nam je kri svoje krvi, dala nam je in negovala, dokler smo bili še majhni in slabotni. Vsako drugo razmerje med ljudmi se lahko izpremeni: ljubezen in prijateljstvo lahko preneha, mož in žena se lahko razide in zapusti drug drugega, kakor da se nismo nikdar poznala, ali mati ostane mati vedno in vedno. Naša duša se ji lahko odtuji, srce se lahko okrene od nje, toda vedno ostajamo del nje same, plod, ki ga

je ona dala svetu. Lahko begamo po drugih potih kot je hodila ona, naš duh lahko zasleduje druge cilje, ali njeno dete ostajamo vkljub vsemu. V stoterih naših navadah, mislih, čustvih se očituje kri, ki smo jo prejeli od nje. In v onem, o čemer mislimo, da nas najbolj loči od nje, tudi ondi je ona.

Naše sanje in naše težnje so različne od njenih, toda iskrenost, katero se jim vdamo, je njena. Ljubili smo si druga druga, ki ujemajo naše življenje, ali verost, s katero jih branimo, je njena. Ako je ona bila poštna in goreča, vztrajna in neomajna v svojih nazorih, smo tudi mi takisto poštni, goreči, vztrajni in neomajni v svojih... Z njenim smehom se smejemo, z njenim jokom plakamo. A čestokrat, ko mislimo, da smo se ji najbolj odtujili, smo ji najbližje.

Vsega tega me je naučila materina smrt, in še mnogo, mnogo drugega.

Vi veste, prijatelj, da je bil velik prepad med mojim in njenim naziranjem. Ali danes, ko je ni več, čutim, kako majhno je bilo vse to, kar naju je delilo. Ah, nobeno brezdno ni dovolj globoko, da bi ločilo mater od otroka in otroka od mater! Tudi najtežji razdor lahko premosti v enem samem trenutku materina ljubezen. Kolikokrat mislimo, da smo se ločili za vedno od nje, a treba samo, da zakličemo naše ime, in spet smo v njenem naročju, blizu, kakor vedno.

Sedaj, ko je ni več, šele vem, kako sem jo ljubila. V vsaki kaplji krvi je bila skrita ta ljubezen: večna vez, ki jo je za vedno skovala priroda med materjo in otrokom. Sedaj, ko je smrt pretrgala to bajno in čudovito zvezo, sedaj se je vsa davna ljubezen nagradila v mojem srcu ter ga teži bolečno muči. Sedaj vem vse grehe, ki sem jih storila proti njej. Sedaj obžalujem in se 'ridko kesam, da ji nisem bolj kazala svoje ljubezni, dokler je bilo še mogoče. Kesam se, ker ji nisem bila dovolj hvaležna za vse muke, ki jih je kot moja mati zame pretrpela. Kesam se, da nisem bila toplejša in mehkejša do nje, da sem čestokrat pozabljala izkazovati ji zasluženo ljubezen. Kesam se, da nisem bila ljubeznivejša z njo, obzirnejša do njenih posebnosti. Kesam se, da nisem bila strpljivejša do njenih slabosti in uvidevnejša do pogrškov njene starosti. Zakaj nisem s poljubni udusila njenih očitkov namesto da s trdimi besedami dokazujem, da nima prav? Zakaj ji nisem odgovarjala z ljubeznivim nasmehom na njeno nasveto, namesto da nestrpno zmigavam z rameni?

Ljubila sem jo zelo. Ali kaj je ona, sirota imela od moje ljubezni? Kako malo sem ji dala svoje srce! Ne, nisem bila čisto ljubo z njo, nisem bila!

Bridko plakam.

A sedaj je vse zamujeno in nič se ne da več popraviti. Ničesar več ji ne morem pojasniti, nič lepšega ji ne morem reči in nič ljubeznivega storiti!

Sirota moja majka! Kolikokrat me je vabila, naj pridem k njej, a nisem šla. Kolikokrat me je prosila, naj ji takoj in mnogo pišem, a je morala dolgo čakati na moje kratke odgovore. Koliko radosti in veselja bi ji lahko izkazala brez velikega truda in brez velike žrtve, a tega nisem storila. Nešteto prilik sem izpustila, ko bi ji bila lahko dobra ter ji izkazala svojo ljubezen in svojo hvalečnost.

Sedaj je mrtva in ničesar več ne potrebuje... Sedaj je vse zamujeno.

(»Hanka«, str. 169—170.)

† Zofka Kvedrova.

Sedaj, ko je ni več, šele vem, kako sem jo ljubila. V vsaki kaplji krvi je bila skrita ta ljubezen: večna vez, ki jo je za vedno skovala priroda med materjo in otrokom.

Sedaj, ko je smrt pretrgala to bajno in čudovito zvezo, sedaj se je vsa davna ljubezen nagradila v mojem srcu ter ga teži bolečno muči. Sedaj vem vse grehe, ki sem jih storila proti njej. Sedaj obžalujem in se 'ridko kesam, da ji nisem bolj kazala svoje ljubezni, dokler je bilo še mogoče.

Kesam se, ker ji nisem bila dovolj hvaležna za vse muke, ki jih je kot moja mati zame pretrpela. Kesam se, da nisem bila toplejša in mehkejša do nje, da sem čestokrat pozabljala izkazovati ji zasluženo ljubezen.

Kesam se, da nisem bila ljubeznivejša z njo, obzirnejša do njenih posebnosti. Kesam se, da nisem bila strpljivejša do njenih slabosti in uvidevnejša do pogrškov njene starosti. Zakaj nisem s poljubni udusila njenih očitkov namesto da s trdimi besedami dokazujem, da nima prav? Zakaj ji nisem odgovarjala z ljubeznivim nasmehom na njeno nasveto, namesto da nestrpno zmigavam z rameni?

Ljubila sem jo zelo. Ali kaj je ona, sirota imela od moje ljubezni? Kako malo sem ji dala svoje srce! Ne, nisem bila čisto ljubo z njo, nisem bila!

Bridko plakam.

A sedaj je vse zamujeno in nič se ne da več popraviti. Ničesar več ji ne morem pojasniti, nič lepšega ji ne morem reči in nič ljubeznivega storiti!

Sirota moja majka! Kolikokrat me je vabila, naj pridem k njej, a nisem šla. Kolikokrat me je prosila, naj ji takoj in mnogo pišem, a je morala dolgo čakati na moje kratke odgovore. Koliko radosti in veselja bi ji lahko izkazala brez velikega truda in brez velike žrtve, a tega nisem storila. Nešteto prilik sem izpustila, ko bi ji bila lahko dobra ter ji izkazala svojo ljubezen in svojo hvalečnost.

Sedaj je mrtva in ničesar več ne potrebuje... Sedaj je vse zamujeno.

(»Hanka«, str. 169—170.)

† Zofka Kvedrova.

Sedaj, ko je ni več, šele vem, kako sem jo ljubila. V vsaki kaplji krvi je bila skrita ta ljubezen: večna vez, ki jo je za vedno skovala priroda med materjo in otrokom.

Sedaj, ko je smrt pretrgala to bajno in čudovito zvezo, sedaj se je vsa davna ljubezen nagradila v mojem srcu ter ga teži bolečno muči. Sedaj vem vse grehe, ki sem jih storila proti njej. Sedaj obžalujem in se 'ridko kesam, da ji nisem bolj kazala svoje ljubezni, dokler je bilo še mogoče.

Kesam se, ker ji nisem bila dovolj hvaležna za vse muke, ki jih je kot moja mati zame pretrpela. Kesam se, da nisem bila toplejša in mehkejša do nje, da sem čestokrat pozabljala izkazovati ji zasluženo ljubezen.

Kesam se, da nisem bila ljubeznivejša z njo, obzirnejša do njenih posebnosti. Kesam se, da nisem bila strpljivejša do njenih slabosti in uvidevnejša do pogrškov njene starosti. Zakaj nisem s poljubni udusila njenih očitkov namesto da s trdimi besedami dokazujem, da nima prav? Zakaj ji nisem odgovarjala z ljubeznivim nasmehom na njeno nasveto, namesto da nestrpno zmigavam z rameni?

Ljubila sem jo zelo. Ali kaj je ona, sirota imela od moje ljubezni? Kako malo sem ji dala svoje srce! Ne, nisem bila čisto ljubo z njo, nisem bila!

Bridko plakam.

A sedaj je vse zamujeno in nič se ne da več popraviti. Ničesar več ji ne morem pojasniti, nič lepšega ji ne morem reči in nič ljubeznivega storiti!

Sirota moja majka! Kolikokrat me je vabila, naj pridem k njej, a nisem šla. Kolikokrat me je prosila, naj ji takoj in mnogo pišem, a je morala dolgo čakati na moje kratke odgovore. Koliko radosti in veselja bi ji lahko izkazala brez velikega truda in brez velike žrtve, a tega nisem storila. Nešteto prilik sem izpustila, ko bi ji bila lahko dobra ter ji izkazala svojo ljubezen in svojo hvalečnost.

Sedaj je mrtva in ničesar več ne potrebuje... Sedaj je vse zamujeno.

(»Hanka«, str. 169—170.)

† Zofka Kvedrova.

Sedaj, ko je ni več, šele vem, kako sem jo ljubila. V vsaki kaplji krvi je bila skrita ta ljubezen: večna vez, ki jo je za vedno skovala priroda med materjo in otrokom.

Sedaj, ko je smrt pretrgala to bajno in čudovito zvezo, sedaj se je vsa davna ljubezen nagradila v mojem srcu ter ga teži bolečno muči. Sedaj vem vse grehe, ki sem jih storila proti njej. Sedaj obžalujem in se 'ridko kesam, da ji nisem bolj kazala svoje ljubezni, dokler je bilo še mogoče.

Kesam se, ker ji nisem bila dovolj hvaležna za vse muke, ki jih je kot moja mati zame pretrpela. Kesam se, da nisem bila toplejša in mehkejša do nje, da sem čestokrat pozabljala izkazovati ji zasluženo ljubezen.

Kesam se, da nisem bila ljubeznivejša z njo, obzirnejša do njenih posebnosti. Kesam se, da nisem bila strpljivejša do njenih slabosti in uvidevnejša do pogrškov njene starosti. Zakaj nisem s poljubni udusila njenih očitkov namesto da s trdimi besedami dokazujem, da nima prav? Zakaj ji nisem odgovarjala z ljubeznivim nasmehom na njeno nasveto, namesto da nestrpno zmigavam z rameni?

Ljubila sem jo zelo. Ali kaj je ona, sirota imela od moje ljubezni? Kako malo sem ji dala svoje srce! Ne, nisem bila čisto ljubo z njo, nisem bila!

Bridko plakam.

A sedaj je vse zamujeno in nič se ne da več popraviti. Ničesar več ji ne morem pojasniti, nič lepšega ji ne morem reči in nič ljubeznivega storiti!

Sirota moja majka! Kolikokrat me je vabila, naj pridem k njej, a nisem šla. Kolikokrat me je prosila, naj ji takoj in mnogo pišem, a je morala dolgo čakati na moje kratke odgovore. Koliko radosti in veselja bi ji lahko izkazala brez velikega truda in brez velike žrtve, a tega nisem storila. Nešteto prilik sem izpustila, ko bi ji bila lahko dobra ter ji izkazala svojo ljubezen in svojo hvalečnost.

Sedaj je mrtva in ničesar več ne potrebuje... Sedaj je vse zamujeno.

(»Hanka«, str. 169—170.)

† Zofka Kvedrova.

Sedaj, ko je ni več, šele vem, kako sem jo ljubila. V vsaki kaplji krvi je bila skrita ta ljubezen: večna vez, ki jo je za vedno skovala priroda med materjo in otrokom.

Sedaj, ko je smrt pretrgala to bajno in čudovito zvezo, sedaj se je vsa davna ljubezen nagradila v mojem srcu ter ga teži bolečno muči. Sedaj vem vse grehe, ki sem jih storila proti njej. Sedaj obžalujem in se 'ridko kesam, da ji nisem bolj kazala svoje ljubezni, dokler je bilo še mogoče.

Kesam se, ker ji nisem bila dovolj hvaležna za vse muke, ki jih je kot moja mati zame pretrpela. Kesam se, da nisem bila toplejša in mehkejša do nje, da sem čestokrat pozabljala izkazovati ji zasluženo ljubezen.

Kesam se, da nisem bila ljubeznivejša z njo, obzirnejša do njenih posebnosti. Kesam se, da nisem bila strpljivejša do njenih slabosti in uvidevnejša do pogrškov njene starosti. Zakaj nisem s poljubni udusila njenih očitkov namesto da s trdimi besedami dokazujem, da nima prav? Zakaj ji nisem odgovarjala z ljubeznivim nasmehom na njeno nasveto, namesto da nestrpno zmigavam z rameni?

Ljubila sem jo zelo. Ali kaj je ona, sirota imela od moje ljubezni? Kako malo sem ji dala svoje srce! Ne, nisem bila čisto ljubo z njo, nisem bila!

Bridko plakam.

A sedaj je vse zamujeno in nič se ne da več popraviti. Ničesar več ji ne morem pojasniti, nič lepšega ji ne morem reči in nič ljubeznivega storiti!

Sirota moja majka! Kolikokrat me je vabila, naj pridem k njej, a nisem šla. Kolikokrat me je prosila, naj ji takoj in mnogo pišem, a je morala dolgo čakati na moje kratke odgovore. Koliko radosti in veselja bi ji lahko izkazala brez velikega truda in brez velike žrtve, a tega nisem storila. Nešteto prilik sem izpustila, ko bi ji bila lahko dobra ter ji izkazala svojo ljubezen in svojo hvalečnost.

Sedaj je mrtva in ničesar več ne potrebuje... Sedaj je vse zamujeno.

(»Hanka«, str. 169—170.)

† Zofka Kvedrova.

Sedaj, ko je ni več, šele vem, kako sem jo ljubila. V vsaki kaplji krvi je bila skrita ta ljubezen: večna vez, ki jo je za vedno skovala priroda med materjo in otrokom.

Sedaj, ko je smrt pretrgala to bajno in čudovito zvezo, sedaj se je vsa davna ljubezen nagradila v mojem srcu ter ga teži bolečno muči. Sedaj vem vse grehe, ki sem jih storila proti njej. Sedaj obžalujem in se 'ridko kesam, da ji nisem bolj kazala svoje ljubezni, dokler je bilo še mogoče.

Kesam se, ker ji nisem bila dovolj hvaležna za vse muke, ki jih je kot moja mati zame pretrpela. Kesam se, da nisem bila toplejša in mehkejša do nje, da sem čestokrat pozabljala izkazovati ji zasluženo ljubezen.

Kesam se, da nisem bila ljubeznivejša z njo, obzirnejša do njenih posebnosti. Kesam se, da nisem bila strpljivejša do njenih slabosti in uvidevnejša do pogrškov njene starosti. Zakaj nisem s poljubni udusila

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Nedelja, 8. »Lumpacij vagabunda« Začetek ob 15. Izv. Znižane cene.
Ponedeljek, 9. »Zaprto.«
Torek, 10. »Vojček.« E.
Sreda, 11. »Jaz in ti.« B.
Četrtek, 12. »Zaprto.«
Petek, 13. »Mrak.« Premijera. Izv. Na korist kuratorija slepcev.
Sobota, 14. Ob 15. »Jaz in ti.« Dijaška predstava po znižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera

Nedelja, 8. ob pol 20. »Orlova« Opereta. Izv. Znižane cene.
Ponedeljek, 9. »Zaprto.«
Torek, 10. »Orlova«. Izv. Premijera.
Sreda, 11. »Orlova«. opereta. C.
Od srede naprej ostane opera v maju zaprta.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 8. ob 20. »Madame Butterfly«. Kuponi. Znižane cene.
Ponedeljek, 9. »Zaprto.«
Torek, 10. Ob 20. »Pri belem konjčku«. Premijera. v korist »Udruženja gledaliških igralcev«.
Sreda, 11. »Zaprto.«
Četrtek, 12. ob 20. »Periferija«. Gostovanje ge. Nablocke iz Ljubljane.

Celjsko gledališče

Nedelja, 8. ob pol 21. Koncert CPD v veliki dvorani Celjskega doma.

Danes, v nedeljo, sta v ljubljanskem gledališču dve predstavi, in sicer popoldne ob 15. v drami Nestroyeva burka »Lumpacij vagabunda« z gg. Cesarjem, Povhomet in Rogozom v glavnih vlogah. Zvečer ob pol 20. pa je v operi priljubljena opereta »Orlova«. Za obe predstavi veljajo znižane cene in običajni popusti.

Gostovanje Reinhardtove trupe. Gledališka uprava ponovno opozarja, da sprejema prednaročila za gostovanje Reinhardtove trupe po cenah, kakor so bile objavljene v večerajšnji številki našega lista. To gostovanje bi se izvedlo le v slučaju, ako je v občinstvu dovolj odziva, kajti gostje zahtevajo za naše razmere izredno visok in fiksen honorar. Skupina ima za gostovanje na repertoarju sledeča dela: Minna von Barnhelm, Kabale und Liebe, Ingeborg Pygmalion in Biederfeld. Iz tega repertoarja bi se izbralo eno ali dve deli. Prijave sprejema gledališka blagajna v operi in jih zaključuje v torko popoldne, nakar se odloči definitivno post gostovanja.

Premijera Beethovenove opere »Fidelio« se vrši kot izvenpredstava v ljubljanski operi v torko dne 10. t. m.

Dramski ansambl Narodnega pozorišča v Sarajevu pod vodstvom slavnega srbskega pisatelja in komediografa Branislava Nušića gostuje v ljubljanski drami v petek dne 20. in v soboto dne 21. t. m. Prvi večer se v pripravi tri enodejanske iz bosanskega življenja. Večer nosi naslov: Bosansko večer. Drugi večer se igra Nušićeva »Protekcija«. Sarajevski dramski ansambl gostuje v Zagrebu, Varaždinu, Mariboru, Celju, Ljubljani, Karlovcu in Sušaku. Podrobnosti o tem gostovanju, kakor tudi o delih, ki se izvajajo, prihodnji teden.

Predstava v korist »Udruženja gledaliških igralcev« v Mariboru. Mariborsko gledališče pripravlja zabavno in zelo učinkovito veselico »Pri belem konjčku«. To je ena izmed veseloliger, ki jo radi zdravega humorja vedno in povsod radi vprižirajo večji in manjši odri. Danes, ko so gledališke krize skoro na dnevnem redu in ko je igralski stan tako zelo ogrožen, je dolžnost vsakogar, ki mu je količkan do gledališča, da si kupi vstopnico za to predstavo. Pripominjamo, da se predstava ne bo igrala v abonmanu.

Slavnostne predstave v mariborskem gledališču. V soboto 14. t. m. se v pripravi kot slavnostna predstava Verdijeva efektna opera »Rigoletto«. S tem delom proslavi ravnatelj opere g. A. Mitrovič 25letnico svojega dirigentskega delovanja. — V ponedeljek 16. in torko 17. pa bo gostoval v našem gledališču sarajevski gledališki ansambl pod vodstvom gledališkega intendantu in književnika B. Nušića. Priporočamo cenj. občinstvu, da si vstopnice čimprej rezervira.

Slavnostni večer Akademije znanosti ter Narodne galerije

V ponedeljek zvečer se vrši v veliki dvorani Unionske slavnostni večer ljubljanske Akademije znanosti ter Narodne galerije. Posebnost tega večera bo, da so na sporedu same izvirne slovenske točke. Med skladatelji so zastopani: Adamič, Lajovic, Mihevc in Škerjanec.

Orkestralne točke bo sviral Orkestralno društvo Glasbene Matice v Ljubljani. Na prvem mestu je Mihevcova uvertura »Planetič« (Recht: behalten die Planeten). Jurij Mihevc je napisal te uverture k istoimenim spevoigram, ki pa jih bo, kakor vsa druga njegova dela, treba iskati po dunajskih, pariških in drugih arhivih. Zašluga dr. Cerina je, da nam je Mihevc glasbeno sploh izkopal. Vse, kakor pa bi bilo težje, da bi poverila Filharmonična družba ali Glasbena Matica strokovnjaka z nalogo, da razišče življenje tega našega skladatelja iz klasične dobe ter zbere njegova dela.

Javnost bo morda zanimalo, po ljubeznivosti g. Pollika, trgovca z usnjem na Šentpeterski cesti, v lasti skladatelja Emila Adamiča se nahajajoče pisno Mihevc, ki ga je skladatelj pisal svoji materi, katera je bila stara mali Pollika. Pisno se glasi v prevodu:

»Ljuba mati! Da že davno nisem pisal, so krivi razni vzroki: deloma žalitev v mojih podjetjih, zadnje poletje pa sem bil vedno bolan. Moje okoliščine so se poslabšale in tako sem izgubil vs pogum. Sedaj sem pol leta že zdrav, ne gre mi pa po moji želji. Najbrž bom vzel zopet hišo na Ogrskem (t. j. da pojde tja za učitelja glasbe, op. pisar), vsaj ne bom imel več skrbi. Rad bi potoval na Angleško in Francosko, toda denarja imam premalo. Če bi bil Oger, imel bi kmalu podporo, toda naši Kranjci nimajo časti v sebi, sicer bi od svoje domovine imel kaj. (Podčrtal pisec.) Kako Vam gre, ljuba mati? Ali je Toni zadovoljen v svojem stanu?

Kaj dela Ivan (nekoliko besed ni moglo razbrati) in Franc? Ali je že avanziral? Jaz delam sedaj več večjih del.

Pozdravljam vse, ki se me radi spominjajo.

Poljubljia Vas in vse prisrčno Vaš ed-kritični

sin

Georg Micheuz.

Wien, 25. marca 1846.

Bauernmarkt, Belegard (hof?).

3 (?), 5. stopnice, 4. nadstropje.

Naslov: Madame, Madame

Antonie d. Micheuz

Laibach.

Vorstadt Gradische 33 No. Pismo je bilo na Dunaju oddano 16. in je prišlo v Ljubljano 19. marca.

Turkestanske ljubavne pesmi.

Na sporedu slavnostnega večera Akademije znanosti in umetnosti ter Narodne galerije je tudi Adamičeva »Turkestanska ljubavna pesem št. 3« za mali orkester. Skladatelj, ki je bil za časa svojega vojnega vjetništva okoli šest let v Turkestanu, se je posebno zanimal za tatarski, kirgiški in turkmanski folklor. Zbral je več zvezkov srednjeazijskih narodnih pesmi, priredil na poziv prosvetnega komisariata v Taskenutu za orientalski propagandni večer orkestralno suito iz tatarskih narodnih motivov ter dokončal tudi serijo turkestanskih ljubavnih pesmi za godalni orkester in nekatera lesena pihala (flavte, oboe in klarinet).

Turkestanska ljubavna pesem št. 3 kaže v svojem prvem in zadnjem delu široko kauliteno, ki je vsled svoje peterotonske skale brez poltonov na 4. in 7. stopnji karakteristična za starotatarske narodne popevke. Pihala imitirajo tatarski narodni, po barvi klarinetu podoban instrument »kara«. Srednji del skladbe se začne na azijsko - barbarski način v divji ples z vrštem in hrupom tolkal, kakor ga plešejo po azijskih stepah tatarska plemena okoli ognjišča na svojih šumnih svatbah.

Druga skladba, ki se izvaja pri tej priliki kot sklepna točka večera, je Adamičev Scherzo - Potrkan ples za veliki orkester. Bežna, vriskajoča kompozicija sloni na motivih naše, morda edine pesme, široko znane pesmi »Potrkan ples«. (Polka je vkazana, tla so namazana.) Ta narodna poskočnica je najbrž edini ostanek nekdanje naše narodne instrumentalne glasbe. Skladatelj je motive »Potrkanega plesa« raztegnil ter iz njih ustvaril Scherzo podobno kompozicijo, sestojajo iz glasbene oblike a, b, a. Skladba raste iz začetnega živopisnega skakljajočega plana v silen fortissimo ter preide v karikirano - lirski trio, ki je zgrajen na humorističnih 3, 7 in 9 taktih glasbenih fraz. Nato sledi zopet prvi del, ki konča skladbo kakor bi se pod težo teptajočih plesalcev nenadoma vdrla tla.

Vse te tri skladbe dirigira skladatelj Adamič.

Suita »Zlahtni meščan« skladatelja L. M. Škerjanca, ki se izvaja na koncertu Narodne galerije dne 9. t. m. v Ljubljani, je bila komponirana kot scenična glasba za Molièrovo komedijo »Le bourgeois gentilhomme«. Glasba je bila naročena od takratne uprave Narodnega gledališča v Ljubljani ter se je izvajala pri slavnostni in nadaljnjih predstavah v spomin 300letnice rojstva velikega francoskega dramatika v februarju leta 1922. Kasneje je skladatelj izločil iz cele glasbe, ki šteje 12 točk, nekaj najuspešnejših ter jih združil v suito, ki se je prvič izvajala dne 16. decembra 1922 na slavnostnem koncertu Glasbene Matice pod vodstvom prof. K. Jeraja. V ponedeljek se izvajajo štiri točke suite in sicer Preludij, Turški marš, Arabski ples ter Menuet - Chaconne. Glasba k »Zlahtnemu meščanu« je zložena v predklasičnem slogu, od katerega je skladatelj namenoma povzel ritmične in harmonične značilnosti.

Uvertura »Mlada Breda« tvori uvod k še nedokončani operi skladatelja Škerjanca ter pomeni stilno veliko razliko od suite »Zlahtni meščan«. Prvotno komponirano v letu 1923, jo je skladatelj ponovno preinstrumentiral ter se bo izvajala na koncertu dne 9. t. m. v svoji zadnji obliki iz leta 1925. Skladba se ne naslanja na nobene vzore oblik uvertur, temveč je prosto zgrajena v fantastični obliki. Poslužno se modernega, velikega orkestra, h kateremu pristopi kot instrument tudi klavir, je skladatelj zgradil lirčno - ekspresionistično skladbo moderne smeri, ki močno uporablja kontrapunkt.

Kdaj in kako je nastalo ime Prisojnik

V slovtvu citamo za goro pri Kranjski gori ime Prisojnik, a na Gorenjskem v »Dolinu« jo imenujejo le Prisanek. Slisal pa sem pred leti na obeh straneh Vršiča izreko Prisojnik. Te glasove sem čul tudi lani, ko sem vprašal svivolasega Posavca, kako pravijo onile gori. Odgovoril mi je razločno: »Včasim smo ji rekli Prisojnik, a sedaj ji pravijo Prisanek. Od kod torej oblika Prisojnik? V dolžnost si štejem, da javno izpovem, da sem jo jaz kot bivši urednik »Plan. društva« zagrešil v prvi dobi »Slov. plan. društva«. Ker nisem tedaj znal posoditi etimologije imenoma Posovnik in Prisojnik — izraženo po narodni izreki — sem ju oprl na znane mi besede osoje, prisoje, osojnica, in tako izoblikoval Osojnik in Prisojnik s poudarkom na srednjem zlogu. Nič ne ugovarjal mojima tvorbama in tako sta zašli v slovtvo.

To je zgodovina obeh knjižnih imen. Vse druge domneve so napačne, tudi misel na kontaminacijo ne velja.

Z mojo objavo o nastanku oblike Prisojnik je pojasnjeno, da ne izvira iz narodne govornice. Pristno ime se je prvotno glasilo Prisojnik. Lesto se je sčasoma po narečju preoblikovalo v Prisojnik, Prisojnik, Prisojnik in naposled se preglasilo v sedanji Prisanek. Nepoudarjen o izgovorjajo Dolinci za a. n. pr. dalina — dolina. Osnova imenu je solno, odkoder izvira beseda solnce. Iz te osnove je tudi Osojnik pri Skofiji Loki (z akcentom na prvem zlogu) in Osojnik pri Ribnici (z akcentom na srednjem zlogu). Ribniški Osojnik glasno priča, da so vsa ta imena potekla iz osnove solno.

Po vsem tem se mora ime Prisojnik umakniti pristnemu narodnemu imenu Prisanek, ki je nastalo iz prvotnega Prisojnika. Čeprav je res dolgo časa po krivici do-

miniral Prisojnik in dasi se lepo glasi, odstopiti mora sedaj meso Prisanek, ki ga Kranjskogorci ali Borovci prav po gorenjsko vzdržujejo po vseh napisih.

Anton Mikuš.

»Nova Evropa« o naši prosveti. Osmi številka »Nove Evrope« je posvečena vprašanju naše prosvete. M. Grol piše o jugoslovanski prosvetni politiki. Članek je opremljen s statistično tabelo o stanju dištva in profesorjev na naših univerzah in visokih šolah. M. Ebric razvija svoje ideje o reorganizaciji prosvete. Zanimiva je razprava Rusa Aleksandra Grombaha: »Današnja šola — ostanek srednjega veka«. Vzgojni značaj ima članek Evgena Jelačiča »O čitanju v šoli«. O mladinskem življenju v naši državi pa piše Slobodan Popović. Številko zaključuje polemizirani članek urednika M. Čurčina o prof. Stanovjevič, uredniku »Narodne Enciklopedije«. »Nova Evropa«, ki izhaja dvakrat na mesec, se naroča v Zagrebu, Preradovičev trg 9.

Gostovanje g. Košaka v Cankarjevih »Hlapcih«. Pri večerajšnji popoldanski dištaji predstavljajo Cankarjevih »Hlapcev« je nastopil v vlogi župnika eden najboljših igralcev sentjakobskega odra g. Košak. Njegov župnik je karakteristična kreacija, ki priča o močnem stremljenju mladice diletanta, da se razvije k umetniški igri. Koliko moči ho imelo to stremljenje, ni mogoče reči, dokler se ne preizkusi z ena ko resnobo v večjih vlogah. Učitelja Košaka je podal tokrat namesto g. Pečka g. Skrbinek s krepko, zlasti v 2. dejanju učinkovito in psihološko poglobljeno igro.

Nemški igralci v Beogradu. V torko popoldne so dospeli v Beograd bivši člani Reinhardtovega gledališča s svojim intendantom Brockmannom. S skupino potuje tudi bivša Reinhardtova žena Elza Heimsowa in igralce Ferdinand Bon. V Beogradu je bila skupina zelo prisrčno sprejeta. Na postaji jo je sprejel upravnik beograjskega Narodnega gledališča Predić. Režiser Isajlović je v svojem nagovoru poudaril zveze med beograjskim in nemškim gledališčem. Navzočih je bilo mnogo igralcev in veliko število beograjskega občinstva. Igralci so gostovali v torko s Hauptmanovo komedijo »Bohrov kožuh«, v sredo pa s Shavovim »Pigmalionom«. Umetniki potujejo iz Beograda v Sofijo, od tam pa v Carigrad.

Revija za filozofijo in psihologijo je začela izhajati v Zagrebu. Izdaja jo krožek filozofov in psihologov, v katerem se zbirajo dr. Bazala, dr. Bujas, dr. Elza Kučera in dr. Zdenko Vernić. Revija izhaja od časa do časa. Prva in druga številka staneta skupno 60 Din.

Meštrovci v Palestini. Kipar Ivan Meštrovic je pred par dnevi odpotoval v Palestino, kjer ostane več tednov in obišče vse dostopne muzeje in starine. Potuje iz Trsta v Kairo, potem pa v Jeruzalem, Damask in Beirut. Vrne se skozi Carigrad in Griko.

Tino Pattiera in Vlahović-Marion v zagrebški operi. Uprava Narodnega gledališča v Zagrebu je pozvala na gostovanje dva naša priznana tenorista, ki delujeta v tujini: Tino Pattiera in Vlahović-Mariona. Pattiera je angažiran v Berlinu, kjer poje z velikanskim uspehom, Vlahović-Marion pa gostuje zadnje čase v dunajski Državni operi, kjer je nedavno pel vlogo princa v Pucini-jevi operi »Turandot«.

Saljapina na Dunaju. Dunajska državna opera je pristala na pogoje Saljapinovega impresarija ter se spopadla glede gostovanja najslavnejšega basista sveta. Saljapin bo pel dne 18. maja naslovno vlogo Musorgskega »Boris Godunov«, dne 21. maja pa vlogo Mefista v »Margariti«. Dne 15. maja bo umetnik gostoval v Budimpešti. Saljapin se mudi trenutno v Parizu. Vlogi Borisa Godunova in Mefista spadata med njegove najpomembnejše stvaritve.

Obsirno študijo o danskem literarnem historiku Brandesu probuje zadnja številka zagrebškega »Savremenika«. Napisal jo je publicist Milan Marjanović, ki raziskuje v svojem sestavku tudi Brandesove vplive na književno-kulturni pokret hrvatske moderne okrog l. 1900. »Savremenik« izdaja Društvo hrvatskih književnikov v Zagrebu, Gundulićeva ulica 7.

Kubova zbirka »Slovani v svojih pesmih«, ki predstavlja najbolj monumentalno delo novejših slovenske muzikalne književnosti, je izdala do sedaj slovenski, črnogorski, dalmatinski, hrvaški, ukrajinski, velikorški, lužiški, češki, moravski in slovaški zvezek, zdaj pa je v tisku zvezek bosensko-hercegovinskih pesmi. Češki listi trdijo, da je to največja zakladnica slovenske pesmi in prekaša vse silne zbirke po obsegu in obilnem gradivu.

Aleksander Blok v hrvatinji. V Zagrebu je izšla okusno opremljena zbirka pesmi modernega ruskega pesnika, »drugačnega Puškinca« A. S. Bloka. Pesmi je prevedel dr. Jos. Bada-lic in jih opremil z informativnim uvodom. Med prevodi v tej 40 strani obsegujoči knjižici zavzema prvo mesto po pomenu in obsegu znamenita »Dvanajstoric«. Prevodi so lepi in sočni.

Nov balet Rikarda Straussa. Rikard Strauss piše nov balet na tekst baletnega šefa dunajskega plesaleškega zbora Državne opere H. Kröllera. Premijera dela bo predvidoma v Budimpešti.

Režiser Maks Reinhardt se je vrnil iz Amerike na Dunaj in pripravlja s svojimi izbranimi berlinskimi in dunajskimi igralci veliko ameriško turnejo. Z Dunaja odide Reinhardt v Berlin potem ko naštudira na Dunaju dve novi deli, neko veseloligro pisatelj Waldaua in eno komedijo W. Shakespeara.

Sarajevska drama bo v polovici maja gostovala v Zagrebu, kjer v pripravi Stevana Sremca dramatičiran roman »Zona Zamfirova« ter izgo iz življenja bosanskih muslimanov v treh dejanjih »Almosa«. Ansambl pripelje v Zagreb pisatelj Branislav Nušić.

Razstava umetnin na ljubljanskem velesejmu. Na letošnjem velesejmu, ki se vrši od 2. do 11. julija je predvidena v paviljonu »K« razstava umetnin (slik, kipov, arhitektur, grafik itd.). Paviljon je opremljen že od lanske jeseni ter se bo potreban primerno preuredil. Umetniki, ki se nameravajo udeležiti razstave, naj pošljejo svoje prijave na Ravnateljstvo Velesejma v Ljubljani najkasneje do 28. t. m. Razstavo prireja uprava Velesejma ter se je lahko udeležijo vsi slovenski oblikujoči umetniki. Prijava naj vsebuje točen naslov umetnika, približno navedbo razstavljanih del in njih velikost, da zamore ravnateljstvo Velesejma razstavljalcem dostaviti obvezno prijavnico ter prijavljenim umetnikom primerno urediti razstavni prostor. Istočasno s prijavnico naj vsak umetnik navede ime in s e d e m umetnikov, ki naj po njegovem mnenju tvorijo razsodišče razstave. Razstavi postojijo in event. potrebna druga posredila bodo razstavljalcem pravočasno sporočena.

Viktor Bohinec, Ljubljana.

Shakespeare v slovenščini

Deset novih Shakespeareovih del v prevodu Otona Župančiča

Tiskovna zadruga v Ljubljani razpisuje javno subskripcijo za novo serijo Shakespeareovih dram in komedij v prevodu pesnika Otona Župančiča. Razpis, za katerega je izšla pobuda iz kroga slovenskih književnikov ter iz kroga ljubiteljev našega gledališča, je namenjen celokupni slovenski javnosti. Obrazec za subskripcijo se glasi:

Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Podpisani
v
se nepreklicno naročam na

Shakespeareova dramatična dela,

ki jih prevaja Oton Župančič in izdaja Tiskovna zadruga. Pošljite mi sledeče, do sedaj izišle zvezke:

Sen kresne noči, broš. 14 Din, vez. 20 Din. Macbeth, broš. 14 Din, vez. 20 Din. Othello, broš. 20 Din, vez. 26 Din. Kar hočete, broš. 24, vez. 32 Din.

ter vse naslednje zvezke, ki še izidejo:

Zimska pravljica, Hamlet, Komedija zmešnjav, Mnogo hrupa za nič, Tako jo je ukrotil, Kakor vam drago, Rihard III., Romeo in Julija, Vihar, Antonij in Kleopatra.

Knjige naj bodo broširane — vezane.

Naročnino pošljem takoj ob prejemu knjige po poštni položnici.

Kdor naroči vse dos. daj izišle zvezke, jih dobi broš. za 60 Din, vezane za 80 Din.

Cesar ne želite, prečrtajte!

Podpis naročnika:

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

O dalekosežnem pomenu te eminentne kulturne akcije nam ni treba posebej govoriti. Shakespeareova dela spadajo v knjižnico vsakega naobraženca, so potrebna vsakomur, ki hoče nekaj vedeti o literaturi ter se učiti pravilne slovenščine. Izdaja bo imela vrednost za več generacij. Slovensko javnost pozivamo, naj se odzove vabilu na sub-

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Na delo za kabinet prevod Shakespeareovih dram! Subskribirajte sami in opozarjajte na kulturno dolžnost, ki jo nalaga izobraženstvu ta akcija, svoje prijatelje in znance!

skripcijo v čim večjem številu. Obrazec naj se izreže in izpolni ter pošlje Tiskovni zadrugi v Ljublj

Trgovskega pomočnika

intelligentnega, mladega, špecerijske stroke, Slovenca, ki obvlada popolnoma hrvaščino, z znanjem nemščine, ima prednost in veselje za potovanje

sprejemem.

Popis dosedanjega življenja in delovanja v vseh treh jezikih, ponudbe pisane brez tuje pomoči, s sliko in prepisom spričeval ter dokumentov je vpsolati pod »F. L. M. 1927« na upravo »Jutra«, Maribor.

Polnojarernik

znamke „Ester“, 500 mm š brzo-tehnik, 24 žag, 1 pogonska jermena prodajo pod ceno Carinska in Javna skladišča d. d. v Zagrebu, Vodovodna ulica 20, kjer se more tudi pogledati.

BARVANJE LAS!

Najboljša in vodeča znamka „EXCELSIOR HENNE“ od Doc. Doriane & Cie. Pariz, barva las v vsaki nijansi, ne žali, pogrešno barvanje izključeno. Vrolo lahek in enostaven postopek. Garnitura 60 Din. — „namitčen ekstrakt“ za dobljanje svetlo-plavih las 40 Din. — „Espace“ v 24 urah odstranjuje srbet, prhljaj in bruste, izpadanje prestane, a novi in zdravi lasje rastejo v svojih lepih pramenih. Garnitura 60 Din. — „Centifolia“, kozmetični zavod M. J. Hojka, Zagreb, Illica 37. — Zahtevajte brezplačne cenike in navodila! 54/III

Nega cveča

potrebuje blagost, sauečeše za životnim običajem biljke i vruće srce. Ko voli svoje sveće poliva sa

KANIPOS

biljinim hranivim som.

Dobiva se u apotekama, drogerijama i cvečarnicama.

—: Cena 12.50 Din :—

ZOLTAN SCHUHMACHER — Crvenka (Baška)

— Chem. et Farm. Laboratorum. —

Obvestilo.

V zvezi s staroznano strojno- in gradbeno-ključavničarsko delavnico I. Sirak, se otvori z današnjim dnem

oblastveno koncesijonirano podjetje za popravilo parnih kotlov

Ing. K. Unger & I. Sirak, Maribor, Pobrežka c. 15

katero prevzame vsa popravila na nizko- in visokotlačnih, na stabilnih, lo komobilnih in poljskoželezničnih kotlih ter zraven spadajočih armaturnih delih, na pregrevalkah, vodočistilcih in ogrevalkah i. t. d.

Glasom zakonitih predpisov se vršijo dela pod vodstvom strokovnjaka, kateri z ozirom na večletno prakso v popravilu in preizkuševanju parnih kotlov jamči za skrbljivo in strokovno izvedbo.

Popravljamo tudi parne stroje, lokomobile, stroje za obdelavo lesa in druge specialne stroje, stiskalnice i. t. d.

Manjša popravila na licu mesta!

Zahtevajte naš poset!

S spoštovanjem Ing. K. Unger & I. Sirak.

Čateške Toplice pri Brežicah

železniška postaja Brežice ali Dobova. Radioterma do + 52° C. proti revmi, ischias, ženskimi boleznimi i. t. d. Izborni uspehi! Sezona od 15. V. — 30. IX. V predsezoni do 30. VI. popust.

Oskrba prvovrstna, zdravnik stalno v kopališču.

KRUNA

podkovski žebliji

so iz najboljšega železa za podkovanje. S svojo dovršeno izvedbo nadkriljujejo vse ostale znamke podkovskih žeblijev.

Kupujte samo

„KRUNA“ podkovske žeblije.

Mustad, jugoslovanska tvornica čavala le željezne i čelične robe d. d. Karlovac

Zahvala.

Za mnoge izraze sočutja ob prerani smrti našega predobrega soproga, očeta, strica, svaka in brata, gospoda

Dragota Gabriela

višjega činovnika držav. žel. v pok. in hišnega posestnika

izrekamo najtoplejo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo tukajšnjemu Sokolskemu društvu za častno stražo ob mrtvaškem odru ter spremstvo, gasilnemu društvu in gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke.

Zahvaljujemo se tudi gg. zdravnikom za vso požrtvovalno skrb pokojniku za časa bolezni.

Končno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, Sokolom, gasilcem in železničarjem, ki so obsuli z mnogoštevilnimi krasnimi vencmi prezgodnji grob našega dragega pokojnika in vsem prijateljem in znanjem, ki so ga tolažili za časa bolezni in spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci ostali.

Najpopolnejši Stoeper šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri trvdki

Lud. Baraga, Ljubljana

Selenburgova ulica 61.

Izredno cenovno 15-letna garancija

Telefon št. 980.

E 1123/26 — 13

Dražbeni oklic.

Dne 28. maja 1927 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 dražba nepremičnin:

1. zemljiška knjiga Pekel, vl. št. 110, obstoječih iz hišnega in gospodarskega poslopja in zemljiških parcel v izmeri 2 ha 63 a 84 m² in

2. zemljiška knjiga Brezje vl. št. 223, obstoječih iz hišnega in gospodarskega poslopja in zemljiških parcel v izmeri 20 a 28 m².

Cenilna vrednost ad 1. 42.960 Din 85 p.

Najmanjši ponudek . 1. 21.973 . 90 .

Cenilna vrednost . 2. 26.667 . — .

Najmanjši ponudek . 2. 13.612 . — .

Okrajno sodišče v Slov. Bistrici,

oddel. II., dne 19. aprila 1927.

Za potovalno sezono

poročila kovčke, kase, torbe, nahrbtnike itd. v veliki iz-ber, vseh vrst in tudi v vseh cenah

IVAN KRAVOS, Maribor.

Specijalni kovčki in torbice za potnike in vzorce se izgotove v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6

Obleke perilo

in blago za iste kupite najbolje pri trvdki

J. N. Šoštaric, Maribor, Aleksandrova cesta št. 13.

Zvitke

(role) za računske stroje, ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ul. 61. Telefon št. 980. 49 6

Po nižjani ceni.

dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, namestitni deli in pnevmatika. Poseben oddelek za popolno popravilo, emajliranje in ponikljanje dvokoles, avtomobilskih vozil, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. — Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4

Prostovoljna javna dražba.

Dne 15. maja se proda na licu mesta posestvo po umrlem Janezu Podkovi v Dolskem št. 20.

Zemljišče se proda skupno ali po posameznih parcelah na dražbi in mora zdražitelj kupnino takoj plačati dedičem. — Posestvo leži v lepi rodovitni legi. — Več se poizve v Dolskem pri Lapovih, Szmidu in Podkov.

Pokažite mi Vašo pisavo in povem Vam kedo ste!

Vaša pisava ni le ključ za spoznavanje Vaše bodočnosti, marveč Vam tudi nudi vidike v bodočnost.

Lastno vplivanje na usodo!

Vpošljite le 15 vrstic rokopisa! Če hočete priložite 20 Din za kritje stroškov. — Jules Raph, Ljubljana, Dunajska 15. 5836 a

Moč osebnega vpliva

sug. stij, lipaoze, osebnega magnetizma itd. Najpopolnejše učno delo. Iakojšen uspeh za jamčen! Zahtevajte „ospekt!“ — 1 pismo Din 8.— v znakah. V tisku je nova zanimiva knjiga Couetizem

»VEDA IN ZNANOST«, Celje, Razlagova ulica 8.

Zahvala

Ob smrti mojega nepozabnega soproga, očeta in gospoda

Karla Hermana

železniškega uradnika

se iskreno zahvaljujemo vsem, za številne izraze globokega sožalja in sočustvovanja ter za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. dr. R. Blumauerju za njegov izreden trud in požrtvovalnost, častiti duhovščini, spoštovanim sosedom za izkazano naklonjenost uradništvu Disrekcije drž. žel. za poklonjeno cvetje ter Zel. glasbenemu društvu Sloja za godbo in petje.

ZALUJOČI OSTALI.

Odda se

lepa suha klet in več prostorov za delavnice, fabrikacije ali v trgovske svrhe. Samo pismene ponudbe na

anončni zavod Matelič & Co. Ljubljana.

Tovarniško podjetje v Sloveniji

išče

dobro kuharico

za manjšo uradniško menajo, katere bi bila voljna oskrbeti še poleg ene deklice vsa hišna dela. Ponudbe z oznako plače na upravo pod št. 27.

Hotel „PRAHA“ Baška na Krku.

Na sami plaži. Domača kuhinja. Enodnevna penzija s sobo 60 Din.

Priporoča se lastnik

Juraj Matejčić

Knjigovodja

z 10letno prakso v večjih obratih, vešč vsemu pisarniškemu poslovanju.

išče primerne SLUŽBE.

Cenj. dopise pod »Vesten/380« na oglasni oddelek »Jutra«.

Pohišstvo

elegantno — prvovrstno iz tovarne pohišstva

A. Amann, Tržič

zaloga

Ljubljana, Dvorni trg 1.

Pavel Nedo

čisti kemično in barva vs. obleke in sukna. Zalne obleke izgotovi v 24. urah najceneje in najsolidneje

Gospoška ulica 33 MARIBOR Razlagova ulica 22

Tovorni avto

znamke Saurer, 4 tonski, strojevno izredno ohranjen, proda radi obratne preureditve Prva mariborska mlekarna Adol. Bernhard, Maribor, Aleksandrova c. 51.

Lepa, event. popolnoma

opremljena pisarna

in poleg ležake velika, svetla in suha skladišča na razpolago. Po vseh prostorih je vpeljana elektrika, plin in vodovod. Ugodno za inozemsko trvdiko ali zastopstvo ev. garže, fabrikacije, montaže pohabrikatov itd. Samo resni reflektanti naj se obrnejo na anončni zavod Matelič & Co., Ljubljana.

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1b.

Lekarna v Beogradu

pri Sv. Trojici, v Bosanski ulici št. 8, se proda zaradi smrti lastnika. Več pove Stevan I. Vagner, advokat, Beograd, Knez Miletina št. 5.

Za moške!

izgubljena moška moč se vam zajamčeno povrne z aparatom prof. med. dr. Spiegla. — Brezplačne prospekte pošilja „Centifolia“, Zagreb, Illica 50. 5026 6

Svetovnoznano in izkušeno kolo znamke Styria na 12 mesečne obroke se dobi samo pri glavnem zastopstvu

ALOJZIJ USSAR

Maribor, Gospoška ulica št. 20 I. nadst.

Dol

obvezo in odprite vendar enkrat oči ter ne kupujte v trgovinah, kjer vam nudijo slabo robo za drag denar, ampak kupite se danes dopisnico za 50 para in pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč slikami na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje 20,

v katerem najdete po čudovito nizkih cenah obleke, čevlje, klobuke, srajce, ure, harmonike, britve, toaletne, modne, jeklene in galanterijske predmete. — Naročila Din 500.— poštnine prosto. — Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Povejte, Svetlost,« je rekel vitez in privzdignil klobuk, »ali je res, da mi lasje niso prav nič osiveli?«

»Niso, ne; še vedno so kostanjevi, kakor so bili.«

»Pa bi bili lahko! Zakaj okusil sem strah, spoznal sem ga v njegovi najbolj gnusni podobi... Aha!« se je prekinil Pardaillan. »Evo ga! Pozor!...«

Ves čas je prežal z enim očesom skozi okrogla, zelenkasta stekla okna, pri katerem je sedel. Opozorjen po njegovem vzkliku, je tudi Karel pogledal, kaj je. Baš toliko da je še videl človeka, ki je prišel po temni ulici, do nosu zahotan v svoj plašč, ter izginil v čemerikavo sivo hišo na oni strani.

»Vedel sem, da pride,« je zamrmral Pardaillan. »Prav to je moral priti, prav sem kaj in prav to uro!...«

»Kdo?« je vprašal Karel Angoulémski.

»Kmalu zveste, kdo!« je rekel Pardaillan in spustil zaveso. »Da nadaljujem: povedal sem že, da sem zaspal, komaj vedo, kje sem in kaj se godi z menoj. Ko sem se zbudil, sem jahal med dvema navskrižnima brunoma. Videl sem, da se zunaj dani, zakaj svetloba je prodrla skozi pód nad mojo glavjo in v tej svetlobi sem razločil okoli sebe polno tramov, pokončnih, počeznih in vodoravnih, kakor v kakem zidarskem odru. Meneč, da ni druge ovire, sem se jel vzpenjati z bruna na bruno, da bi prišel k veliki odprtini, skozi katero sta prihajali voda iz reke in dnevna luč. In baš ko sem pomislil: »Rešen sem!« — sem zadel ob železno mrežo... Pozabil sem bil, da je Favsta govorila o vrši!...«

Karel je izpraznil kozarec, kakor bi si hotel okrepiti dušo za to strašno povest.

»Ogledal sem si to mišlovko za ljudi,« je nadaljeval Pardaillan, »in sem spoznal, da sem izgubljen. Mreža je segala namreč pod vodo! Preko nje nisem mogel zlesti, ker je šla prav do stropa. Sklenil sem, da poizkusim narobe: če bi se prijel za mrežo in bi se potapljaj čedalje globlje, bi moral naposled dospeti tja, kjer se je nehavala. Ko sem se spustil k vodi, so jeli spet mrlički trkati vame. A zdaj mi je bilo vse eno: kozi jezero peklensčkov bi jo bil ubral, samo da uide! Strašna žega me je pekla v grlu, toda ob misli, da naj si omočim usta z vodo, ki so se vso noč namakali v njej mrtvaki, se mi je obračal želodec. Nu, ko sem začutil, da zblaznim, ako se ne rešim iz tega položaja, sem štrbunknil mednje. In tedajci — oh, mislite si mojo grozo! — tedajci sem zvedel, zakaj se trupa ne potope in zakaj jih ne odnese voda!... Ko mi je segla do ramen, sem z nogami začutil pod seboj nekaj trdega: železna mreža je bila spodaj zaprta kakor steklenica na dnu! Tudi tod ni bilo izhoda!... Vzpel sem se nekoliko višje, da se me vsaj mrlički ne bi dotikali. Tako sem obvisel na mreži kakor mušica na oknu, in sem jel po-božno premišljevat svoj položaj. Bilo mi je usojeno, da umrem v tej kletki počasne smrti!...«

»Strašno!« se je zgrozil Karel Angoulémski.

»Še huje ko strašno! Že sem mislil nato, da bi splezal kvišku in bi jel razbijati ob pod, dokler me ne bi začuli in me ne bi prišli ubiti!...«

»A kako ste se rešili?« je željno vprašal mladi vojvoda.

»Kako?« se je zasmejal Pardaillan. »Z mrtvaki sem šel.«

»Z mrtvaki!...«

»Takole je bilo: ko sem že dokaj časa visel na mreži, oprt na neki tram, sem zdajci začul nad seboj škripanje; obenem pa sem zagledal onkraj mreže nekaj, česar še nisem bil opazil: vrvi!... In ta vrvi je lezla kvišku! Nekdo jo je vlekel od zgoraj. Ko

sem vzdignil oči, sem videl, da je napeljana skozi luknjo, ki je bila napravljena v podu. Spustil sem pogled ob vrvi gori in doli... in sem bil pomirjen še tisti mah... Vrv je namreč dvigala velik štirikotnik mreže, nu, kakor poklopna vrata, tako da je nastajala v vrši dokaj široka odprtina... Tudi moji mrtvaki so med tem oživali. Tiščali so proti odprtini in odpirali drug drugega, kakor da se jim mudi na poslednjo sodbo. Preden sta prešli dve minuti, jih je odnesla voda. Ostalo si menda mislite!...«

Pardaillan je napravil globok požirek in dodal:

»Storil sem po njihovem zgledu. Spustil sem se v vodo, razmahnil dvakrat, trikrat z rokami in spaval iz vrše. Čez deset minut sem zlezal daleč od dvorca na suho!...«

Dolgo molčanje je sledilo tem besedam. Karel je strmel v tovariša, kakor da mu še vedno ne more verjeti. Točajka je bila zaspala za svojim kolovratom. Vitez je požvižgaval med zobmi in prežal skozi okno. Nato ga je mahoma zagrnil in vstal.

»Menih je odšel,« je zamrmral kakor sam pri sebi. »On je tu... in Guise je tu... Ura plačila se bliža. O, kdor bi zdajle vedel, kar bodo vsi vedeli jutri zvečer!...«

Mladi vojvoda ga je plašno pogledal, čeprav ni razumel njegovih besed.

»Kaj govorite s seboj, prijatelj?« je vprašal nekam tesnobno.

»Vzmemirjeni se mi vidite. Kaj vam je?«

»O, nič,« je odgovoril vitez in glasno zazelal. »Spat se mi hoče, upehan sem. Ni vrag, da ne bi bil po taki poti!... Hejo, dekle!«

Deklina je planila iz zapečka in pritekla k mizi.

»Povejte, dragica,« je rekel Pardaillan, »kaj naj storim, ako bi hotel ponoči na sveži zrak? Kako naj odidem in kako naj se vrnem v hišo, ne da bi moral trkati in buditi ljudi?«

»Ej, plemeniti gospod, najbolje bo, da zavijete skozi hlev; pustim ga odprtega. Ko pridete na dvorišče, krenite po stopnicah, ki jih najdete na notranji strani hiše.«

MEDO KAVA

pred praženjem higijenično očiščena
prava zrnata kava

je prosta pri kavi nahajajočih škodljivih delov ter vsebuje vse dragocene snovi
popolni najfinjši kavin aroma,
kakor najprijetnejši okus.

Užitek MEDO-KAVE ni samo zdravim, temveč tudi večinoma žilodčno, srčno in živčno bolnim za priporočali.

MEDO-KAVA se dobi samo v rujavih prozornih zavrtkih, zahtevajte jo povsod

ali pa pri
glavni zalogi za S. H. S.
Rado Meznarič, Maribor, Glavni trg 21.

Ako hočete biti lepi

Ako se hočete veseliti nad svojim dobro negovanim licem, svojimi rokami in svojimi vedno lepše posta ajočimi lasmi, uporabljajte tudi Vi, kot mi:

Fellerjeva mila zdravlja in lepote z marko „Elsa“, najplemenitejša kakovost, vsebuje medicinsko prečiščeno dobro delujoče sestavine, ter niso torej le navadna toaletna mila. Poizkusite enkrat: „Elsa“ ilijno mlečno milo „Elsa“ rumenjakovo milo, „Elsa“ glicerinsko milo, „Elsa“ borakovo milo, „Elsa“ katransko milo, „Elsa“ milo za brtje in nikdar več ne boste hoteli uporabljati drugega mila.

Za poskus 2 kosov „Elsa“ mila že z zavojnico in poštino vred 52 Din

Te cene se razumejo le, če se pošlje denar vnaprej, ker se proti povzetju poština zviša za Din 10.—

Naročila nasloviti razločno takole:
EUGEN V. FELLER, lekarnar v Stubici Donji
Elsatrg 246, Hrvatska.

VODNO KOLO ali Vodno moč

Zahtevajte ponudbe za
Turbine

pri F. G. SCHNEITER, SKOFJA LOKA
podjetje za gradbo vodnih turbin.

Trgovske knjige in šolske zvezke vedno v zalogi.

Amerikanski journali, glavne knjige, štrance, spominke, knjige, bloke, mape itd.

Na debelo! Na drobno!

A. JANEŽIČ,

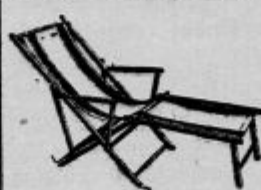
LJUBLJANA, Florijanska ulica 14.

Knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Med. univ.

dr. Živko Lapajne se je preselil

na PRULE, Sredina 10

Stolarna v Sodražici

nudi po tovarniških cenah mehanične in zaklopne stole za gostilne, kina in telovadnice, nadalje mize, stojala za cvetlice itd. — Specijaliteta: Raztezni naslonjač z platnom. Ceniki na razpolago. — Zastopstvo: Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 18.

Vinotoč in gostilna VIKTOR SEDEJ

Kolodvorska ul. 28 LJUBLJANA Slomškova ulica

toplo priporočila raznovrstna vina po kolikor mogoče nizkih cenah. Dobi se ravnotako sveže pivo. Točijo se tudi najizbornejša žganja vsake vrste. — Za prigrizek postrežem cenj. gostom s cenjenimi mrzlimi in gorkimi jedili. Vabim številne goste z dežele, ki se mude po opravih v Ljubljani, da ogledajo novo preurejene udobne in zračne prostore ter se prepričajo o brezdvomni solidnosti moje gostilne in vino-toča. Moja parola je in ostane. Pocen in dobro!

Z odličnim spoštovanjem
Viktor Sedej, gostilničar.

E 1123/26 — 14.

Dražbeni oklic.

Dne 28. maja 1927 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 dražba rudnika „Johani“, v Stanovskem, sodni okraj Slov. Bistrica, vpisan v rudarski knjigi okrožnega sodišča v Celju pod Tom V, D, fol. 175, obstoječ iz 4 dvojnih mer in 135 sklenjenih prostosledov z rujavim premogom, oddaljen od železniške postaje Poljčane 800 m.

Cenilna vrednost 200.000 Din, izklicna cena 200.000 Din.

Prodaja se pa vrši tudi pod cenilno vrednostjo v slučaju, da ponudba ne doseže cenilne vrednosti.

Okrajno sodišče v Slov. Bistrici,
oddel. II., dne 21. aprila 1927.

Kakšna lepotica!

Ni bogve kakšna navadna lepota pa je je vendar ljubka in dražestna.

To povzroči krasni, negovani zobje!

Samo popolnoma vestno negovanje vzdrži zobe lepe in zdrave. V to svrsto ne najdete nič boljšega kot je zobna pasta PEBECO.

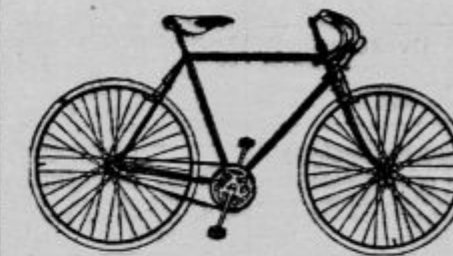
PEBEKO je nekaj posebnega, ni slatkast in neprijeten, je prijeten in odlično deluje!

Ne pozabite na PEBECO!

Najprijetnejša in najboljša kolesa

„AIGLON“

v kvaliteti in ceni brez konkurence.

Zastopstvo

Viktor Rohinec, Ljubljana,

Dunajska cesta 21

Aparat za oblikovanje nosu!

Dobro! sestavljen mali ortopedijski aparat, ki ga ranirano najneokretniji nos v najkrajšem času modelira v najlepšo zahtevano obliko. Dva 125 „Centifolia“ Kosmet. savod. — Zagreb, Ilica br. 37. — Zahtevajte brezplačno prospekt. 5094-a

Revmatizem

izjava zahvalnosti.

Gosp. Dr.-ju I. Rahlejevu, Beograd, Kosovska ul. 43.

Vas lek RADIO BALSAMIKA zasluži nepopisno hvalo in veliko priporoko vsakomur, ki boluje na revmatizmu. Jaz sem skozi šest let trpeal na revmatizmu. Kadar me je prišla bolečina nisem mogla kreniti z nobenim udom. Po uporabi od nopolne ene steklenice preporodila sem se in sedaj se lahko slobodno kretam in gibljem. Tako naglo ozdravljenjeme je začudilo ter ne morem odoleti želji, da se Vam zahvalim. Ostale steklenice, ki ste mi jih poslali, dala sem drugim. Vsem je Vas lek pomagal, ter se Vam istočasno z menoj zahvaljujejo Prosim Vas, da mi pošljete še eno steklenico za drugega. Jaz hočem tudi v bodoče priporočati Vašo specialiteto vsakomur. eleeč Vam mnogoletni dober napredek beležim se z veseljskovanjem

Lenka Cvitanović, žena Matina.

Baškavoda (Dalmacija), 19. aprila 1927.

Lek „RADIO BALSAMIKA“ izdeluje, prodaja in razpustlja z doplačilom po povzetju laboratorij RADIO BALSAMIKA Dr. I in n. Rahlejev, Beograd, Kosovska ulica 43, parter 6. 5071 a

Velika tekma ČOKOLADE NESTLE

Nagrade:

srebrne švicarske ure za dame in gospode,
fotografski aparati,
švicarski gramofoni

Oglejte si plakat „Nestle“ pri svojem dobavitelju

Naročila in vse dopise, ki so namenjeni malih oglasov, se pošiljajo na: Oglasi oddelček JUTRA, Ljubljana, Prešernova ul. 4. Čekovni račun pošte hranilnice Ljubljana št. 1842.

Telefon številka 2492

Malih oglasov, ki služijo v poročevalne in socialne namene, občinstva: vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.- Pristojbina za karto Din 3.-. Zastavice, dopisovanja in oglasi.

Trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.-. Najmanjši znesek Din 10.-. Pristojbina za karto Din 5.-. Vse pristojbine se upoštevajo obenem z naročilom, sicer se oglasi ne prištejejo.

Sprejemanje malih oglasov za prihodnje številke JUTRA se zaključuje dan pred izidom lista ob 17 uri. Poznejše sprejeti oglasi bodo priobčeni v naslednji številki lista.

Telefon številka 2492

Naslov „Malih oglasov“ se dobivajo tudi v podružnicah „Jutra“ v Mariboru, Aleksandrova cesta 7 v Celju, Aleksandrova cesta

Kampa kam!

Sl. pevsko društvo

prideji danes 8. maja 1927
vrtne veselice
v Mostah pri J. Jos. Erbe-
niku. Zasedel ob 4. pos.
Svira železničarska godba.
15148

Denar! Denar!

Kje dobiš 2 Din 700 Din
Na tekmovalnem krogu
klubu „Triglav“. Borbo-
vica sila 9. — Dobiti 700,
500, 300, 200 in 100 Din.
Igra se ob nedeljah od 10.
do 24. ure, ob delavnikih
od 18.—24. ure. — Odhor.
15200

Za 50 Din novo hišo

v Mariboru dobiš pri lo-
teriji „Dom ubogih“. Sre-
čka v trafikah in zadru-
gi pisarni Koroska c. 10.
(Tudi na obroke).
15231

Obri!

Damske slavnice

prezemanje v preloženju
po najnovejši fazoni. —
Novi od 50 Din naprej
Tovarna slavnice Alojzij
Skarab. Domžale
145

Anton Fuchs, klepar

Ljubljana, Krievniška 6
izvaja lesonce in stroje
krite, krite in lepilne
priprave, napeljuje stroje-
vo. del. Klepari dela pri
novih strojih, kakor tudi
razna popravila izvaja
po najcenejši ceni. Zaha-
vajte proročilo.
141

Za legitimacije

izvaja slike najhitreje in
najceneje. Najboljše pri-
mo. Zidani most.
71

Kem'na pralica in

barvanje oblik
v najrazličnejših barvah
izvaja vsa dela v naj-
krajšem času po najnižji
ceni.
ANTON BOC
Selenburgova ul. 6. I.
Tovarna: Vilič-Gilenc.
141

STAMPILJE

pečate, gravirajo
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA
S. Petra cesta 3

Dvokolesa

popravila najbolje najhitreje
in najceneje. Florjanc
Nunška ulica 3
82

Stefan Spelčič

sohai in dekorativni slikar
v Ljubljani, Rimska c. 16
se priporoča za vse vrste
slikarstva.
12343

Vulkanizirani

vse vrste avtomobilov, kakor
tudi
galoše in snežne
gumijevke čevlje
Popravila kolesa in mo-
torje. P. Skalar, Ljubljana,
Rimska cesta 11
12

Tehnice

mostne in druge popravila
strokovno, posebno in na-
povedno. Lovro Rozman, na-
povedna delavnica tehni-
ke. Ljubljana, Krievniška ul.
Ljubljana, Krievniška ul.
15067

Vsakovrstne vožnje

sprejem po najnižji ceni.
Prezemanje tudi vo-
žnje stavbnega materiala
celo stavbo. Vinko Križ,
Trnovski pristan št. 23.
12065

Naznanilo,

Kdor želi imeti najmoder-
nejše in najcenejše pre-
delave in teje stroje, naj se
obrne samo na naslovo
novo otvorenje trgovine.
Delo točno in trpežno. Ce-
ne konkurenčne in solidne;
vsek se lahko prepriča. Se
priporoča Viktor Urbas,
komp. Maša Razingar, so-
posrednik in posrednik na
Jesencih, Kurja vas 163,
Gorenjsko.
14790

STAMPILJE

pečate, gravirajo
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA
S. Petra cesta 3

ANT. ČERNE

Ljubljana
Kongresni trg 1

Amerikanske žage

Atkins-Saws
velika zaloga vseh velikosti
RUDOLF DERŽAJ
Ljubljana
Slomškova ulica 1.
4719-A

Službe dobi

Gospodično

zmožno kavelje ter samo-
stojnega vodstva trgovine,
takoj sprejemam. — Cenje-
ne ponudbe na oglaš. oddelku
„Jutra“ pod „Vodit.“
15187

Šiviljo

dobro pomočnico sprejme
Vidmar, Zg. Siska št. 2.
15174

Voditeljico

za gostilno in kavarno —
lahko je omožena, izvešča-
na, s osebo pravico, sprej-
mam sredi junija. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Oseba pravica“
15192

Vajenca

s primerno količino izobra-
zbe, sprejemam takoj za
posredniško trgovino v Lj-
ubljani. Naslov v oglašnem
oddelku „Jutra“.
15193

Klepar, pomočnika

maljega, sprejemam takoj-
kajalno v oglašnem oddelku
„Jutra“.
15179

Učenca

za kovarsko obrt sprejemam
s vso oskrbo v hiši. Na-
slov: pove oglašni oddelku
„Jutra“.
15180

Blagajničarko

zanesljivo in s dobrih
sprejemam sprejemam. Naslov
v oglašnem oddelku „Jutra“.
15212

Gospodično

veščo potovanja in kavelje
zmožno, sprejme tovarna za
posredniško trgovino. Ta-
koj nastop. Naslov v
oglašnem oddelku „Jutra“.
15203

Brivskega pomočnika

maljega, sprejemam v bubi
strijenju, sprejme s vso
oskrbo in plačo po dogo-
voru Marko Vrač, brivce
v Radečah pri Zidani mostu.
15204

Učenko

dobrih staršev sprejme
dama krojačnica. Ponudbe
samo starejši na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Učenka 20“.
15119

Potnike

in potnice sprejemam za vsa
dravila. Stalna služba v li-
stnem mestu. Naslov v
oglašnem oddelku „Jutra“.
15204

Gospodična

ki ima nekaj kapitala, v
posredniško trgovino, spre-
jemam sprejemam. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Gospodična 21“.
15203

Kuharico

pošteno in perfektno spre-
jemam. Ponudbe s sliko na
naslov: Sotja Popović, So-
pruga soputnika, Stari Be-
čej, Baška.
14933

Dekle

zanesljivo, zmožno in po-
steno, sprejemam sprejemam.
Kajalno kuhinjo in vso go-
spodnjo delo, sprejemam. Ce-
na razumna. Naslov v oglaš-
nem oddelku „Jutra“.
14871

Pietar, pomočnike

za pleteno pohištvo iše
za takoj Pietar Puij —
poštni predal 5
15279

Natakarico na račun

sprejemam v Ljubljani. —
Lahko je omožena, izvešča-
na, s osebo pravico, spre-
jemam sprejemam. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Samostojna 51“.
14951

Carinsko

posredništvo
sprejme pomočnika, ki od-
govarja povsem pravilno
Zam. posredniško, vstopni, to-
nost in dobre reference
predpogoji. — Ponudbe na
oglaš. oddelku „Jutra“ pod
šifro „Polnomočnik“.
14943

Kolarskega vajenca

krepkega in zdravega spre-
jemam Matej Fajfar, Ljuba-
na, Trnova.
14889

Gospodarski

praktikant
(event. bišči študent), več
izkušenosti, sprejemam spre-
jemam. Naslov v oglašnem
odd. „Jutra“ pod šifro „Gos-
podarski 21“.
15203

Hišnika

odgovorne, brez otrok,
s kaveljo do 20.000 Din
sprejemam. Za delo v po-
steno dam posebno stalno
plačo. Ponudbe na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Hišnik v Ljubljani“.
15158

Prodajalca (ko)

sprejme, sprejme večja
modna trgovina v Ljuba-
ni. V posteno pridejo oni
ki imajo veselje do kon-
sultacij, modni, modni, mo-
dne, modne, modne, modne,
damske modne stroje. Pise-
me ponudbe na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Dobra mod.“
15161

Prodajalca

mladega in agilnega spre-
jemam sprejemam. Pise-
me ponudbe na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Prodajalca 21“.
15162

Ločeneč

do 25 let staro gospo-
dično, sprejemam sprejemam.
Naslov v oglašnem oddelku
„Jutra“ pod šifro „Ločeneč 21“.
15203

Fotograf, pomočnik

dobro neg. retušer in ope-
rater se sprejme pri Kri-
jevan. Pojavljajo se želje
Hilker, fotograf v Ljuba-
ni.
15142

Plačilni natakarico

sprejemam. Predstaviti se
hotela „Tivoli“.
15170

Sivilje, entlarice in

učenke

za izdelovanje damskega
perila sprejme tovarna pe-
tila „Leda“, Moste št. 25
15020

Prvovrstno sobarico

in plačil. natakarico

s znanjem slovenskega in
nemškega jezika, v starosti
20—26 let, sprejemam. Po-
nudbe samo s sliko na ho-
tel „Central“, Bled.
15015

Dobro kuharico

ki bi pomagala tudi pri go-
spodinjstvu takoj sprejemam
Ponudbe na oglaš. oddelku
„Jutra“ pod šifro „A. A.“
15012

Inteligentno gđ.

še mogoče z znanjem fran-
coske in godbe, sprejemam
s sliko na Radio Reklam
Jugoslavija, Subotica, po-
ti pretina 48.
15027

Slastičarskega

pomočnika

samoostojnega in dobro iz-
veščega sprejemam. Ponudbe
s sliko na Radio Reklam
Jugoslavija, Subotica, po-
ti pretina 48.
15010

Natakarico

pridno in pošteno, spre-
jemam med 15. majem in 1.
junijem na delo. Naslov
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Natakarica 21“.
15002

Brivskega

pomočnika

prejeto, sprejemam sprejemam.
Naslov v oglašnem oddelku
„Jutra“.
15212

Mizar, delovodja

dobrega za pohištvo in za
stavbo delo, isčem. Po-
nudbe na oglaš. oddelku
„Jutra“ pod „Mizariki de-
lovodja“.
15101

Učenko

dobrih staršev sprejme
dama krojačnica. Ponudbe
samo starejši na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Učenka 20“.
15119

Potnike

in potnice sprejemam za vsa
dravila. Stalna služba v li-
stnem mestu. Naslov v
oglašnem oddelku „Jutra“.
15204

Gospodična

ki ima nekaj kapitala, v
posredniško trgovino, spre-
jemam sprejemam. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Gospodična 21“.
15203

Kuharico

pošteno in perfektno spre-
jemam. Ponudbe s sliko na
naslov: Sotja Popović, So-
pruga soputnika, Stari Be-
čej, Baška.
14933

Dekle

zanesljivo, zmožno in po-
steno, sprejemam sprejemam.
Kajalno kuhinjo in vso go-
spodnjo delo, sprejemam. Ce-
na razumna. Naslov v oglaš-
nem oddelku „Jutra“.
14871

Pietar, pomočnike

za pleteno pohištvo iše
za takoj Pietar Puij —
poštni predal 5
15279

Natakarico na račun

sprejemam v Ljubljani. —
Lahko je omožena, izvešča-
na, s osebo pravico, spre-
jemam sprejemam. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Samostojna 51“.
14951

Carinsko

posredništvo
sprejme pomočnika, ki od-
govarja povsem pravilno
Zam. posredniško, vstopni, to-
nost in dobre reference
predpogoji. — Ponudbe na
oglaš. oddelku „Jutra“ pod
šifro „Polnomočnik“.
14943

Kolarskega vajenca

krepkega in zdravega spre-
jemam Matej Fajfar, Ljuba-
na, Trnova.
14889

Gospodarski

praktikant
(event. bišči študent), več
izkušenosti, sprejemam spre-
jemam. Naslov v oglašnem
odd. „Jutra“ pod šifro „Gos-
podarski 21“.
15203

Hišnika

odgovorne, brez otrok,
s kaveljo do 20.000 Din
sprejemam. Za delo v po-
steno dam posebno stalno
plačo. Ponudbe na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Hišnik v Ljubljani“.
15158

Prodajalca (ko)

sprejme, sprejme večja
modna trgovina v Ljuba-
ni. V posteno pridejo oni
ki imajo veselje do kon-
sultacij, modni, modni, mo-
dne, modne, modne, modne,
damske modne stroje. Pise-
me ponudbe na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Dobra mod.“
15161

Prodajalca

mladega in agilnega spre-
jemam sprejemam. Pise-
me ponudbe na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Prodajalca 21“.
15162

Ločeneč

do 25 let staro gospo-
dično, sprejemam sprejemam.
Naslov v oglašnem oddelku
„Jutra“ pod šifro „Ločeneč 21“.
15203

Fotograf, pomočnik

dobro neg. retušer in ope-
rater se sprejme pri Kri-
jevan. Pojavljajo se želje
Hilker, fotograf v Ljuba-
ni.
15142

Plačilni natakarico

sprejemam. Predstaviti se
hotela „Tivoli“.
15170

Vajenca

krepkega, s primerno šol-
sko izobrazbo sprejemam v
trgovino mešnega blaga.
Ponudbe na oglaš. oddelku
„Jutra“ pod „Postenost 14“
15114

Čevljar, vajenca

sprejemam. — Prednost ima
oni, ki se je že učil 1 leto
in ima veselje do obrti.
Veselo se je do dobrih
mojstrov na delu. Tudi iz-
veščanje na stroji, izdelovanje
gornjih delov in strokovne
ribe vzorov. Ponudbe na
oglaš. oddelku „Jutra“ pod
„Čevljarstvo“.
15106

Frizerko

samo prvo moč — tudi za
dolga lase — perfektno v
vodni ondulaciji, s znanjem
nemščine, isčem preko se-
zone ali za stalno. Naslov
v oglašnem oddelku „Jutra“.
15129

Pletiljo na stroj

veščo pletenja nogavic
isčem. Stalno mesto za vse
leto. Stanovanje in hrana
v hiši. — Strojna pletilna.
Zagreb, Kaptol 17.
15121

Knjigotržca

izkušenega, z večletno prak-
so, ki je delal v knjigarni, po-
stoj za samostojno poslo-
vanje. Znanje slovenske, ser-
bohrvaške in nemške. Po-
nudbe na oglaš. oddelku
„Jutra“ pod šifro „Knji-
gotržca 21“.
15126

Slastičarja

dobro izveščanega isčem
15. majem. Naslov v oglaš-
nem oddelku „Jutra“.
15128

Mizar, delovodja

dobrega za pohištvo in za
stavbo delo, isčem. Po-
nudbe na oglaš. oddelku
„Jutra“ pod „Mizariki de-
lovodja“.
15101

Učenko

dobrih staršev sprejme
dama krojačnica. Ponudbe
samo starejši na oglaš.
odd. „Jutra“ pod šifro
„Učenka 20“.
15119

Potnike

in potnice sprejemam za vsa
dravila. Stalna služba v li-
stnem mestu. Naslov v
oglašnem oddelku „Jutra“.
15204

Gospodična

ki ima nekaj kapitala, v
posredniško trgovino, spre-
jemam sprejemam. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Gospodična 21“.
15203

Kuharico

pošteno in perfektno spre-
jemam. Ponudbe s sliko na
naslov: Sotja Popović, So-
pruga soputnika, Stari Be-
čej, Baška.
14933

Dekle

zanesljivo, zmožno in po-
steno, sprejemam sprejemam.
Kajalno kuhinjo in vso go-
spodnjo delo, sprejemam. Ce-
na razumna. Naslov v oglaš-
nem oddelku „Jutra“.
14871

Pietar, pomočnike

za pleteno pohištvo iše
za takoj Pietar Puij —
poštni predal 5
15279

Natakarico na račun

sprejemam v Ljubljani. —
Lahko je omožena, izvešča-
na, s osebo pravico, spre-
jemam sprejemam. Ponudbe
na oglaš. oddelku „Jutra“
pod šifro „Samostojna 51“.
14951

Carinsko

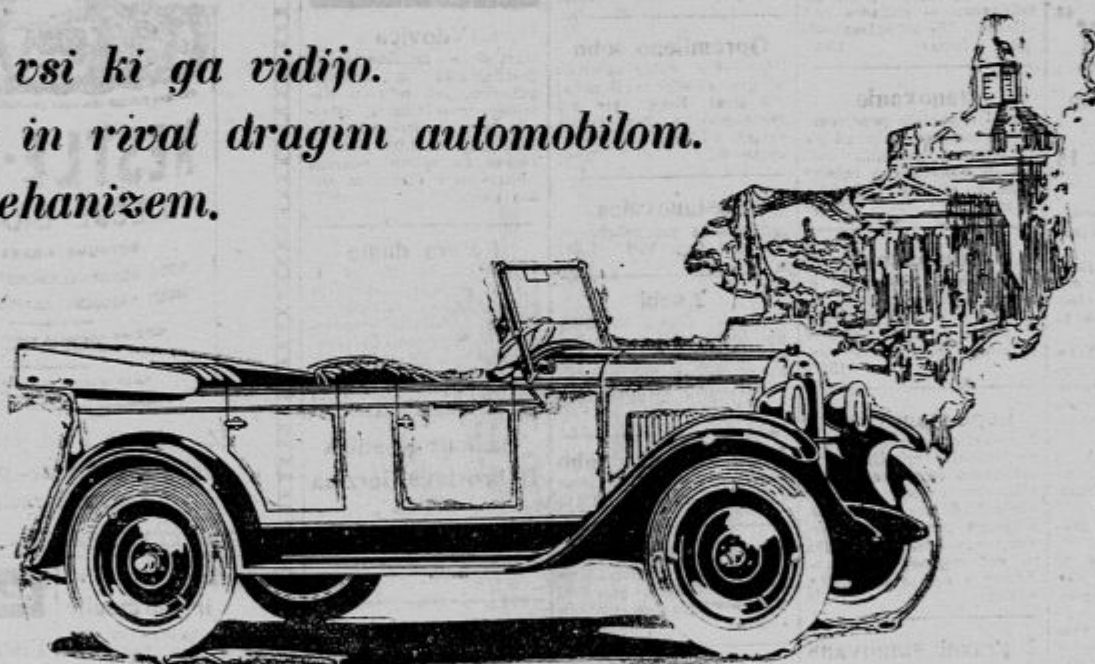
posredništvo
sprejme pomočnika, ki od-
govarja povsem pravilno
Zam. posredniško, vstopni, to-
nost in dobre reference
predpogoji. — Ponudbe na
oglaš. oddelku „Jutra“ pod
šifro „Polnomočnik“.
14943

Kolarskega vajenca

krepkega in zdravega spre-
jemam Matej Fajfar, Ljuba-
na, Trnova.
14889

Povsod zbuja – novi CHEVROLET senzacijo!

*Občudujejo ga vsi ki ga vidijo.
Njegova lepota in rival dragim avtomobilom.
Najdovršeni mehanizem.*

Nedavna pojava novih CHEVROLET modelov navdušila je vse kupce avtomobilov.

Neobičajno okusne in dopadljive linije na novo zgrajenih karoserijah, sličejo po svoji odličnosti in skladnosti samo linijam najdražjih vozov. Te linije popolnoma odgovarjajo današnji modi. Krasni DUCOLAK navduši vsakogar. Potniški voz s petimi sedeži je zelo udoben.

Nikdar do danes niste mogli imeti poleg tako cenega avtomobila vse te udobnosti in odlično zunanost, katera Vas mora popolnoma zadovoljiti.

Nove izpopolnitve in ekonomičnost.

Zanestljivi motor CHEVROLET-a s od zgoraj krmarjenimi ventili je danes dovršen. „AC“ čistilec za zrak in olje je dodan

vsim novim modelom, da zabranjuje dohod vsake nečistoče v motor. Bolja vožnja, dalje trajanje mehanizma, večja ekonomičnost — so rezultat tega.

Ko vidite novega CHEVROLET-a, zapazili boste takoj novi hladilnik s jačjim okvirom nove in močnejše oblaste blatnike, nove svetilke, sodnejšo stopalno desko, ključ za vžigalno napravo in zaklenitev volana, veliko novo „STOP“ svetilko, merilo za benzin, etc. Vse to so bila do sedaj edmo svojstva dragih in luksurjernih avtomobilov.

Za ekonomičen transport.

**Izdelek General Motors,
New-York.**

Dovolite, da Vam naš zastopnik razkaže naš novi voz in poiskujete ga samu brez kake obveze za Vas. Peljite se sami!

Vrlo zmerni stroški pogona in cene:

Obratovalni stroški CHEVROLETA so najnižji od vseh voz njegovega razreda na svetu. — Cene so mnogo nižje kot bi Vi smatrali za tako dovršen avto, kot je n. pr. naš prvorazredni

TOURING.

kateri stane samo Din 56.000,

za 1½ tonski TRUCK CHASSIS, ROADSTER, COACH, COUPE, SPORT-CABRIOLET, SEDAN & LANDAU SEDAN. — Izvolite zahtevati ponudbe od našega zastopnika.

CHEVROLET

«AUTO-OMNIA», Beograd, Kr. Aleksandra 11—13.
Sarajevo, Aleksandrova 68.
Podzastopniki: Skoplje, Bitolj,
Niš, Mostar, Gruž in Peč.

V. & M. Barešić & Co.
Centrala in glavno skladišče rezervnih delov:
Zagreb, Kukuvičeva ulica 30.
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 12.

«VEL-AUTO», Dušan Zečević, Novi Sad, Aleksandrova 6.
Podzastopstvo: Subotica.

Vsi rezervni deli stalno na skladišču našega zastopnika.

Naiboljša kvaliteta po najnižji ceni.

GENERAL MOTORS NEAR EAST S. A., ALEXANDRIA.